॥ संज्ञा पत्रं ॥

जन्मोहत संज्ञा

प्रवेशी. दाखिल.	शुभ. क.दा.	अ.दा.	नु.दा.	अशुभ. अं.
निर्गम. खारिज.	शुभ. ल.	नु.खा.	अशुभ. क.खा.	अ.खा.
स्थिर. साबित.	शुभ. जं.	रं.तं.	न.	अशुभ. हु.
द्विस्वभाव. मुन्कलीब.	शुभ. तरी.	फरहे.	अशुभ. उं.	नकी.

मातृस्थहाणे. १।५।३।४	दौहित्रसुत. उनवाद संज्ञा ९।१०।११।१२
दुहितृसुत. ५।६।७।८ बनातसंज्ञा	माशिग. १३।१४।१५।१६ नवासातसंज्ञा

अवताद. केंद्रसंज्ञा १।४।७।१०	मायल. पणफरसंज्ञा २।५।८।११
जायलसंज्ञा. अपोक्लिम ३।६।९।१२	वदुदल अवनादसंज्ञा १३।१४।१५।१६

प्रकृतिक्रमेण | ...
क्रमापामतेन

ॐ श्रीगणेशाय नमः॥ अथ तृतीयप्रकरणमाह॥ अस्मिन् तृतीयप्रकरणे तन्वादिभावक्रमेण सं
पूर्णप्रश्नकथनस्य व्याख्यानं वर्तते॥ प्रथमगृहे तनुतः संबंधी प्रश्नानाह॥ यदि प्रष्टा स्व
2 शरीरजीवयोः प्रश्नं कारयेत्तदा द्रष्टव्यं तं रूपिणं कः प्रथमगृहे समागतो वर्तते यदि निर्मो
शुभो वर्तते तदा प्रष्टुर्मनः अन्यत्र कुत्रापि वर्तते कुत्रापि गमनेच्छां॥ गति गमनादिकं भूयात्॥ यदि
निर्गम अशुभो भवेत्तदा प्रष्टुर्मनः सिद्धता न तानि॥ यदि तद्रूपी शुभग्रहवशी भवेत्तदा प्रष्टुर्मनः
एकवस्तु परिवर्तते यद्वस्तु प्रष्टुरग्रतो दृश्यते तिष्ठति तद्वस्तुसिद्धिं कर्तुमिच्छति अथवा केषां
चित् संबंधेन नार्थं पृच्छति प्रष्टा संबंधीनि सिद्धिः स्यात्॥ यदि स रूपी अशुभग्रहवशी भवेत्तदा
तत्सर्वं कार्यं सिद्धं नास्ति ध्येत्॥ यदि प्रथमगृहरूपी द्विस्वभावो भवेत्तदा प्र॰ द्विविधमनो भ
वेत्॥ यदि प्रथमगृहे ÷ मंदगारः ÷ नक्षत्रैकोपि यदि स्यात्तदा प्रष्टा सर्वतः संशयेन ति
ष्ठेत् केनापि प्रतिवादविवादादिकं कुकर्मादिकं नो कारयेत्॥ यदि १ गृ॰ रू॰ स्थिरो भवेत्तदा
प्रष्टुर्मनसि चिंता बहुतरा भवेत्॥ स्थि॰ अ॰ रू॰ यथा ÷ यदा भवेत्तदा प्रष्टा संशयं कारये
लो अस्य प्रथमगृहस्य भूतकालो मा दग्रहं शुभं वर्तमानगृहं त्वं यमेन प्र॰ गृहं अस्य
१गृहस्य भविष्यकालो द्विती यगृहं शुभं यदि प्रथम ... अशुभरूपी स्यात्तदा शरीर
१२गृहे

स्य पूर्वावस्था शुभाऽभवत् ॥ अशुभे पूर्वावस्थाऽशुभाभूत् ॥ एवं वर्तमानकाले प्रथमगृहे शुभरूपी
पापी स्यात् शरीरवर्तमानावस्था मध्यावीनाशुभमुभ्वा ॥ एवं यदि भावे व्यत्यये मले गृहे शुभ्रू अन्ये
शरीरस्य शुभावस्थामामिष्यति शुभेऽशुभा ॥ एवंभूत भावि व्यवर्तमानकालेषु प्र० रूपीणां
शरीरस्य पुष्टत्वं किंचिसे क्षीणत्वं स्थिरेण यथास्थित मेव पुष्टत्वं ॥ द्विःस्व० क्षीणं च पुष्टत्वं ॥
अपरेषां प्रश्नानां क्षीण पुष्टतयोः प्रयोजनं प्रथमगृहे रूपिणोन्यादर्शेन च रूपव्यं न
क्ष्यात्मलक्षणं वे ॥ यदि मध्ये प्रश्ने शरीरावस्था जीवादीनां वर्तते तत्र प्रश्नरमलं स्यात् प्र
प्रथमगृहे दृष्टव्यं कोऽरूपी पतितो वर्तते तथा प्रश्नजीवस्वरूपो वर्ततइति इदमपि विचारी शो
यस्य प्रतिष्ठा महत्वं लोके बहुतरो भवेत् ॥ अपरे शरीरस्य स्वास्थ्योपरि विवर्तते तथा प्रकृति
समानरूपा तिष्ठेत् रोगोत्पत्तिर्न स्यात् ॥ अयमेव रूपी यदि द्वि० गृहे अन्यादेशं कारयेत् तत्र पि
पापदवी स्यात् पृथ्वीपतीनाजीवन वृत्ति बलादिकं प्राप्नुयात् तथान्यैः दीक्षां प्राप्नुयात् ॥
यद्येक दशगृहे भ अं० का० तदा मित्रैः सह फलं प्राप्नुयात् ॥ यदि चंद्रगृहे अं० का० तत्र प्रश्न
प्रसन्नो भवेत् दृष्टि [illegible] शुभे० [illegible] शुभ [illegible] गामी दीतां [illegible] प्राप्नुयात् भूतनव

स्नूनां प्राप्तिः स्यात्॥ यदि ६ षष्ठ गृहे अ॰ का॰ तदा प्रभुः प्रकृति विपर्यय रूपा भवेत्॥ यदि ७
गृहे अ॰ का॰ तदा स्त्रीणां वल्लभत्वं तथा शत्रूणां च वशं भवेत् परैः साधं कलहादं भवेत्॥ यदि
अष्टम गृहे अ॰ भवेत् तदा भयं भयेत्॥ यदि ९ गृहे अ॰ भ॰ तदा प्रवासः स्यात्॥ यदि १० गृहे अ॰
3 भ॰ तदा दुष्टैः सह क्लेशं प्राप्नुयात् परंतु चतुःपदानां नव स्या समीचीना स्यात्॥ अपर यदि ११ गृ
ह रूपी अष्टु भोग भवेत् तदा सर्वविपर्ययं फलं वाच्यं॥ रोगोत्पत्तिः बलहीनत्वं च॥ अयमेव अष्टु
भो यदि १ गृहे अ॰ भवेत् तदा हीनापदवी स्यात् पृथ्वी पतिना जीवनं न स्यात् यदि २ गृहे
स्यात् तथापि नेष्टफलं तथा तैः शीर्षान प्रा॰ तथा मातृभिः प्रभुत्वं नोपश्येत्॥ यदि च ३ अ॰ भ
गृहे स्यात् तदा क्रियैः फलं न स्यात्॥ यदि १२ गृहे अ॰ भ॰ तदा शत्रुभिः दुःखं पश्येत्॥ यदि ४ गृहे
अ॰ भ॰ तदा प्रष्टभूमि नाना स्यात् संतानेभ्य सुफलं न पश्येत् समीचीना वार्तानम्र॥ एवं ५ गृ॰
अ॰ भ॰ तदा प्रकृतिः विपर्ययरूपी स्यात्॥ ७ गृहे अ॰ भ॰ तदा स्त्रीभिः समं तथा दुष्टैः सह क्लेश
हुः स्यात्॥ यदि ८ गृ॰ अ॰ भ॰ तदा भयं नाशं भवेत्॥ यदि ९ गृहे अ॰ तदा प्रवास कृते नष्टफ
लं भवेत्॥ अपर यदि ग॰ ग॰ [illegible] तदा प्रभुत्वं स्यान् मध्य

पापाच्चाथास्मिन्ग्रहे लग्ने कार्यं तदुपचारस्य दशां प्रवेशादिनिमित्तं स्थिरद्विस्वभावस्थैः फलं
वाच्यं ॥ अथ [illegible] प्रच्छेत् भोरमलक्षणममायुर्वयः स्थिरलग्नभविष्यतिनास्ववैरयादिनैः
सप्ति स्याति ग्रहमग्नग्रहकलस्य कथमग्रहरूपिणं चतुर्थग्रहक्रूरपापगुणयेनाभ्यां यो रू
पी चोग्रहन्जोभवे तेन चाज्ञां कारयेत् ॥ प्रवेशिनामृत्युं न प्राप्नोति निर्गमेण मृत्युं प्राप्नुयात्
। स्थिरेणायुर्वयः स्थिरो भवेत् द्विस्वभावेन कतिपयदिनोपरि लोकांतरप्राप्तिः शुभेन स्थिर
लग्नमृत्युभेन क्षीयमानलग्नमायुर्वयस्य वाच्यं ॥२॥ [illegible] कार्यारंभसंबंधी प्रश्नं भवेत्त
दा प्रश्न १ ग्रहरूपिणं १४ ग्रहरूपिणा गुणयेत् ताभ्यां यो ग्रहनो भवेत्तेन चाज्ञां कारयेत् ॥
— प्रवेशिना कार्यस्यारंभः स्यात् ॥ निर्गमेणजो स्यात् ॥ स्थिरेणास्थिरलग्नारंभे ॥ द्वि
स्वभावेन द्विविधं स्यात् ॥ शुभरूपिणि सुगममार्गेण अशुभे काठिन्येनारंभः स्यात् २५
अथ शरीरस्य क्षतादिकज्ञानार्थमाह क्षतादिकं तु नासिकरूपिणा विचारयेत् तिरमलग्ना
ये विषमविंदुरूपिणः प्रश्नादमलस्य तुल्यग्रहेनागमंति ते चाष्टौ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ते
ज्ञाना नासिकमुत ॥ ये वं विज्ञाय प्रश्नं परयेत् । कास्मिन्ग्रहे नासिकरूपी स भो वतन्निते

4

प्रश्नानुक्रमणिका

5

दंगे क्षतादिकं ब्रूयात्॥ कस्मात् ऊर्ध्वांग संबंधो वर्तते रूपिणुच क्षतादिक [illegible] स्वरूपो वर्त
ते तस्माद् [illegible] सहदोग रूपि क्षतादिकं चिन्हं वाच्यं इति च नात्॥ तत्रादौ ग्रहेभ्यः अंग संबंध
माह॥ १ ग्रहे शीर्षोपरि तथा मुख मंडलोपरि विचारांशो वर्तते॥ २ ग्रहे नासिकोपरि तथा ग्रीवो
परि॥ ३ ग्र. स्कंधोपरि तथा भुज मणिबंधकोपरि वि.व.॥ ४ ग्र. वक्षस्थलोपरि तथा पृ
ष्ठोपरि॥ ५ ग्र. पंजरोपरि कुक्ष्युपरि॥ ६ ग्र. उदरोपरि नाभ्युपरि॥ ७ ग्र. लिंगोपरि तथा गुदो
परि॥ ८ ग्र. नितंबोपरि ऊरुजंघोपरि॥ ९ ग्र. जंघायां ग्रीह्योपरि॥ १० ग्र. जानूपरि॥ ११ ग्र.
क. ~~[illegible]~~ गुल्फयोरुपरि॥ १२ ग्रहे चरणयोरुपरि विचारांशो वर्तते॥ अथ रूपि
णां विचारांशो नानाकार क्षतोपरि॥ अस्य विचारांश [illegible] क्षतोपरि यदभ्यंतराद् उद्घटते यथा
व्रण पामा विचर्चिकादयः एवं अभ्यंतरीय रुधिर विकारात् जायते भवति॥ अथ सौरि:
॥ रूपिणो वि.व. यः प्रगट हेतुनो हतपतेय यथा उच्च स्थानात् पतनं वृक्षात्पतनं भित्तितः पतनं
न शरीरे क्षतं जातः स्यात् अथवा केनापि पाषाणेन ताडितः स्यात् तेन शरीरे क्षतं वाच्यं॥ अ
थ कोहितः॥ रूपिणो वि.व. यः प्रगटे जायते पतेत् क्षतं यथा अनिनादग्धेन अथवा [illegible]

वेन दंशितं यो विकार स्मिता अ भक्षयति यथा भा ग्रंथ क चित् का दुःखस्तेन शरीरे क्षतं भवेदथवा १.सं
विषधरजीवानां दंशानात् क्षतं शरीरे स्यात् यथा सर्प वृश्चिक श्वान भ्रमरादयः अथवा कोऽ
रूपेण क्षतं शरीरे स्यात् ॥ अथ कोपित रूपीणा वि॰ प॰ प्रगट हेतुना गुप्त हेतुना घोपघातेन विधुः
स्य प्रगटं शीतलक्ष्मादि भिः स्यात् तेन शरीरे क्षतं भवेत् अथवा रोगा शीतकाले यो
द्यंते तथा जलेन घोषु केश देभ्युः शरीरे क्षतं स्यात् अथ जलचर जीव भक्षणैः शरीरक्षतं स्या
त् ॥ अथास्त्ररूपिणो ः वि॰ व॰ बाणादिभिः शस्त्रैः शरीरे क्षतं वाच्यं ॥ अथ दृष्टार्चि रूपीणः वि
चारां शोजतीत क्षुरिकादितीक्ष्णाग्र शस्त्रैः शरीरे क्षतं वाच्यं ॥ अथ नकरूपिणो ः वि॰ व॰ बा
णेन वा सूचिकया कीलकेन नाराचकेन नाव क इति बाण विशेषः एवं विध शास्त्रेण शरीरे क्षतं वा
च्यं ॥ अथ कर्णिरूपिणो ः वि॰ व॰ गंडाशाकेन अथवा गदया लोके गुर्जि इत्युच्यते एवं विध शा
स्त्रेण शरीरे क्षतं वाच्यं ॥ अथ भा ज्ञातुमिच्छेदिदं भतं केन कारणेन यातमिलतो ज्ञानमा २
ह ॥ अथ पुंशकलरूपीकस्मिं स्थले वादेशरूपोयात स्तेन ग्रहेण यातां कारयेत् यदि क्षतसू
चक रूपिणः ग्रहे वा देश...तालिं...कोण...र्ग...ल...ताचे...त...शरीरेणैव सिध्येत् य

पी दिनक्षतनुणो ऽगृहे वादेशः स्यात्तदा द्रव्यादिना कारणेन वा मित्र बंधु कारणेन स्व
तं स्थानं शरीरं एवं ३।२। अ० तदा भ्रातृणां स्वसृणां च तथा गोत्राणां कारणेन वा० सतंवातं एवं अन्ये
पि ज्ञेयं कुमा पत्नी रिशोन भवेत्तदा त्रस्टमं स भ्रात सूचक रूपी कस्य गृहस्याधिपतिः स्यात् तेन गृहेण
क्षतकारणस्य वाज्ञां कुर्यात्॥ इति श्री भास्कर हृदये सारसंग्रहे तनुस्थानस्य प्रश्नकथनं नाम प्रथ
८ मोध्यायः॥१॥ अथ धनस्थानस्य प्रश्नकथने द्वितीयो ध्यायो व्याख्यायते॥ प्रश्नरमनस्य द्वि
तीय स्थल्हेको रूपी वर्तते तदा द्रव्यं यदि निर्गमो भवेत्तदा द्रव्यस्य व्ययो परिवि० वर्तते शुभे स्वा
मिसेन अशुभे स्वामिसेन व्ययं स्यात्॥ यदि भवे शीतदा द्रव्याणामागमनं वाच्यं शुभे सुग
मेन अशुभे काठिन्येन। यदि स्थिरो भवेत्तदा द्रव्याणामागमनं स्यात् व्ययं चास्थिर स्वेपते पृथा
स्थितमेव तिष्ठेत् शुभे परिणामे द्रव्याणामागमनं स्यादशुभे स्थिररूपीणि सर्वद्रव्यं व्ययं भवेत्
यदि द्विस्वभावो रूपी भवेत्तदा द्रव्याणामागमनं व्ययं चापि स्यात् शुभे स्वामिसेनागमनं व्ययं वा
व्यमशुभे स्वामिसेन॥ धनस्थानस्य प्रश्नमग्रहं भूतकालं ज्ञेयं तथा वर्तमानं भविष्यकाले
ज्ञेयं वर्तमानं धनस्थानं २।२।२। यदि ग्रहे शुभ निर्गमरूपी तमागतद्रव्य दानके ० शुभग्रहस्तव

र० ल समीपभूतकाले द्रव्यं स्थितं परंतु स्वेच्छया तं व्ययं कर्तवान पुरा अशुभेऽनिच्छया व्ययमभवत्। य र० सं०
४ दि प्रवेशनिस्थान दापूर्वे द्रव्याणामागमनं प्रभूतं शुभे सुगममार्गेण अशुभे काठिन्येन। यदि गृ
हे स्थिरत्वं स्थानदा द्रव्याणां स्थिरत्वं शुभे स्वेच्छया शुभेऽनिच्छया। यदि १ गृहे स्वभावेन
वेनदा पूर्वं द्रव्याणामागमनं व्ययं नपि यातं शु० स्वे० अशु० अनिच्छया॥ एवं भविष्यकालेवर्त
प्र मानकाले पि ज्ञेयं॥ १॥ अथान्तरे प्रश्न द्वितीय २ गृहे यदि शुभप्रवेशी भवेच्च या यमे
ः ः ः तदा कोशे द्रव्यादिभिः प्राचुर्यं भवेत् सर्ववस्तूनां वर्धमानता स्यात्। प्रवासी शीघ्रं
यागृहं प्रत्यागमेत् कार्येऽपि कार्ये लाभाधिक्यं भवेत्। यदि अशुभप्रवेशी प्रश्न २ गृहे भवेत् भय
थायं ः कोशे द्रव्यं यायात् परंतु कार्येन सहायदातारः सहायं न ददुः कार्ये विक्रयं नो
कारयेत् कृते सति लाभो न स्यात् प्रवासी गृहं प्रति आगमेत् परंतु न स्वेच्छया॥ यदि शुभः स्थिरः
वीरगृहे पतितः स्यात् यथा इमे ः ः तदा कोशे पु द्रव्याणामागमनं स्थिरत्वे पतेत परंतु स्वामि ः
सेन सहायदातारः सहायं ददुः परंतु स्थिरतया प्रवासी स्वगृहे प्रत्यागमेत् परंतु स्थिरत्वेन
॥यदि अशुभः स्थिरो गृहे समायातः यथायं ः तदा कोशे पु द्रव्याणां क्षीयमाणत्वं भवेच्च
वेन स्योपचेत्॥ यदि शुभः निर्मितो गृ० स्यात् यथा इमे ः ः तदा कोशे पु द्रव्याणां मयं भवे

तुपरं स्थायितेन [illegible] कयापिकथे प्रश्न प्रफलं॥ यदि अ॰ निगमेऽभ वे यथा
रूपे ॰ ॰ तदा कोशे शुभी यं भानता व्ययाधिक्यं अनिष्टया सर्वे व्यापिनि षिद्धफलं वा
च्यं॥ यदि शुभ द्वि स्वभावोरगृहे स्या यथा रूपो ॰ ॰ तदा कोशे द्रव्याणि समयं समयं प्रति
अनस्यांतरं प्राप्नुयुः यत्किंचिद्द्रव्याणामागमनं तत्सर्वं व्ययं स्वेच्छया॥ यदि अ॰ द्विस्वभावे
7 रगृहे स्या यथा रूपे ॰ ॰ काठिन्येन द्रव्याणामागमनं सुगमेन व्ययं॥१॥ अथ यदि कोपि पृच्छे
तभोरमण्डा मम जीवन वृत्ती द्रव्यादिकं मी प्रवर्ततीति इति॥ तदा प्र॰र॰१ पृष्ठे २ गृहे कोरूपी
सभागतो वर्तते तद्रूपं यच्छुभ यस्मिन्गृहे शुभ प्रवेशी स्या तथा सप्त वे ७।७॥१५।१६
गृहेषु कस्मिन् चिद्गृहे अन्यादेशं कारयेन्तदा द्रव्यादिनां जीवन वृत्तीनो तथा प्रष्टुरव स्यो
नां भाग्योदयः स्यात्॥ अ उ॰ गृ॰ १।२ अ॰ प्रवेशी स्यात् [illegible] का छिन्नेन॥ अथ यदि १।२ गृ
निर्गमिः प्रतिक स्याच तदा द्रव्याणामागमनं न स्यात् व्ययः स्यात् शुभे स्थायि प्रेन अशुभे उ अनिष्ट
या॥ अथ यदि १।८ गृ॰ द्वि॰ स्व॰ स्या तथा सप्त व ७।७।१८।१८ कोष्ठे कस्मिन्नपि पूर्वे १।२ चस्त्रं
व्यापकेव दा निर्गमि व फलं शुभे वितां कष्टेन अशुभे कष्टेन॥ यदि १।८ गृ॰ स्थि॰ रू॰ तथा सप्त
वपूर्व तत् अन्यादेशं स्या [illegible] निर्गमि फलं शुभे स॰ अशुभे छिन्नेन॥१॥ अथ यदि शत्रु
व

दु·ले
५

मित्रं तदा केन कारणेन द्रव्यं उत्पन्नं भविष्यति तदापन स्थाने २ गृहे कोद्रष्टा सभावलि ए·सं·
ते तेन रूपाणाक·स्मिन स्थाने अन्वादिशः कुतो वनं ते त द्रव्या देशान्तरं कार्ये तत्र याति
यदि ३ गृहे अन्वा· स्यात् तदा स्वबाहुबलेन द्रव्यं हस्तगतं करिष्यति॥ एवं यदि २ गृहे अन्वा· व
शात् क्रय विक्रयाभ्यां द्र·ला·॥ एवं ३ अन्वा· तदा भगिनी भ्रातृ स्वकुटुंबे स्वगोत्रैः सह द्रव्यांशं स्था
पयति॥ एवं ४ गृहे अ· पितामह द्र·प्रा· वास्तु भूमि प्रसंगेन गृह प्रसंगेन द्र·प्रा·। एवं ५ गृहे अ·
तदा पुत्री पुत्राणां प्रसंगेन तथा अन्य नूतन वस्तु प्रसंगेन द्रव्यांशं। एवं ६ गृहे अ· तदा दास
दासी पि लघु कुटुंबादीनां प्रसंगेन तथा स्त्री निरक्तं तेन पुरुषेण द्रव्यांशं स्थापयति
तथा यदा स्त्रिया पुरुषस्यातिरक्ताः कुलस्त्रिया सह द्र·। एवं ७ गृहे अ· तदा स्त्री प्रसंगेन तथा य
स्योपरि ऋणं वर्तते तेन द्रव्य प्राप्तिः स्यात्। एवं ८ गृहे अ· तदा ऋण प्रसंगेन वा मृतकादि
स्योपरि ... प्रसंगेन द्रव्यांशं अथवा चोरा हृत वस्तु प्रसंगेन
मुस्वांश प्रसंगेन वा कुत्रापि स्थापित न रहे प्रसंगेन द्रव्यांशं अथवा चोरा हृत वस्तु प्रसंगेन
मुस्वांश प्रसंगेन वा कुत्रापि स्थापितं ... एवं ९ गृहे अ· तदा तीर्थ यात्रा प्रसंगेन विद्या प्रसंगेन द्रव्य प्राप्तिः। एवं १०
द्रव्यं हस्तगतं करिष्यति। ... तेजस्तेन अथवा पृथ्वीपतिना मातापितृ गुरुणा सह वा द्रव्यांशं
गृहे अ· तदा कर्म कौशलेन तथा ... द्रव्यांशं स्था·। एवं ११ गृ· अ· तदा शत्रु मित्रैः सह वहु व्ययं ...
एवं १२ गृ· अ· तदा मि ...

सह द्रव्याशां बंधगत पुरुषैः सह तथा द्रव्य प्राप्तिः॥ अथ यदि कुत्रापि अन्या देशोन भवेत् तदा किं
कर्तव्यं तदा हृद्धिनीय गृहे द्रव्यं कोऽपि वर्तते तस्य रूपिणः प्रकृति क्रमेण गृहे द्रव्यं कुत्र व
र्तते तेन गृहेण तस्य रूपिणः प्रकृति स्वरूपादि भिन्नजोंकारयेत् तथा प्रथम गृहे = रूपो सकाश
अस्य प्रकृतिक्रमेण येकादश गृहे वर्तते तास्मिन्ने कादश गृहे ≡ लोहितास्ति तोवं ः तत्र अतः कोपि
8 एकः पुरुष आरक्त पुरुष तेन सह द्रव्याशां करोति प्रश्न॥ अंगान्तरे प्र.र.१ लवण द्विः रूपिणगु पयेताभ्यां ग्गं
जनन यो गृह रूपी योमुख्यते सा गः रूः कान्ति गृहे अन्यादेशो वर्तते तस्य गृहस्य विचारां शेषां कार्यं
पि न॥ अथ प्रश्न यदि स्व हस्तेन मां द्रव्य प्राप्ति भवि ष्यति वा न इत्यन आह लग्न ते चलारो या शी तपि
णो ११।१०।७।५।२ गृह व्यापादिते प्रवेशिनः स्युस्त दा द्रव्याना मागमनं शुभेषु शुभ मेनं अशुभे
काठिन्येन॥ यदि कोपि शुभः कोप्यशुभस्त दापि कोप दि फलं वाच्यं शु भे पि स्वेशुभेनाशुभापि क्येआ
यासेन द्रव्यागमः। शुभाशुभे समानकूनाश वेशिनः स्युस्तदा यावति द्रव्यानामनानि शुभ मेनस्यु स्तावंति
काठिन्येन स्युः॥ यदि ११।१०।७।५।२ शुभ त्रिमात्युक्त दा द्रव्यानामागमनं न स्यात् स्वापितेन व्ययं कुर्यात्
यदि कोपि शुभो कोप्यशुभो भवेत्तदा पूर्वपन्नाधिक्या च दिफलं वाच्यं अशुभे पि स्वे सर्वाभिमि व्ययाक्यं
यायात् शुभमशुभो समान तत्र विशेष्या तं तथा यावद्धरितमितं स्वापितेन व्ययं तावन्तमितमेवा

र० ७ साधिलेन चयंस्यात॥ अथयं पांतदे यदि ते वां ११॥ ५।१ अथो केचिच्छः केचि निर्गमाः स्युस्तदा र० सं०
६ योशिनाधिपोभवे शिनाफलं निर्गमाधिकोनिर्गमे न फलं शुभे स्वा० भ० अस्याधिलेना यदि तेषु
ग्रहेषु प्र० नि० समाज फलोस्यात्तां तदा नयोपशादीनां फलं पीना शुभके न लाभि त्रिनाम्बे द्वगण
वहिअभूतीनां पृथक् पृथक् विदुसमूहं केवा भवत्वं यदिवायुवा कि चि समप्रमाणि स्यं तदा निर्गमि
स्वफलं वक्रफलं यदिजातपृथिव्यो बिंदुसमूलाधिक्यं तदा धवेतीन फलं वाच्यं तत्वं यदि नलिन:
११॥ ५।१॥ स्थिराः स्युस्तदा द्रव्य प्राप्तिः स्थिरता भवेत् सुखमेव। यथ भुआ स्थिराः स्युस्तदा द्रव
कुल प्राप्तिस्यात्॥ अथ प्रश्ने तथाकोश स्य निपिद्वाव स्थाया द्विनमानं कुसंख्यानि मसंभते नाह संपूर्ण
प्रश्न दम लेषु ये रूपिता संख्यानु क्रमेण स्पष्ट हे तिथि जातेषां प्रवंक समसंख्या भिद्विवेचीयं॥ ॥
अथ बालको पितृस्य त कथं पितृक्यं भविष्यति वा न तथ प्रश्ने द्वादशगृहे को रूपी व तत्ते यदि विर्गमि
स्वदवक मं भोग्रण स्वव वस्तु विकल्पं भविष्यति शुभे लाभः अशुभे लयः। यदि क्र० ग्र० भ० एवं
वत्थं कल्पं भविष्यति शुभे कयं फल प्राप्ति अशुभे सीय मानता। यदि र० ग्र० द्विस्व० भ० तदवकले
किंचि द्वस्तु कथं भविष्यति किंचि द्विकियं भविष्यति शुभे फल प्राप्ति रशुभे हानिः। य० द्विर० स्थि० ६
भ० तत्र कर्मभवि कर्मा स्थिर ते न वक्तव्यं। शुभे परिणामे कयां कि वं स्याद शुभे न स्यात्॥ भ कोपि
चे तक याविक यक र ... तमभा ह प्र० २ ग० ढ चिणं चो ... स्नीपि पश्ये दयं

																𑆓𑇀𑆫𑆲𑆳𑆂
𑇑	𑇔	𑇑𑇐	𑇑𑇒	𑇒	𑇓	𑇑	𑇑𑇑	𑇔	𑇑𑇕	𑇖	𑇕	𑇘	𑇙	𑇑𑇐	𑇑𑇑	𑇑
𑇓𑇑	𑇑𑇑	𑇑𑇖	𑇓	𑇑𑇐	𑇙	𑇑𑇒	𑇑𑇐	𑇑𑇑	𑇑𑇒	𑇗	𑇑𑇕	𑇑𑇓	𑇑𑇔	𑇑𑇕	𑇑𑇖	𑇒
𑇑𑇒	𑇒	𑇓	𑇑𑇒	𑇔	𑇕	𑇙	𑇖	𑇓	𑇗	𑇘	𑇙	𑇑𑇐	𑇑𑇑	𑇑𑇓	𑇑𑇓	𑇓
𑇑𑇑	𑇙	𑇑𑇐	𑇑𑇐	𑇑𑇔	𑇑𑇒	𑇓	𑇑	𑇗	𑇙	𑇑𑇓	𑇒	𑇑𑇐	𑇑𑇒	𑇑𑇑	𑇑𑇕	𑇔
𑇕	𑇑𑇓	𑇑	𑇓	𑇒	𑇓	𑇕	𑇑𑇘	𑇗	𑇙	𑇓	𑇙	𑇑𑇐	𑇑𑇑	𑇑𑇒	𑇑𑇓	𑇕
𑇗	𑇒𑇖	𑇑𑇔	𑇗	𑇑𑇔	𑇑𑇖	[illegible]	𑇗	𑇙	𑇑𑇐	𑇑𑇑	[illegible]	𑇓𑇐	𑇓𑇐	𑇓𑇐	𑇘	𑇖
𑇑	𑇗	𑇔	𑇘	𑇔	𑇓	[illegible]	𑇔	𑇗	𑇕	𑇗	𑇖	𑇗	𑇘	𑇔	𑇙	𑇗
𑇒𑇐	𑇑𑇑	𑇔	𑇑𑇘	𑇑𑇘	𑇑	[illegible]	𑇘	𑇙	𑇑𑇑	𑇑𑇖	𑇑𑇓	[illegible]	𑇔	𑇕	𑇗	𑇘
𑇒	𑇑	𑇔	𑇑𑇒	𑇑𑇘	𑇕	𑇑𑇑	𑇑𑇖	𑇑𑇒	𑇕	𑇙	𑇗	[illegible]	𑇑𑇑	𑇑𑇒	𑇙	𑇙
𑇒	𑇒𑇙	𑇑𑇕	𑇑𑇒	𑇑𑇐	𑇑𑇗	𑇑𑇓	𑇔	𑇑𑇔	𑇗	𑇗	𑇙	𑇘	𑇗	𑇘	𑇑𑇐	𑇑𑇐
𑇗	𑇘	𑇔	𑇕	𑇑𑇓	𑇙	𑇑𑇖	𑇖	𑇑𑇐	𑇘	𑇑𑇒	𑇑𑇓	𑇘	𑇔	𑇔	𑇑𑇗	𑇑𑇑
𑇑𑇕	𑇑	𑇒𑇒	𑇒𑇐	𑇑𑇒	𑇑𑇒	𑇑𑇓	𑇑𑇔	𑇑𑇕	𑇕	𑇑𑇙	𑇑𑇖	𑇗	𑇑𑇖	𑇑𑇑	𑇑𑇐	𑇑𑇒
𑇒	𑇓	𑇔	𑇗	𑇕	𑇑𑇐	𑇑𑇕	𑇖	𑇗	𑇑𑇘	𑇗	𑇙	𑇘	𑇙	𑇘	𑇑𑇐	𑇑𑇓
𑇑𑇘	𑇔	𑇓	𑇑𑇑	𑇒	𑇑	𑇑𑇑	𑇑𑇒	𑇑𑇖	𑇙	𑇕	𑇑𑇘	𑇑𑇒	𑇕	𑇖	𑇑𑇑	𑇑𑇔
𑇑𑇒	𑇙	𑇗	𑇕	𑇔	𑇓	𑇘	𑇑𑇐	𑇗	𑇘	𑇑𑇐	𑇑𑇙	𑇑𑇒	𑇕	𑇖	𑇙	𑇑𑇕
𑇖	𑇗	𑇑𑇓	[illegible]	𑇙	𑇑𑇐	𑇑𑇓	𑇑𑇔	𑇒𑇒		𑇑𑇑	[illegible]		[illegible]	[illegible]	𑇑	[illegible]

वा ताभ्यां चं॰ उत्तमो भवेत्तं पश्येत् यदि मु॰ प्रवेशी तदा क्रयं विक्रयं च कारयेत् स एव केन्द्रे पु॰ भ॰ ७।७।
च पण फरें हे पु॰ २।५।१।७ अन्या देशं कारयेत्तदा बहुफल प्राप्तिः क्रय विक्रये। एवं निर्मितिदृष्टी च्चा भ॰
भ भु क्रयं स्यात्॥ अथवा प्र॰ ग॰ ७ रु॰ १४ रूपिणा युक्तेताभ्यां चं॰ उत्तमो भवेत्तं च द्वि॰ ग॰ रु॰ युण
वेत् आभ्यां चं॰ उत्तमो स यदि मु॰ प्र॰ तदा क्रयं समीचीनं फलं यदि स एव केन्द्रे ग॰ १।७।७।७ अन्या
10 देशं कारयेत्तदा भुवं क्रये लाभः स्यात् यदि प्र॰ अशुभो तदा क्षीयमानता परं सएव ३।४।५।७ अन्या
पु अन्या देशं कारयेत्तदा भुवं क्रये क्षीयमानता॥ यदि मु॰ वि॰ भ॰ तदा क्रयं समीचीनं यदि स एव केन्द्रे
१।७।७।७ ये पु॰ वा २।४।७।७ पण फरें हे पु अ॰ का॰ तदा भुवं विक्रये लाभादिकं अशुभे क्षीयमानता
अन्यमंथे प्र॰ द्वि॰ रूपीणां ५ रूपिणा युक्तेताभ्यां उत्तमो भवेत्तं पश्येत् यदि मु॰ प्रवेशी तदा क्रयं समी
चीनं अ॰ क्षीयमानता यदि मु॰ नि॰ तदा विक्रयं समीचीनं अ॰ फल प्राप्तिर्न स्यात् यदि मु॰ स्थि॰ तदा न्या
पनं समीचीनं अ॰ क्षी॰ अतान्न ख्याति येन विक्रयं कर्तव्यं। यदि मु॰ द्विस्व॰ तदा तयोर्निक्रयं कुर्वा विक्रयं का
रयेत् समीचीनं स्थापने दोषः। अ॰ द्विस्व॰ तदा क्रय विक्रयं न कार्यं कृते दोषः। अथ मतान्तर माह यदि भ॰
२ ग॰ २ ये मु॰ प्र॰ भवेत्तथा दशा ग॰ मु॰ ख॰ हे अन्या देशं कारयेत्तदा क्रये बहु फल प्राप्तिः स्यात्। यदि
अ॰ प्र॰ स्यात्तथा दश ग॰ स्वामी अ॰ रु हे अ॰ का॰ तदा कदापि नो क्रयेत्। वस्तु संग्रहं न कर्तव्यं। एवं २ ग॰
मु॰ जि॰ भ॰ तथा ग॰ स्वा॰ मु॰ रुहे म॰ का॰ तदा विक्रये बहु लाभः स्यात्। यदि २ ग॰ स्वा॰ अ॰ जि॰ भ॰

द. ल तथा ५ग्रहस्वामी अ.ग. अ.का. न पश्चिक्रियं नैव कारयेत् । यदि २ग. स्वामी मु. स्थि.भ. ५ग. स्वा. मु.ग. अ.का. र. सं
तदा स्थापनं समीचीनं । यदि २ग. क्रू. अ. स्थि. भ. ५ग. स्वा. अ.ग. भ. का. तदा नैव स्थापयेत् शीघ्रमेव
७ विक्रयं कारयेत् समीचीनं ॥ यदि द्वि. क्रू. मु. द्वि. भ. तथा ५ग. स्वा. मु. अ. का. तदा तूर्णेन क्रयं कृत्वापि
[illegible]येत् लाभप्राप्तिः स्यात् । यदि २ग. अ. द्वि. स्व. भ. तथा ५ग. स्वा. भ. का. तदा क्रयविक्रयं नैव
कारयेत् । अथ कति द्रव्यजातयः । धातुमूलजीवानां त्रयं कथयन्ति । तत्र मृत्तिका पाषाणादि स्व
पर्यन्तं धातुः । तृणादिवृक्षकाष्ठपर्यन्तं मूलं । पीपीलिकादिहस्तिपर्यन्तं जीवः ॥ यदि धातुसंबंधी
क्रयविक्रयस्य [illegible]कारयेत्तदा ध.र.२ ग्रहरूपीणं ५ग्रहरूपीणा गुणयेत्ताभ्यां यः उत्पन्नो भवेत्ते
नांशाकारयेत् ॥ यदि मु. भवेत् शीततधातुवस्तु क्रयं समीचीनं । य. अ. भवेत् शीतले प्राप्तिर्न स्या
त् । यदि मु. ति. भ. तदा क्रयस्य फलप्राप्तिः । अशुभे नो फलमिति । यदि मु. स्थि. भ. तदा धातुसंबंधस्य
स्थापनं वरं । अ. स्थापने दोषः शीघ्रं विक्रयं कर्तव्यं । य. मु. द्वि. स्व. तदा लग्नेन क्रयं कृत्वा विक्रयं वा
यं स्थापयेत् तथा । यदि मूलस्य क्रयवि. संबंधं भवेत्तदा द्वि.ग. ल. २ ग. ५ ग. चतुर्थ २ ग. रूपीणा गुणयेत्तदा
भ्यां उत्पन्नो यो भवेत्तेनांशाकारयेत् । पूर्ववत् मुख्योपि नाक्रयं [illegible] विक्रयं स्थिरेण स्थापनं द्वि
स्वभावेनोभयं शुभे लाभः अशुभे हानिः ॥ एवं यदि जीव [illegible] संबंधं क्रयविक्रयरूपं प्रश्नं ७
भवेत्तदा ध्र.र. द्वि.२ग. ६ग. रूपीणा गुणयेत्ताभ्यां यः उत्पन्नो तेन क्रयविक्रये फलं कथयन्ति वै पूर्व

नेत्।। यदि लग्ने चतुष्पदानां प्रश्नं भवेत्तदा व रू. १२ ग. रू. लग्नयेत्ताभ्यां य उत्पन्नो भवेत्तेन द्र
पीणा फलं पूर्ववत् लक्षणा ज्ञातं ततो रत्नलग्ने विशेषमाह यदि स्व राज्य विक्रये प्राप्ति संबंधी प्र
श्नः पृच्छेत्तदा द्वि. रू. ग. रू. ५ ग. रू. विनायुनयेत्ताभ्यां य उत्पन्नो भवेत्त दृष्टीनं मध्य भोग स्यस्तेषां त
येत् ८ ग. रू. १० ग. रूपिया युत येत्ताभ्यां य उत्पन्नो भवेत्त दृष्टिणायेन सा पंडिते क्रय विक्रयं च कर्तु
मिच्छति तथा भोग स्य ज्ञेय अथो भयो भोगिस्यानु पीणो स्वामि युक्तो कर्तव्यो ताभ्यां यद
त्पन्नो भ. तं पश्ये यदि शु. भ. स. ला. तय हेतु १। अन्यदेशं प्रति यदि प्रश्न स्यात्तदा भातिः
स्यात्। अन्यभ्ये तदा तयोर्निकिट प्रश्ने कदापि न यायात्। यदि समुत्पन्नो भ. शुभ लग्ने पच्छ
अन्नाद्यौ को द्वे तदायें जस्ति प्र. क्रयं विक्रयं कर्तु मिच्छति तं ज्ञापं प्रति फलं। अन्यभ्ये तदा क्षय एव
भवेत्। सम्यक् उभया स्थिन्नहे मात्र दृष्टि लतिष्ठ अन्यादेशं स्यात्तत्र प्रश्नं प्रति फलं तयेन साधं क्रियं थ
विक्रयं कर्तु मिच्छतं प्रश्न वि. फलं स्यात्। यदि समप्र. रु. स्थले अन्यदेशं नेच का दये तत्र क्रीता पा
सतेन तस्य कुपीणो ग्रहे दृष्टयो को शत्रु पातितो वर्तते यदि शु. भ. तदा फलं प्रा. अशु. नाशः स्यात्।। ११
अथ को वि. पृच्छेत् भो र. क्रये फल प्राप्ति भवि ष्यति न वा तदा प्र. रु. द्वि. २५ युक्तयो तयोर्यो ग्रहः स्व यं
दि सौ. शु. ग्र. भ. त स्व ग्रहादि ते संपूर्ण फलं प्राप्ति क्रयविक्रयाभ्यां स्यात्। यदि क्रूरयो मध्ये कः शु.
दि क. शुभ भवेत् तान्निग्रहादि भिर्मित्रितो स्यात् तदा तौ युतिं तोकृते यो य उत्पन्नो भवेत्तं क्र
रः अशुभो भवेत् तान्निग्रहादि ... स्थाने पश्चे यदि न फलं स्यात् यदि उच्च दृष्टा
पीणं पश्येत् यदि मणिं कुतो...

...स्थान
पश्चात्तात्कुशेन प्राप्तिः केनापि सह क्लेश कष्ट कथं भवेत् परन्तु य शुभरूपी दृष्टस्तदा दृष्ट्या पश्येत् ॥ ७ ॥
२.१३ अथ यदि को पि पृच्छको द्वन मम कार्यं कियान्तरीता भवि ष्यति तदा लग्न प्र. प्रथम १ ग्रह रूपीणं ७ ग्र. रूपीणं २.सं
८ पश्येत् यदि द्वय पि शुभौ भवतस्तत्र दिने संपूर्णभाग्योदयं भवेत् । यदि तयो मध्ये चैकः शुभः अन्यः अशु
भः तदा सोस्वास्मिन् युजितो कर्तव्यो ताभ्यां उत्पन्नो भवेत् प्रश्न समये पश्येत् यदि शुभ ग्रहे वा दृष्टः कार्ये सो
पि शुभो भवेत् भाग्योदयः यदि शुभो प्य शुभ ग्रहे अन्वादेशं कार्यं तदा तद्दिने सर्व तः स्वा मान स्थापयेत्
यदि सप्तरूपी अशुभो भवेत् तथा शुभ ग्रहेण्वादेशं कार्यं तद्दिने शुभं सर्वं नृणां ॥ ७ ॥ अथ यदि कोपि पृच्छको द्वार
यदि सप्तरूपी शुभ ग्रहे सी भवेत् तथा क्रमा
माक्रमणं दापनं वर्तते द्वाह प्र. २ ग्रहे रूपीणं पश्येत् यदि सप्तरूपी शुभ ग्रहे सी भवेत्तथा क्रमा
णां सप्ते यदि द्वितीय ग्रहस्य स्वामी रूपी प्रथम स्य द्वितीयरूपीणा सार्धं केन्द्र ग्रहे शुभ ॥ ७ ॥ अथ वा पूर्ण करण
णां सप्ते यदि द्वितीय ग्रहस्य स्वामी रूपी प्रथम स्य द्वितीयरूपीणा सार्धं केन्द्र ग्रहे शुभ ॥ ७ ॥ अथ वा पूर्ण करण
हेतु ॥ ७ ॥ अन्वादेशं कार्ये न शत्रु क्रमणं दापयेत् । यदि द्वि. ग्र. रूपी अशुभो भवेत्तथापि चापयेत् शु
पयेत् । य. द्वि. रू. शुभ स्थितो भवेत्तथैव क्रमाणां मते न द्वि. ग्रहस्य स्वामी रूपी तेन द्वितीय रूपीणा सार्धं
पयेत् । य. द्वि. रू. शुभ स्थितो भवेत् तथा स्थिरतया क्रमणं दापयेत् । यदि द्वि. ग्र. रू. अशुभो भवेत् तदा केन्द्र
केन्द्र ग्रहे शुभ ॥ ७ ॥ पन फलं ग्रहे शु अ. का. तदा स्थिरतया क्रमणं दापयेत् । यदि द्वि. ग्र. रू. अशुभो भवेत् तदा
केन्द्र ग्रहे शु ॥ ७ ॥ पन फल ग्रहे शु अ. का. तदा स्थिरतया क्रमणं ॥ निर्मलो भवेत् द्वितीय भावो भवेत् यदापि शुभ स्तथापि क्रमणं न दद्यात्
दिनोपरि रिणं दापयेत् । यदि २ ग्र. रू. निर्मलो भवेत् द्वि त्व भाव रूपो तथा शुभ ग्रहे शुभ पो द्वि म ॥ ७ ॥ क्रमाणां
पयेत् । यदि द्वि. ग्र. रू. अशुभो निर्मल द्वित्व भाव रूपो तथा शुभ ग्रहे शुभ न दापयेत् यस्मो दत्तं तस्यो न भवेत् ॥ ७ ॥ अथ प्र.
मतेन २ ग्र. स्वामी तेन सार्धं अ. का. तदा तु शुभं क्रमणं नैव दापयेत् यस्मो दत्तं तस्यो न भवेत् ॥ ७ ॥ अथ प्र.
मतेन २ ग्र. स्वामी तेन सार्धं अ. का. तदा तु शुभं क्रमणं नैव दापयेत् यस्मो दत्तं तस्यो न भवेत् ॥ ७ ॥ अथ प्र.
मतेन २ ग्र. स्वामी तेन सार्धं ... शुभ द्विगुणी लाभ प्र. प्र. रूपीणं पश्येत् यदि शुभो भवेत् तथा क्रमाणां
प्र. प्र. ऋणी ह स्तगते कथा ...

मलेन प्र· गृहस्य स्वामी मुंथहा हेतु अ· का· तथा प्रश्नलग्नस्य ७रूपी बलहीनो भवेत्तदा सम्यक्प्रकारेण
द्रव्यं हस्तगतं भविष्यति परंतु ८रूपी यदि प्रवेशी भवेत्तदा सम्यक्प्रकारेण द्रव्यं हस्तगतं करिष्यति पि
पवीने विपरीतं। अथ १गृहे १गृहे च प्रवेशी भवेत्तथा ७गृहे १४गृहे निर्गमो भवेत्तदा वेरखेन याचक
पुरुषो द्रव्यं याचयेत्परंतु याच्यमानपुरुषो नो दापयेत्। यदि १गृहे १३गृहे च निर्गमो भवेत्तथा ७।१४गृहे
न प्रवेशी भवेत्तदा दाता पुरुषो दापयेत्परंतु ग्राहक पुरुषो न गृह्णीयात्॥१॥ अ· को· पृ· द्रव्य दुःखागतस्य
12 स्थिति रत्नेन वा प्र· १गृहे तुला१५गृहे पश्येत् यदि सु· रू· भ· तदा तस्य स्थितिरन्यथा व्ययः॥१॥ अ· का· पृ· म
नोभिप्रायः सिद्धिं प्रयास्यति वा नास्ति तदा प्र· ८गृहे १२गृहे द्रव्यं यदि उभयं किं स्वगृहे सु प्रवेशी भवेत्त
दमनोभिप्रायः सिद्धिं प्रयास्यति यदि शुभो तदा नो प्रयास्यति परंतु शुभौ ८।१२ च उत्तमो भवेत् स यदि
द्वि· स्व· स्थो भवेत्तदा ध्रुवं नो सिद्धिः। एवं ८।१२ रूपीणौ द्वि· स्व· वा निर्गमौ स्यातां नो सिद्धिः॥ अ· को· पृ· म
प्रश्नलग्नमोचनं भविष्यति वा नास्ति तदा प्रश्नलग्नस्य १गृहे पश्येत् यदि तीक्ष्णांशु ∴ भवेत्तथा न यदि
२।८गृहे वा दृष्टं का· तदा प्रश्नलग्नं प्रति न रूव्ये तत्र लग्नमोचनं भविष्यति ध्रुवं। अथ १२गृहे सौरि ∴ वा
मेदगो ∴ भवेद्वा स्थिररूपीणां मध्ये ∴ ∴ ∴ ∴ कोपि भवेत्तथा सप्तम प्रश्नलग्नस्य ५।८गृहे ना
अ· का· तदा दृष्टं बंधनं कष्टं भो प्रश्न बंधन परिश्रमं बहुतरं भविष्यति न तिभवेत्सा शीघ्रतया लग्नमोचनं तदा लग्नकारणेन पुरुषो बंध

नस्यात्। यदि च ८गृहे मंदि शशी ∴ भवेत्तथा सप्तम [illegible]

प्र॰ ८६. गतो भवति यदि प्रश्न १।२ ग्रहे शीर्षोदय [illegible] भवति प्रवासी लग्ने १४ ग्रहे ६।७ गृहे [illegible] अ॰भ॰ तदा तद्दिने [illegible] र॰ सं॰
९ [illegible] भवे [illegible] अथ [illegible] वासी नामागमनं पृच्छे यदा प्रश्न १।२ ग्रहे पश्येत [illegible] निर्गमिष्यति
[illegible] तदा प्रवासी आयात परंतु यदि १ प्रथे शीर्षे [illegible] अपरं यदि २ ग्रहे [illegible]
[illegible] प्रथे शीर्षे [illegible] तदा प्रवासी आगमन [illegible] ग्रहे प्रथम [illegible] निर्गमः [illegible]
[illegible] यदि १ ग्रहे शीर्षोदय [illegible] तदा सौम्य [illegible] राशीनां मध्ये [illegible] तदा [illegible]
प्रवासी आयात कस्माद्धि प्रवासी राशीणो विपरीत रूपे [illegible] पिते पि [illegible] न मानुयात । यदि [illegible]
[illegible] रूपीणः १।२ ग्रहे [illegible] यदि [illegible] प्रवासी शीघ्रं [illegible] आयात बहुदिनो [illegible] आगमनं [illegible] ॥ [illegible]
[illegible] प्रश्नस्य १ ग्रहे प्रभाति १० ग्रहे पर्यंतानां रूपीनां युग्म [illegible] लिखित [illegible] सस्या [illegible]
[illegible] चतुर्भि भजे ये क १ शेष [illegible] प्रवासी आयात २ द्वि शेषे [illegible] यदि [illegible] त्रिःशे
[illegible] आगमने [illegible] प्रवासिनो [illegible] नास्ति ४ शेषे कदापि नायात नागमनं देहः ॥ [illegible] प्रश्न १म
[illegible] ग्रहे यदि अ॰ना॰ तदा आगमनं शीघ्रं । प्रश्न ९ ग्रहे [illegible] प्रवेशी [illegible] स्यात [illegible] यदि ६।७ग
हे अ॰भ॰ तत आगमने [illegible] निर्गमः [illegible] ११ ग्रहे अ॰भ॰ तदा प्रवासी [illegible]
तेन [illegible] ग्रंथांतरे [illegible] रूपी ७ ग्रहे [illegible] स्यात [illegible] २।७ ग्रहे [illegible] ना
[illegible] वाच्यं । ७ ग्रहे स्वामी [illegible] आपि [illegible] तदा [illegible] प्रश्न २ गृहे [illegible] रूपीण
[illegible] ग्रहे [illegible] ८ ग्रहे स्वामी

या

13

सं

गृहस्वामी स्यात्तदा प्रवासी प्रतिरोधयात्। यदि तावत्तृतीयस्थः पिपीलिका विन्दुर्भवेत्तदागमनं वाच्यं यदि तृती
जलबिन्दुर्भवेत्तदापि आगमनं वाच्यं यदि वायो बिन्दुर्भवेत्तदा प्रवासिनो वृत्तान्तं आगमेन आगमिष्यति चत्वारि
वा। ७ गृहस्वामी केन्द्रे समागतः स्यात्तदा प्रवासी आयाति। यदि ५ गृहस्वामी १।२ गृहे वा समागतः स्यात्तदा प्र
वासिनः शुभवृत्तान्तागमनं स्यात् पत्रिका यातु परन्तु यदि शुभ रूपी भवेद्वा च अशुभ रूपी तदा निश्चितं वृत्ता
तागमः पत्रिका न हि तः स्यात्। शुभरूपी सम्बन्धो तो तथा अशुभेऽन्ये वृत्तान्तं न वाच्यं॥ प्र. को. प्र. इदं रूपी ते स
म्बन्धे न वान्तं॥१०॥ नाशिन आगमने दिन संख्या द्विरूपीणां वक्त्या यो रूपी द्वि. २ गृहे वर्त्तते तस्य रूपी
णां संख्याक्रमतेन संख्यां कं गृहीता तथा द्वि. २ गृहस्य संख्यां के गृहीत्वा प्रवासिन आगमने दिन संख्या वक्तव्या॥१२॥
को. पृच्छेत् मया एकं वस्तु कस्मैचि दत्तं न खुतं मम हस्ते चागमिष्यति ना ना स्ती ति तदा प्र. १ गृहस्य २ गृह
रूपीणं ७ गृ. रूपीणां गुणये द्वाभ्यां यः ३ उत्पन्नो भवेत्तं १४ रूपीणा गुणयेताभ्यां यः ३ उत्पन्नो भवेत्तं परस्येत् यदि स
रूपी ५।७।१ भाव गृहे वा समागतः स्यात्तदा एवं वक्तव्यो पृच्छकः सुवेनैव पुनरपि तद्वस्तुन आगमनं
भविष्यति यदि सत्व रूपी ५।७।८।४ गृहे वा समागतस्तदा काठिन्येन वस्त्वागमनं। यदि १।३।५।१०।१३।१६
गृहे तु समागतः स्यात्तदा कदापि तद्वस्तुनो नागमनं॥ अथ केचित् यदि प्रश्ने शीतदा शुभेन स्थानं आगमनं अ
शुभे काठिन्येन यदि निश्चितं तत्र न वस्तु नागमिष्यति यदि स्थिरोपि भं तदा स्थिरत्वे नागमनं अशुभे कष्ट
सिनागमिष्यति। यदि द्विस्वभावो भं. तदा द्विविधलं शुभे कतिपय दिनो परि अशुभेना यासेन॥१॥ नाति
स्मिन्नगृच्छेत् गृहस्वामी ममोपरि दुष्टि ... पतिर्वा यदि कारये तस्याः स्थिति भविष्यति न वेत्याह।

प्रश्न द्वि॰ २ गृहे यदि नवे शीभ नेन दा द्विती स्त्री करिष्यति कुतोपि तस्या स्थिति भविष्यति शुभे शुभ मेनाशुभेका र॰ सं॰
र॰ ल॰ ठिण्येन । यदि निर्गम स्तदा स द्वितीयं विवाहं न करिष्यति यदि कारये न ह्यापि तस्याः स्थिति र्न भविष्यति । यदि
१० स्थिरो भवन तदा द्वितीय स्त्रीकरणं स्थिर त्वेन शुभे परिणाम वत् द्विनोपरि स्यात् अशुभे कदापि न स्यात् । यदि
द्वि॰ स्व॰ न दा द्वितीय स्त्री करणं न करणं द्विविध त्वे भवेत् शुभे अशुभेपि ॥ ३ ॥ अथ तृतीयस्थान निर्णय द्वितीयो
ध्यायः ॥ स अथ तृतीयस्थाने तृतीय स्थान संबंधी यः कोपि प्रश्नः स्वगोत्र कुटुंब भ्रातृ भगिनीनां प्रश्नं कारये त त
धायः ॥ स अथ तृतीयस्थाने तृतीय स्थान सं बंधी यः ... तथा न ते मानाव स्थीयाः प्रश्नं का रयेत दा ३ भवने द्रष्टव्यं ।
प्रा तिक टग मनस्य प्रश्न स्तथा गृहा द्गृहांतर गमनस्य तथान ते मानाव स्थीयाः प्रश्नं कारयेत दा ३ भवने द्रष्टव्यं ।
यदि ३ र॰ र॰ शुभ प्रवेशी स्यात् तदा गमनं जातु गतिः कुत्रापि न गच्छेत् तथा भ्रातृ भगिनीनाम वस्था सौमीचीना । अ
२ प्रताप स्वगृहस्य विचारां शोया वति पन्स्तुनि लिच न सर्वेषा मवस्थासमी चीना वा च्या । यदि अ॰ प्रवेशी न दा भ्रातृ भगि
तीनाम वस्था निज कुलरा गाच्या तथा प्रत्सत्न कुटुंबे स्वगोत्रेभ्यो मनो भिप्रायो न प्राप्नुयात् । यदि शु॰ नि॰ भ्रातृ भ
गिनीनाम वस्था समीचीना तथा तेषां कुत्रापि गमनोप विचि चार्यो वर्तते तथा च प्रातिक टे कुत्रापि गच्छे त्स्वापि
तोन फलप्राप्तिः । यदि अ॰ नि॰ भ॰ तद भ्रातृ भगिनीनाम वस्थानिषिद्ध तदा तदा भ्रातृ भगिनी परतो निध्ये भिन्नता
भवे प्रवास कार्ये तथा परं तस्या विनेन तत्र गतोनिष्फलं भवेत् । यदि द्वि॰ स्व॰ तदा भ्रातृ भगिनीनाम व
स्थानस्मी चीना तथा सम यं समयं प्रति ते अवस्था तदा प्रभुयुः स्वायिसेन गय अ॰ द्वि॰ तदा भ्रातृ भगिनीत पक्षिद्वि १०
गमन सफ्यू॰ वर्तिना उसायताद्योग करं निष्फलं तथा कुटुंब त्स्वा प्रश्नुः शुभं न च्छेयुः । अथ यदि द्वि॰ स्थि॰
भ॰ तदा भ्रा॰ प्र भगिनीनामवस्था ... भवे स्वरं तुस्थायि तेन तदा

भात् कुटुंबास्था प्रश्नचिन्ताजिज्ञासु दत्तेभ्यो प्रश्नकालं प्राप्नुयात् स्थिरत्वेन। अथात्र लग्ने (त्रि) रहे बोधनसौम्यो
उ ३ निधुनाः सभीचीनो वर्तते स्थिरयो मध्ये कस्मादस्ति लग्न (त्रि) गृहे तयो शुभ पीणो खेटक मस्त वंपात्। लो हि
त सुअसुभ गेन। प. अ. स्थि. तदा भात प्रभृती नाम नस्था निश्चिता तत्र तथाक्षमध्ये समये चिन्ता पिक्यं कुर्युः ते
१५ अथास्मिता भवे कु. प्रश्न शुभ बांधवे भ्रातादयः॥ [illegible] मि भ्राते प्र. भृतीभ्यो दमसुखमा प्रिया दुःखमा
ति माचिख्यती ति प्र. यदाहि २ ग. कुपीणा १८ कुपीणं गुणये ताभ्यां यऊ सन्तो भवे जेताज्ञां मारयेत्। शुभाशुभ
चिते तां गम प्रवेशी। स्थिरता प्रभृती क्रियथापूर्वं॥ [illegible] भ्रातृ तीनां भतका ज्ञानं स्याद्यानं २ गृह कुपीणा तथा
अवस्था ते षां मध्ये काल ज्ञानं चतुर्थ गृह कुपीणा भूयात् शुभाभावस्था सुपोभुवा। यदि कुमारपिति केटग प्रश्न सु
प्रस्थं कारयेत्। ३ ग. कुपीणा भूयात यदि सुभ. नि. सर्वे षां समत मध्ये प्रश्नगत्तं कारयेत सुगमेत। यदि
सु. प्र. तदा का हि ज्येन सर्वेषां समत भतेन प्रश्नाया मातर जकृपीणा अशुभाज्ञेया॥ [illegible] मुं थां तेरु यदि
सु. प्र. तदा काहिज्येन सर्वेषा समत मतेन प्र छाया मात भ्राजकपीणो असुभाइया॥ [illegible] मुंथांतेर यदि
भ्रातृ प्रभृतीनां किस्था संबंधी प्रश्नं चारये तत्र पाउ गृह कुपीणक्रमात् यदि ३ ग. कु सु भोभवेत्तथा ११०।
भूगृह हेतु अन्वादेशं कारयेत्तदा भ्रात प्र. नामवस्था समीचीना भ्रा. ट. प्र. भ्या: प्रभु मनो भिमाया। त्रिधं ति
[illegible] मेलनं स्यात्। यदि ३ ग. लग्न शुभमपि ५८। प्रश्ने पुत्र भेडीन कुपोगवेत्तदा कि चि त्रोणि सौ पादि
वा विचारा राशी वर्तते [illegible] मन विगाय सामेभवे तं तेषाम वस्था जिपि उत्तरा स्यात्॥ [illegible] निकर ध्रुवा सा
धे बासा धेमा दृश्यानां तराम नाथे इतः [illegible] प्रत्यर म. ७। ३ गृह कुपीणो शुभो

सुभौ स्यातां तथा निकटप्रवासकरणे तपासथा नास्था नांतर गमनमेव तन्त्र तुः प्रयाण ८ संभवति भविष्यति चतुर्
र. रु देवा इति वक्तव्यं । यदि सप्तमी ५।७ गृहे अ· को· तदा प्रवासादिकरणेषु बहु प्रसन्नता प्रमोद प्राप्तः सिद्धिः र.सं.
वा यातु यदि शुक्रः अशुभकृत् तदा प्रवासादिकरणं निषिद्धं वाच्यं । यदि अष्टमी ५।८ अ· का· तदानि
११ षिद्धतरं वाच्यं इति यथार्थं मतं ॥ का· पृ· द्वि स्थले गंतुमिच्छापि दृष्टं कार्ये नष्टे गच्छामि यत्र सम
न्यपि येन तत्र गच्छामीति पृथ्वी अत्र प्रश्न रमले श्रृंखला निकट प्रवासस्य तथा दूरप्रवासस्य यस्मिन् स्थ
ले पृथ्वी स्थाने प्रतिगमनाय वक्तव्यं गते सम्यक् भविष्यति ॥ प्रश्ने प्रवासं कर्तुमिच्छामि मार्गे निर्भ
यं वर्तते नाभयं तत्र गतो प्रवासं पश्येत् निकटं वा दूरं निकटदूरे पश्यात्र ३।१ पूर्वोक्तं यस्मिन् गृहे शुभ निर्गमोभ
वेत् मार्गे भयं नो भवेत् इति वाच्यं गमनार्थं आज्ञां कारयेत् य शुभ निर्गमो तदा मार्गभयं वाच्यं । यदि शु· अ· भ·
दा शु· स्थि· भ· तदा एवं वक्तव्यं कोप्यन्यो निषेधकर्ता भविष्यति तस्य मार्गविरोधिनः करणेन प्रवासो
चिते न प्रवासं न करिष्यति । यदि अ· प्र· स्थिरयोः तदा प्रवासं भयादि निश्चितं कारयेत् यस्मात् तत्र भवेत्
नागच्छेत् यदि यातानहि सिद्धिं न तु भयतं भवेत् तस्मात् निषेधकरणं वरं । तथाथ· र महलस्य १।४ गृहे च प्रवे
शी भवेत् तथापि प्रवासं नो कारयेत्तत्र हानिः संदेहः । ग्रंथांतरे प्रश्नरमलस्य १ गृह रूपीणा आज्ञां कारयेत् ॥
यदि १ग· लोहितः अथवा रस्या तस्य चौरादयो मार्गे स्युरिति वदेत् । यदि १ गृहे निर्गमो भ· तदा कोपि
विदपि भयं नो भवेदपि तु बहुतरा प्रसन्नता स्यात् । यदि प्रवेशी १ गृहे मार्गे स्यात् स्यत् प्रति भवं नास्ति ११
प्रदिस्थि तो भ· १ग· तदा चिंता किं न्य । किं च भाव मार्गे स्थित्वा स्याद् परं गमनागमनं कि विघ्नेपतेत् यदि

भा
द्वितीयेषु भंडगो ॥ तदा मार्गनिवृत्तेः कारणं रोगी सेनया निर्वलितेन वाच्यं । केचि द्वदंति यदि मंदगो ॥ १।८।९५

वा.प्र.र. गृहे भवेत् आयाति तदा नौकायानं तु समीचीनं वाच्यं इति प्ररोवेति ॥ प.को.पृ. इदं प्रवास करणं यन्मन कि स्थापितं वर्तते गच्छामि वा न गच्छामी सत्य आह प्र.र. स्यु ३८ रूपीणं पद्ये प्र हिनि॰ वा. द्वितीय. तदाग मनं समीचीनं गंतव्यमिति वाच्यं । परंतु यदि ८ गृहे निर्गमो भवेन्नान्यथा । यदि ३ गृहरूपी १।७।२ गृहे अ वा. का. तराति लिपि द्रव्यं वाच्यं ४ गृहेषु आगतः स्यात्तदा ध्रुवं यायात् । प्रवेशी स्थिरो मध्ये यदि [illegible]

सिन्दल रूपी पि ५।३ गृहे भवेत्तदा गमनं भवतु नो भवेत् । यदि [illegible] नाहिं ने प्राचीनं मंत्रेषु प.को. प्रवासं भवे पृच्छे तदा प्र.र. ३।४।९ गृहेषु निर्गमो वा द्वितीय भावो पतितः स्यात्तदा यात्रा गतेसम्पन्नतीते । यदि तेषु गृहे षु प्रवेशीत था संधी रूपो स्थिरो भवेत्तदा नोपया या कृते नेरं । यदि [illegible] भवेत्तदा नो यायात् ।

15

यदि कुतरी रमणे तदा तु यायात् । [illegible] संज्ञा माह यदि न यो दशा गृहे सम बिंदुरूपी युग्म केवल सहितैः समागतः स्यात्तदा तस्य प्रश्न रमल तस्य रमल जित इति संज्ञा ज्ञेया । यथा चतुर्बिंदु रूपी सौ तस्याः छट बिंदुरूपी काचित् अथवा बिंदुरूपी सो न्यः एवंविध बिंदु रूपी गौ १२ गृहे आगते तस्य रमल [illegible] ज्ञा । अथ यदि १२ गृहे विषम बिंदु रूपी पतितः स्यात्तदा तस्य प्रश्न रमल तस्य रमल कृत्तरीति संज्ञा स्या तू । यथा पञ्च बिंदु रूपी वा सप्त बिंदु रूपी कश्चित् ॥ १८ अथ यदि कोपि पृ. चरितं गच्छामि गतेसति मया प्राप्यः सिद्धिः प्रयास्यति वा न तदा ७ गृहरूपीणं पद्येषु सलसीपादि तास्मिं गृहे वस्तु रूपी संबंधं स्थापयति तदा ति गतेसति मनोभिप्रायः सिद्धिं प्रयास्यति । यदि ७ गृहे [illegible] न संबंधं नो स्थापयति तदा भभिप्रायः सि

द्धिर्न स्यात्

१. ८३ यदि को. वृ. मीनमध्यग राशौ प्रश्ने स्वप्नं दृष्टं तस्य स्वरूपं फलं च ब्रूहीति तदा ३ गृह रूपीणं पश्येत् यदि मु. भ. १. सं
तदा समीचीनं स्वप्नं तस्य फलमपि समीचीनं वाच्यं अ. विपरीतमशुभं। ३ गृहस्य स्वप्न फलं तथा १ गृहस्य स्व
१२ स्वरूपं च कथ्यं। कापि वदन्ति स्वप्नफलं प्रश्ने समीचीनं वर्तते वा नेति तदा ३ गृहस्थामीजा रूपीणा ३।४।९ शुन ये नामा
१ गृहरूपीणा ग.ता.च.३ तेन यः शुभ ज्यो भ. तेन चाशुभं का. यदि मु. तदा स्वप्नस्य फलं शुभं अ. अशुभं। अधमानमपि च मेष वर्तते केन्द्र पणफ
नामा किम स्मरणं कारये येन न लाव यो भ्रमा ब्राक तु शक्यते यदि मरूपी केन्द्रगृहे स्यात् तदा स्वप्नं न बलान्वितं
पणफर गृहे चेत् मध्य बलं अपोक्लिम देचेत्तदा बलहीनत्वं वाच्यं एतच्च केषां चित् मान्य संमतं सैया वो
प्रमाण नरं तु इदं वर्तते पव मया दृष्टं स्वप्नस्य फलाफलं सर्वं गृहेण ज्ञ्यात् सर्वं सत्यमेव यथा मन्ये तृतीय
इति तृतीयस्थान कथनं तृतीयो ध्यायः ॥३॥ अथ चतुर्थो ध्यायः आकिमस्य लघुपिका ध्याये चतुर्थ गृहे संबंधीय
ख्या प्रश्नस्य व्याख्यानं वर्तते। अथ चतुर्थ गृहे पितुः स्थितेः विचारः सीमा विचारः जीवन वृत्ति भूम्या वि. हदा वा वि. धनस्य गृह
स्य चरस्थेर पनस्य वि. भागिम द्धे यत्किंचित् वस्तु द्रव्यादिकं स्थापित वर्तते तस्य वि. यथा ध्वरो हो आहि वत्स
चकस्यापि वसो वर्तते तथैवाचापि कार्य स्थाने किं भविष्यतीति तस्य वि. प्रवृत्तयस्योवि. इत्यादि प्रश्नानां चतु
र्थ गृहे विचारयेत्॥ प्रश्न लग्नस्य ४ गृह रूपीयो पश्ये यदि मु. प्रने वा भ वेत्तदा पितुः शुभा वस्था तथा प्रश्न
विशुभत्वं वाच्यं कार्यस्थाने समीचीनत्वं तथापि तास्थाने पितृ तिष्ठेत् जीवन वृत्ती भूम्या वर्धमानता स्या १२
त् प्रश्ने पितुः सकाशात् फलं प्राप्नुयात् एवं यो वार्ति वस्तु निचतुर्थ गृहस्य विचारांश तिष्ठति सर्वे पाप वस्था शु
भा ज्ञेया। यदि अ. प्रवेशी तदा सर्वं विपरीतं यथा पितुः कष्टावस्था कार्यस्थाने विषद्वारफलं पितास्य

स्थानपन तिष्ठेत् परंतु अस्थायित्वेन स्वेच्छयानो तिष्ठेत् पितुः स्थानका द्वा फलं प्रयोगो भूयात् परं महाकष्टेन तथा प्रभुः
पिता तस्य शुभत्वं जेष्यति जीवनवृत्तीनां वर्धमानता स्थायित्वं तु महता कष्टेन। यदि ४ गृहे मु. नि. भ. तदा पिता
स्वस्थानं त्यक्त्वा कुत्रापि गमनं कारयेत् परंतु स्थानमेनस्थायित्वेनां प्रथम जीवनवृत्ती भूम्यादीनां स्थायित्वेन विक्र
यं कारयेत् काम्यवसाने शुभत्वं तथा प्रथमतो मुपि शुभत्वं वाच्यं। प्रत्ये पितुः स्वकार्ये फलं स्वल्पतरं प्राप्नुयात्॥ यदि
४ गृहे मु. स्थि. भ. तदा पितुरवस्था यथा स्थितरूपा पिता स्वस्थाने एव स्थायित्वेन तिष्ठेत् कार्यावसाने समीचीन फलं प्र
दद्यात् पुनि स्थिरत्वं जीवनवृत्ति भूम्यादिकं चर्हता तिष्ठेत् स्थायित्वेन। यदि भ. स्थि. भ. तदा पितुरवस्था निकृष्टतरा कार्या
16 वसाने निकृष्टतरं फलं परिणामे अशुभं फलं तथा पिता दारिद्र्य [illegible] भवेत्। ४ गृहे मु. द्वि. स्व. भ. तदा पितुरवस्था
समीचीना कार्यावसाने समीचीनफलं स्व जीवनवृत्ति भूम्यादिकं च तथापि [illegible] कदापि न स्थिरा भवेत् परंतु
स्थायित्वेन सर्वेषु कार्येषु द्विविध फलत्वं वाच्यं। यदि अ. द्वि. स्व. भ. तदा सर्वानिकृष्टं वाच्यं वृत्तिभूम्यादिकं वे वि
कत्वे द्रव्यादिकं सचलं भजेत्। चतुर्थभाव विचारेषु पितुरवस्था वीक्षणं स्थानसुखदुःखादिकभूतकालस्य तृतीय
भाग [illegible] भूयात् भविष्यत्काले स्थावस्था प्रथमं पंचम [illegible] भूयात् वर्तमानावस्था गृह ५ द्वय॥ [illegible]
स यदि पितुरवस्थायाः प्रश्नं वा स्व जीवनवृत्तीनां प्रश्नं प्रथमकार्याणि परिणाम प्रश्ने प्रष्टव्ये यदा ४ गृह स्थितं
[illegible] यदि शुभो भवेत् तदा सर्वं शुभं वक्तव्यं। यदि शुभो भवेत् [illegible] अ. का. तदा शुभतरं च [illegible] त्वं। यदि शु. ग. अ. का.
परये त् यदि शुभो भवेत् तदा सर्वं शुभं वक्तव्यं। यदि स एव अ. ग. अ. का. तदा तस्य कू
तता शुभत्वं बहुतरं। यदि ४ गृ. स्थी अशुभो भ. तदापि पतितं फलं वक्तव्यं। यदि स एव अ. ग. अ. का. तदा तस्य
रत्वं वाच्यं बहुतरं। यदि स एव शुभग्रहे अ. का. तदा क्रूरत्वं स्वल्पतरं वाच्यं। यदि क्रूरग्रहे भावे मिश्रितफली ४ गृहे पति

तःस्यात् तदा तस्य रूपिण तस्मिन्गृहे स्थानादि बलेन तथा शुभाशुभग्रहाश्रिता न्नादेशं संभवेन यथा योग्या कार्याः। अ
थ च कोपि पृ॰ जीवन वृत्ति भूमि कथा पतदा ६ गृहे ४ गृहे च पश्येत् यदि ६ भ वास्मिन्गृहे शुभ रूपिणौ भवेतां
तदा जीवन वृत्ति भूमि भीनादु बहु समीचीनं वर्धमा न ता स्यात्। यदि ४ गृहे अ॰ ५ गृहे शु॰ रूपी भवे तदा
सा जीवन वृत्ति भूमि स्वां गृहीतुमिच्छति परंतु स्तोकस्तोकस्या वा या परं तु तस्या भूम्या मागगमनेन स्व
हस्ते प्रमाणा बहु फल भाक् ॥ स्यात्। यदि ४ गृहे शु॰ रूपी ५ गृहे अ॰ रूपी तदा तस्या भूमि स्वां गृहीतुमिच्छति प्रथम स्व
शु भ तयोः तारतम्यता स्या वा या प रंतु तस्या भूम्याः स्वहस्तगते यागमनेन क्षीयमान त्वं स्याजं भवेत्। अ
थ तयो रूपीणो न्नादेशं शुभाशुभ ग्रहाश्रित मत्वा नत्वनेकेन विलोकयेत्, यदि शुभ गृहे शु॰ भ॰ का॰ तदा तस्य शुभ
त्वं स्वल्पं शुभ गृहे शुभ रूपीणा अन्यो देशो बहुतरं शुभत्वं फलं वाच्यं। एवं अशुभ रूपीण मपि शु॰ ग॰ अ॰ देशो स
ति अशुभत्वं स्वल्पं भवे द। स एव अ॰ रू॰ अ॰ ग॰ अन्यादेशो सति क्रूरत्वं बहुतरं वाच्यं॥ अथ वाटिका
क्षादिज्ञानमाह तदर्थं प्रश्न लग्ने शुभ ग्रहरूपं पश्येत् यदि शु॰ भ॰ तदा तस्यां भूम्या मनेक फलिनो वृक्षाः
समीचीना संति तथा नु नूतन संति यत्र लग्न शुभ रूपी तस्मिन्दशमगृहे स्वग्रहादि बलैः शुभाः स्था
स्यां पश्यति तदा तस्यां भूमौ ये वृक्षाः संति ते पुष्प बलिन श्च तरुणा दृढतारा वक्तव्याः। यदि स एव ग॰ रूपी
तस्मिन्दशमगृहे स्वग्रहादि न तैः किंचि द्बलं नो स्थापयति अपितु बल हीनाव स्थां स्थापयति तदा तस्यां भू
मौ ये वृक्षाः संति जीर्णाः क्षीणास्तथा बाल हीना न कव्याः। यदि ७ ग॰ रू॰ केंद्र गृहे १।४।७ म्॰ अन्या॰ का॰ तदा त
स्यां ये वृ॰ सं॰ ते नवीना रोपिताः स्युः। यदि जल फल गृहे अ॰ का॰ तदा ते वृक्षाः स्थविराः मध्यमान्न वक्तव्याः। २२
नातिनूतनजाति प्राचीनाः

17

अथ रतस्यां भूमौ अपरबहुधारो पण योग्या स्युः। तेषां भावो पगे क्षावतीते ... न लिंगा भवि स्यानां जनानां
मनसि यदि आपो क्लिम गृहे ३।४।५।६ षु अन्यादेशे कार्ये चल न·भऔ·वे·बु· सतितेजीर्णाः स्युरिति वक्तव्यं।
अथ यदि १० गृहेषु रू·भ· न भूते वृक्षाः शुष्काः फलहीना तथा लिकक ... वक्तव्याः। तेषां पुष्प बनीपल्लवादिमकं
केद्रुम घ्नतीषु गृहेषु अन्यादेश संभवेन वक्तव्यं यथापूर्वोक्तं। अथ तस्यां भूमौ जनानां स्वरूपज्ञानार्थं १ गृहरूपीणं प
(सत्वसु·गृहे अ·कालेत) श्येत्। यदि सु·रू·भ· तदा तस्यां भूमौ सुधार्मिजनः सत्य नैष्ठ वक्तव्याः। यदि अ·गृ· अ·का· तदा तस्यां भूम्यां जनाः वादि
कुकर्मकितावीनिष्ठा वादिनश्च। यदि १ गृहे ५ सु·रू·भ· तदा जनाः धर्मात्म कर्मी भि शान्त ... वाः। यदि सत्व ५ सु·गृ· अ·
का· तदा विभुनाश्चौराश्च अन्तनारी अविहितास्व वक्तव्या तथा निर्दयाः। सत्व यदि सु·गृ·अ·का तदा कोपि सत्य
वादी केपि दन्तवादी केपि हुस्मी कोपि दयमाचि स्युः॥ अथ तस्यां भूमौ जल तृणादिकानां स्वरूपमाह तत्र ७ गृ
हादी केपि ... तस्या भूम्यां जल तृणादिकं दमीनं वक्तव्यं। यदि सत्व सुभ गृ·अ·का· तदा त
रूपीयं पश्येत् यदि सुभो भ· तदा तस्यां ... तथैव तृणादिकं नवि ... तनकोमल रमणीयं पोष्टिकं वक्तव्यं। यदि सरूपी
उत्तं मधुरं तथान्न परिपाककरं तथैव तृणादिकं ... मध्यस्थं नातिप्रशस्तं नातिनिषिद्धं वक्तव्यं। यदि ७ गृहे अ·रूपीभ· जलतृणा
अ·गृ·अ·का· तत्र जल तृणादिकं मध्यस्थं नातिप्रशस्तं ... यदि सत्व सुभ गृहे अ·का· तदा तज्जलं क्षारं कृमियुतं दुर्गंधिं विस्फोटादिकं रोगकरं त
दिकं निर्मि ... वाच्यं यदि सत्व सु· गृहे अ·का· तदा तज्जलं क्षारं ... क्षीणकरं वक्तव्यं। यदि सत्व सु·गृ·अ·का· जल तृणादिकं गुणे मध्य
स्थं वक्तव्यं तथैव तृणादिकं सुकं कठोरं क्षीणकरं वक्तव्यं। यदि सत्व ... सु·गृ·अ·का· जल तृणादिकं गुणे मध्य
मं वक्तव्यं नागतं देहः॥ अथ प्रश्ने पु· गृह मेकं गृहीतुमिच्छामि द्रष्टव्यं तद्गृहं सती वीनं वतिलेवान। तत्र प्रश्न
स्य १ गृ·रूपीणं ४ गृह रूपीणं च पश्येत् यदि सुभा ... तदा प्रश्नं वक्तव्यं भो पृच्छक तद्गृहं समी

र.ल.
१४

चीनं फलं हास्यतिथ्याहुं। यदि द्वयो मध्ये नैकोपि रूपीः ५ गृहे अ० का० तदा तस्मिन् गृहे प्रसन्नता बहुतरा स्यात् १७

यदि क। भ अ० का० तदा तद्गृहं गृहीते सति जीवन वृत्ती भर्मीनी वर्धमानता तथा मनो पिपासा ऽपि धौली। एवं यदि

तौ रूपीणो शु० ग० अ० स्थानीत दा तयोः शुभत्वं बहुतरं वक्तव्यं। यदि अ० गृ० भ० का० तदा तयोः शुभत्वं स्वल्पतरं ज्ञेयं।

मिश्रिते मिश्रितं फलं वक्तव्यं। यदि १ गृहे ४ गृहे वा अशुभ रूपीणो भवेतां तदा तद्गृहं निषिद्धतरं नोच्या शु

मिति वाच्यं। यदि द्वयो मध्ये कोपि ८ गृहे भ० का० तदा तद्गृहं गृहीते सति हि न्नता बहुतरा स्यात्। यदि

३।८।१२ गृहे शु अ० का० तदा गृहीते सति जीवन वृत्ति भर्मीनां क्षीयमानता मनो पिपासा यीनो ऽपि स्याति। एवं

यदि तौ रूपीणो अ० गृ० भ० का० तदा तयो रशुभत्वं बहुतरं वाच्यं यदि स्व भ ग हे शुभ० भवेतां तदा अशुभत्वं स्वल्पं

मिश्रे मिश्रं फलं वाच्यं। अथ यदि तयोः रूपीणो मध्ये कोपि रूपीः कुत्रापि ~~[illegible]~~ तदा पृथक् २ गृहे पश्येत् यत्र यत्र अ० (न) कारयेत्

त्र शुभरूपीः स्यात्तत्र तत्र तस्य गृहस्य विचारांश तुल्यं फलं प्रकारं योति वक्तव्यं। लघु बोदाहरणं ठेलेस्मै

प्रश्न रमलस्य २ गृहे शुभ रूपी वर्तते तदा प्रष्टुर्द्रव्यादिकं समीचीनं वर्तते। एवं ११ गृहे शुभ रूपी वर्तते तदा प्र

९ भगिनी भ्रातृणाम वस्था समीचीना वक्तव्या तथा प्रष्टुः प्रचाल्न गमनादिकं समीचीनं वक्तव्यं अनेनेव प्र

कारेण शेष गृहाणां शुभ रूपी युतानां फलं वक्तव्यं। यत्राशुभ रूपी तत्रानिष्ट फलं वाच्यं। इति रमलार्णवे संमत स

माप्तं॥ अथ प्राचीन मंतेषु प्रवर्तते यदि प्रश्न कर्ता कार्यायाः परिणाम स्य प्रश्नं कारयेत् तदा १२६ रूपीणं ४ ग

हरूपीणा गुणयेत्ताभ्यां यो उत्पन्नो भवेत् संपिण्डं स्थापयेत् पुनः ४ गृह रूपीणं १२ गृह रूपीणा गुणयेत् ताभ्यां

[illegible] स्थापयेत् ताभ्यां तके रूपीणं निः काम्य

येत् तेन चाज्ञां कारयेत् यदि स सुभ रूपी भवेत् न स कार्यावसाने समीचीनफल॰ दि अ॰ रू॰ भ॰ तदा कार्यावसा
ने निश्चिततरफलं वक्तव्यं अपरं यदि स रूपी सुभ गृहे अ॰ का॰ तदापि जे भ॰ ... प्राप्नुयात् अ॰ ... द्रव्यादीनां नर्य
मानता स्यात् कार्यावसाने यदि अ॰ गृ॰ अ॰ का॰ तदा दुःखेभ्यः सकाशात् दुःखं ... नुयात् ... तथा दुःखानामेव कार
णेन व स्नेहं ... मानता स्यात् ॥ अथ यदि आपृच्छक ... स्वपित्रा सार्धं मित्रत्वं स्थापयति ना दु
णेन व स्नेहं ... गृह रूपीणं पश्येत् स कस्मिन् गृहे अन्वादेशरूपो वर्तते तेन चाज्ञां कारयेत् यदि प्रु॰ १
ष्टत्वं तदा ... ४ गृह रूपीणं ... संपूर्णं मित्रत्वं स्थापयति यदि ३ भ॰ अ॰ का॰ तदा पित्रा सार्धं अर्ध मित्र ...
18 गृहे अ॰ भ॰ तदा ... पित्रा सार्धं संपूर्णं ... स्वपित्रा सार्धं संपूर्णं दुष्टत्वं स्थापयति यदि १० गृहे अ॰ का॰ तदा
पयति ... यदि ७ अन्वादेशं का॰ तदा ... स्वपित्रा सार्धं ... यदि ... गृ॰ अ॰ का॰ तदा स्वपित्रा सार्धं मित्रतां नाति दुष्टत्वं नाति मित्रत्वं स्था
अर्धं दुष्टत्वं स्थापयति । अथ यदि १।२।४।८।१०।५।१२ गृ॰ अ॰ का॰ तदा ... पित्रा सार्धं ... स्थापयति ... प्रश्न॰ १ गृह रूपीणं ४ गृह
न रूप स्थापयति ॥ अथ यदि को॰ चि॰ पृ॰ ... यदि सु॰ रू॰ भ॰ तदा पित्रा सार्धं समीचीनावस्था अ॰ रू॰
पीणा गुणये ... भवेत् ... तथा ... तथा स्थानेभ्यः समीचीन फलं ... ते
कुः प्रयं चरेत् ॥ यदि को॰ पृ॰ चि॰ ... सकाशात् तथा ... तदा ५ गृहरूपिणं पश्येत् यदि सु॰ रू॰ भ॰ तथा ४ गृह ...
नवा तथा कार्यावसाने ... कदाचिदपि ... रूपीनी ... स्वामी
नवा तथा ... स्फुट ... कदाचिदपि ... फलं ... जीव
... पितुः सकाशात् ... फलं ... यदि ... स
प्रश्न ... यदि समागत ... पितुः ... कार्यावसाने समीचीनफलं ... नान्यथा । ...

न ... स्थानेभ्यः सुभ फलं ...

र.व देशे समीचीनं वर्तते वा न्यस्मिन् तदा ४ ग्रहरूपीणं पश्येत् यदि ७ भयास्मिन् ग्रहे शु. रु. भं. तदा र.प
२५ स्वदेशे एव नाशीघ्रं भाग्योदयतं च स्यात् अन्यत्र स्वदेशे [illegible] लिखेत अथवा ७ ग्रहरूपी शुभो भवेत्
तदापि स्वदेशएव समीचीनं। यदि ।४ ग्रहे अ. रूपीणो भवेतां तथा ७ ग्रहे शुभरूपी भवेत्तदा स्वदेशादि[illegible]
देशे समीचीनं गमनं कारयेत्। यदि ७ भयास्मिन् ग्रहे ।४ मिश्ररूपिणो भवेतां एकः शुभः एकः अशुभ तदा
स्वदेशे विदेशे च समानफलं। यदि कोपि प्र. योगो न [illegible] स्थाने समीचीनं वर्तते वा अपरास्मिन्
स्थले तदा ४ ग्र. रूपीणं ७ ग्रहरूपीणं च पश्येत् क स्यात्। ४ ग्रहे [illegible] स्यात्तथा ७ ग्रहे द्वितीयस्थानं [illegible]
वनं तत्तु मिश्रफलमिति वचनात् यदा शुभरूपी वर्तते तदैव समीचीनफलं वाच्यं प्रथमं [illegible] शु. तदा प्रथम
स्थानं स. यदि ७ ग्रहे शु. तदा द्वितीयस्थानं वर्जयेत् [illegible] अशुभं भवेतां यदि यास्मिन् ग्रहे अ. रू
पीणो भवेतां तदा उभयस्मिन् ग्रहे न [illegible] फलं। यदि ४ ग्रहे निर्गमो भवेत्तदा द्वितीयस्थाने गमनं कारयेत्
शुभे स्याधिकेन अशुभे काठिन्येन। स्थिरस्वभावरूपे [illegible]। स्थिररूपीणो [illegible] गमनं स्वस्थानात्
द्वितीयस्थानं प्राप्तिः स्यात्। यदि कोपि प्र. जीवनं व [illegible] हस्ते [illegible] चतुर्थग्रहे
पीणं पश्येत् यदि प्रवेशी भवेत्तदा [illegible] रूपी च एतं पश्यति [illegible] भवेत्तदा [illegible] शी
[illegible] जीवनवृत्तिः [illegible] वी अग्रहे ४। ७ वा [illegible] १५
वे ग्रहे ७ स्थानस्य ने [illegible]। [illegible] तत्स्थेन [illegible] भवेत्तदा पश्येत् [illegible]
[illegible] यदि [illegible] जीवनवृत्ति [illegible]

निवृत्ति कष्टं भवेत् परंतु १ गृहस्वामी ४ गृहस्वामी (तथा) चैतौ यथे कुत्रापि संमिलितौ दृष्ट्वा वां कोर्य अन्यत्र गतौ।
यथैकः पंचमगृहे द्वितीय ६ गृहे अथवा तयोः स्वामिनौ न लोकने पश्यतो वा अवलोकनेन मिलितौ वा मि
त्रत्वावलोकनेन भवेत्तदा कष्टं यदि मित्रत्वं संमिलितौ स्यातां सुगमं शीघ्र निवृत्तिर्भवेन्न च तद्भूमिकायं निवृ
त्तिरूपं स्यात् यदि शत्रुत्वेन न ह कोछि येन भः कथं निवृत्तिः कष्टं भवेत्॥ यदि १ गृहस्वामी ७ गृहे पतित स्व
19 प्र ७ गृहस्वामी १ गृहे समागतः स्यात्तदा याहश क्लेशो दृश्यते तस्मात् अयं प्रकारः सर्वप्रश्नेषु कार्यः १ गृ
हे मन्तो विलंबित गृहं पश्येत् स्य भोक्ता विपिना श्रीकारयेत्॥ यदि को. पि. पृ. मन स्थितिः समीचीना वा प
थकृत्स्वा सिद्धुःस काशा दिति तथा यदि १ गृहरूपी तथा चतुर्थ ४ गृहरूपी तौ स्वामिनौ मित्रत्वेन मिलितौ स्या
तां तदा पित्रा सार्धं स्थितिः समीचीना वक्तव्या यदि तु शत्रुत्वेन संमिलितौ स्यातां पितुः सकाशात् पृथक् स्थ
पितुः स्थितिः। इति हेतुः समानरूपे वक्तव्यो। अ. प. को. प. ^द्रव्यादिषु समभागितां वदितव्यं नास्ति तदा ५ गृहरूपीयं
परयेत् यदि शु. रूपीभ. तथा ७ गृहस्थरूपी शु. भ. तथा ५ गृह स्वामीरूपी स्वगृहादिबलैः शुभानावलोको
भवेत्तथैव ४ गृहरूपी बलहीनो भ. तदा प्रश्नकर्ता मित्रपितृ द्रव्यादिषु धनं वर्तते परंतु ५ गृहस्वामी १ भाभ
गृहेषु अ. का. तदा निःशेषं सर्वं पितृ द्रव्यादिकं भुक्त्वैव प्राप्नुयात् प्रश्न। यदि च ८ गृहे अ. का. तथा पितृद्र
व्यं बहुस्वल्पं याचयात्। अपर ४ गृहे तथा पणफरगृहे २।७ गृहे यदि ५ रूपी भ. का. तदा नास्ति स्वल्पं नापि व
हु वित्तं प्राप्नुयात्। यदि चापोक्लिमगृहे ३।६।९।१२ अ. का. तदा किंचित् हविः पितृद्रव्यं नो प्राप्नुयात्॥ अथ
प्र. को. पि. पृ. मंदीर्घविरोधित्वं स्वामि कृत्यं की दृशं वर्तते। उक्तं च अजम आ अंथेषु। तदा ४ गृहरूपीणं त

र॰ल॰ षाष्ठ्यष्टमपीणं च: सा क्षीभतो वर्तते तथैवाष्टम ८ गृहस्थी चंच श्चेत् यदीमे नवमः सुभाभवंति तदा हम्र्यकरणं स र॰ स
मी चीनं वाच्यं यज्जसुभा तदुम्र्य करणं नेरं त्रिष्वितो त्रिष्विनं वाच्यं । अथ माचि उच्चा य दिष्ठच्चे द्वितीय भ
१६ तरिं पातिगं तुमिच्छामि द्रस्य प्रथमं प्रातस्सि पीची नो नतिते पासो यत्र गंतु मिच्छामी स्नत आह । तत्र प्रथमगृ
हे तस्याः स्त्रीषोडशं तथा ५ गृहे प्रथम भर्तुरीयं तथैव ७ गृहे द्वितीय भर्तुरीयं यत्रगंतुमिच्छति १ गृहे द्र
वीणं ३ ५ च: सुखी जामुजये त आभ्यां यदुत न्नो भवे चापि न्न स्थापयेत् स्त्रस्ता तयेव १ गृहे द्रवीणं ७ गृ
द्रवीणे गुणयेत् आभ्यां पडुकुन्तं सत्ता पिन्नं स्थापयेत तदा भुसो ऽ द्रवी जो द्रव्यो य: सुभस्तभेयुया
नान यदिच्च द्रावपि सुभौ स्यातां तदा इष्टं सुखो तिथि को वालिष्ठो वतेति तत्रैव यास्यति यदि द्वौ चासुभौ स्या
तां यस्य प्रथमभर्तारिंव समीचीनः नात्र संदेहः ॥ प॰ को॰ पृ॰ ममति स्त्रो दुहिता ॥ संति तासां मध्ये पंका विवाहितं
समासं प्रति दुहिता तेतिष्ठत स्तयोः कदा पाणिग्रहणं भविष्यति इति प्र ३ दुज्येष्ठा कनिष्ठा क्रमेण प्रथमगृहे
नारे ५ गृहेण तथा द्वितीयां ६ गृहेण तथा तृतीयां ७ गृहेण ब्रूयात् तथा हि यस्याः स्थाने निर्गतिः स्यात्
स्यात् तव प्रथमं पाणिग्रहणं भविष्यति सुभे सुगमपाजेण सा तेन सुभे पर लाकहेन विवाहः स्यात् एवमेव
दि स्वभाव पिक तं वक्तव्यं परंतु कतिपय दिनावति । अथ प्रवेशी स्थीर ज्येष्ठा निग्रहणे वक्तव्य सुभे विवाहः
स्याद् सुभेजे स्यात् ॥ अथ॰ को॰ पृ॰ अस्ति क्वापि वले द्रव्यं स्थापितं पर ता ता स्तीति तदा पास्मिन्न मित १६
ते द्रव्याशा जैः सुता स्या न स्वयं जानाति यत्र तत्स्थानं निर्दिशाय र तु पेयेत ७ कंथ । निर्दिशति वर्ति
 हे डेन त्रिंशद्दिनं तर्ने
नैकस्य संभ्रांतो यत्र भतो तदुद्धरत्

यदि निर्गमो न
ष्ट पृष्ठतनो [illegible]
सुवर्णनो कोपर
चि.

20

॥ लग्नात् क्रमशः स्य ४ भूतरूपी च ६ ग्रहरूपी नाथ तुलये ताभ्यां यदि अन्यो भ. तं पदे [illegible] । दिग्वेशी भवे [illegible] मं कुतो ÷
भवेत्तदा तस्मिन्भूमितले द्रव्य स्यापि तं [illegible] वर्तते यदि सु. हि. भवेन [illegible] तले द्रव्यं वर्तते परंतु नो ता
वन्मात्र मिलं वा वस्र दिपितस्य आशां स्यापयति प्रश्ना । कोपि द्रव्यलाभार्थी [illegible] स्थानि पिनि भि तं रमठं पाति तं
तत्र प्रश्ने ३।४।५।७ गृहेषु पश्येत् यदि सर्वेषु शोभनाः स्युः तदा भूमितले पु ऽ द्रव्यं वर्तते यदि ते निर्गमाः सु
स्तदा भूमितले किंचिदपि द्रव्यं नास्ति । यदि सु. हि. वाः स्युः तदा तत्र भूमितले द्रव्यं वर्तते परंतु तत् केनापि किं
चित् गृहीतं स्यात् । यदि वा शुभ हि. वाः स्युस्तदा नास्त्येव यदि स्थिरा स्तदापि नास्त्येव । यदि तेषु गृहेषु ३।४।५।७
एकः प्रवेशी एको निर्गमी एकश्चास्थिर एको द्विस्वभावः स्यात्तदापि न [illegible] यदि मिश्रित रूपास्तदापि क्वापि
फलं वाच्यं परंतु किंचिदपि द्रव्यं नाप्नोति देहः ॥ यदा ज्ञातं अत्र द्रव्यं वर्तते तदा तस्य स्थानस्य चतुर्भागं कारयेत् तस्य

पूर्व	दक्षिण
उत्तर	पश्चिम

भा एवं भागं कृत्वा पुनरपि रमठं पातयेत् अस्य रमठस्य ४ गृहे को रूपी वर्तते तं पश्येत् एकस्या
दिशि वर्तते तद्द्रव्यं यस्यां दिशः स्यात् तस्यां दिशि भूमिस्थं द्रव्यं वक्तव्यं तथाहि यदि सो वहि
मुखो भवेत् तथा पूर्व दिशि यदि वा मुखो भवेत् उत्तर दिशि यदि जल मुखो भवेत् तदा पश्चिम दिशि
यदि भू मुखो भवेत् तदा दक्षिण दिशि द्रव्यं वाच्यं एवं तस्य स्थानस्य चतुर्दिशां मध्ये एकां दिशां ज्ञात्वा तत्र वहि
[illegible] सारितस्थानं तत् पूर्ववद्विभागं कृत्वा पुनरपि तदुद्देशेन रमठं पातयेत् तस्य रमठस्य ४ गृह रूपीणां पूर्ववत्
क्रमेणं यदा विस्तारितस्थानं तो स्यात्तदा दिग्ज्ञानार्थं एकवारमेव रमठं पातनं समीचीनं इति प्राचीना वदंति । भे
न्येषु च भूतले निधिः संभाव्य तु स्यात्तस्य स्थानस्य पूर्ववत् चतुर्भागं कृत्वा तत्र रमठ योग वा पश्चिमा
पि तु रवास्ति [illegible] दिगुद्देशं [illegible] दिशां वा पातनं यथा हि तस्य रमठस्य ३।५।७ ग. रूणां प

र० ९७ १चेत्त्राणां मध्ये स्वगतादिबलैः को बलिष्ठो वर्तते तथा कस्य बलि ए ताशी प्रश्ने तिष्ठति तस्येव दिशं
वक्तव्यं तथा २ग० रूपीणां तस्य स्थानस्य पार्श्वे मांगे ग्रिमुख क्रमेण नामांगे यात्य दिशिद्रव्यं ब्रूयात् तथ र० सं
५ग० रूपीणां तस्य स्थानस्य दक्षिणांगे सौम्य दिशि द्रव्यं ब्रू० ३ग० रूपीणां च तस्य स्थानस्य संमुखे पश्चि
१७ मदिशि द्रव्यं वाच्यं चदेषां मध्ये कोपि बलिष्ठो नो भवेत् तदा गेहादिमालि भूलैस्तदा तस्य स्थानस्य पूर्वादिशि
द्रव्यं वक्तव्यं एवं यावद् द्रव्यस्थानं प्राप्नुयात्तावत्पर्यंतं वारं वारं एवमेव कर्तव्यं। [illegible] मस्था प्रमाण
यः हिज्ञानं प्रकारांतरेण च दृन्ति हि दृष्टांसमाक्षिप्त रमलं पात्रये द्रूप० अस्य रमलस्य ४ग० रूपीयं द्विग० रूपी
णां गुणयेत् ताभ्यां यद्धनं भवेत्तेन वान्हि प्रमुखी संज्ञान्वितेन दिशं ब्रूयात् [illegible] तस्य स्थानस्य
चतुर्दशस्थं वारं वारं मेवं कर्तव्यं यावद् धनं न प्राप्नुयात्। [illegible] ४ग० रूपीणि १४ग० रू
पीणां गुणयेत ताभ्यां यद्धनं भवेत्तेन वान्हि मुख संज्ञान्वितेन दिशं ब्रूयात्। अंथ चतुर्विदिशा रूपीणः
पूर्वोक्ति तथा प्यग्र प्रसंगात् रमलशास्त्रेण तान्याहतन्मातो वान्हि मुखाः ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ पूर्वे दिशो ज्ञेयाः। वायुमुखाः
⠿ ⠿ ⠿ ⠿ उत्तर दिशो ज्ञेयाः। जलमुखाः ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ पश्चिम दिशो ज्ञेयाः। भूमुखाः ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ दक्षिण दिशो ज्ञेयाः ⠿
प्रथमादि तथैव रमलपातने पुनान्हि मुख प्रभृतीनां दिशं ब्रूयात् अथ चस्यो नष्टिं दृष्टि स्थानज्ञानार्थं द्वीती
यादि रमल पातनेन कोण रूपी चिः तस्या दिशः कोणं ब्रूयात् अग्नेरमविज्ञातव्यं तेषां मध्ये वाग्नी ⠿ के चेत् १७
पूर्वदिशि एवं गोहितः ⠿ केन उत्तर दिशि विधु केन च पश्चिमादिशि [illegible] वासो चिः ⠿ के च दक्षिण दि
[illegible] उष्णगुः ⠿ पूर्व [illegible] पातः ⠿ [illegible] पूर्वस्य द० दिशि० एवं बोधकः

⠿

उत्तरस्यपार्श्वे दिशि दैत्यार्थिः ॰ उत्तरस्य दक्षिणदिशि नकवी ॰ उत्त... दिशि शूरिः ॰ पश्चिमस्य
दक्षिण दिशि अरः ॰ पश्चिमस्यपूर्वदिशि शीतांशुः ॰ पश्चिमस्य ... मंदगः ॰ दक्षिणस्यपूर्वदि
शि तीक्ष्णांशुः ॰ दक्षिणस्योत्तर दिशि सौम्यः ॰ दक्षिणस्यपश्चिम ... योजनं यथा द्रष्टो हाट
नेऽनकचितं तथैव चौराशिप्रवासिनो विचा ... यत्र यत्र दिग्विशेषात्तत्र सर्वं मतानि वाच्ये न॥ चा

चक्रं

२१

पू॰		अ॰		द॰
दू॰				नै॰
उ॰		वा॰		प॰

अथ द्रव्यस्थानलक्षणमाह येन स्त्रीणां आस्ते भूमौ भाति द्रव्य
मिति ज्ञातं तथैव स्त्रीणं पश्येत् यदि स वह्नि मुखेन मिलितो
भवेत् कोष्ठस्तस्मा द्रष्टव्य मग्ने वह्नि ... स्तोयधाद्यमनु
कल्पी सप्तमगेहे वह्निमुख अष्टमगेहे पतित स्तदा तद्द्रव्यं ...
कटेवक्तव्यं यथा महानसादौ अपर यदि स द्रव्य स्तम्भक स्त्रीणानुमु
खेन मिलितः स्यात् तदा द्रव्यं प्रासादस्य क्षेत्र मध्ये अथवा कस्मिंश्चिद्द्रव्य
प्रदेशे स्यात् यदि स द्रव्यस्य नरूपि ... मुखेन मिलितो ...
स्थाने वक्तव्यं ऊर्णपदमध्ये अथवा ... यथा ... वापीकूपतडागादौ पाथ
वाजलमध्ये स्यात् ... यदि ... मुखेन मिलित स्यात्तदा द्र
व्यं भूमितले भित्तिमध्ये अथवा कस्मिं ... वक्तव्यं। यदि वह्नीमुख ... द्रव्यं प्राप्नुयात्
भूमिस्थं ... ॥ ... स्यात् ... विस्तरित ...

र. उ. लाचार्याः। दीर्घत्व पट परिणाम कारक हंडेन व दंति उत्कैव चतुर्विंशतिसंख्या भिरंगुलीभि र्यथा करः त दु
र्दस्तद्वयेनैव दंडो नस्मा दिमानके नर्यागुणक जिदि कोद्वे माने त्रस्य द्रव्यस्य तस्य निस्सारं न कोऽन्त र. सं
२८ थैव तत्स्थगतं मंगुलीभि र्विचिंत्यं तथथा प्रथमरसत्वस्य प्रथम गृहादि षोडशपर्यंतेषु रूपीणां वान्हिबिंदु
नां गणनीयात् येनदमल पात जेन द्रव्य स्यक रूपी उत्पन्न स्त स्य रसत्वस्य तदं वान्हिबिंदुस गृह संख्या
कं कृत्वा प्रथमगृहलिखितुप लेकं स्थापयेत् यत्रावसान संख्यानां स्याचा स्मिन्गृहे पश्चेत्कोरूपी वर्तते तथात
स्मिन्रूपीणि केनचित्कृति चिंदवः संति तद्दूरत्वं तथा स रूपी कति स्थाने अन्ना देश रूपी वर्तते द्वितीयगृह
वं सवेषां वान्हिबिंदूनां त त क्रमेण संख्यांकं कार्यं त तं सं ख्यांक सर्वं तस्य द्रव्यस्य जन्यदी द्वितीयगृहे
यथा प थुक्तं मया तत्वे गणनानन्तरं को वायो द्वयं र जलस्थमयं र पृथि व्याश्चतुर्भिः ८ एवं प्रथम गृहादि षोड
षण्गृहपर्यंतानां वायुबिंदुसंख्याभिः केवल रूपाणि सत्य हव्य स्थान स्थवितारं श्रयोत तत्स्थग तन्निरीक्ष्य
णन्तु पृथिवीबिंदुसमस्केवल संख्यापि श्रीयाल्सर्वोके प्रकारवत्। अथान्या चार्या राहुः। द्रव्यम स्ति वा ना स्ति वा
नाथं रसाद्र्यान ेत्र तत्र द्व दः रूपीन ८ गृह रूपीणो न परयेत् यदि द्व वे नप वेशी नो स्यात्तां तथा तास्मि
न गृह प्रकृतिक्रमेण स्वस्थानेस्थाजयत स्तसा तास्मिन्धापितान्द्रव्यं न तत्र य द्र्व्ये निर्गमो तस द्रव्येन स्ति
यदि स्थितो तथापि द्रव्यं नास्ति यदि द्विः स्वस्थभो नघ द्रव्य मस्ति परंतु याप स्तदिपि तस्माशव तत्तलावलक्षित
तं नास्ति। अथप्रकारांतर माह यदि जिर्नईक्ष्यन्ती रम लोभ तथ द्रव्यं आस्ति यदि कुतरीरम लोभवेत्तदा नास्ति।
अथ प्रकारांतरमाह यदि संपूर्ण प्रस्तारसत्वेषु षोडशगृहपर्यंतेषु सुन्ध्य [illegible] वती रूपीणः स माज नाः सुरेभ २८

वा मात्र न हेष्णुत्व सुवादि ७ समानौ क्षीणः पतिता भवंति तदा यग्न ... स्यान यदि तत्र दत्र मन्त्रियये
वं नस्यात्तदा तु नास्त्येव द्रव्यं जा न संदेहः। प्रकारांतर माह पञ्चदशं समा ... ठं पूल ये यदि १८ गेहे प्रवेशी
नौ भवेतां तदा द्रव्यं आस्ति एवं ... स्वभावे ध्रुव कर्म्य परंतु स्वल्प ... निर्गतो भवेतां २४ गेहे वहतु
नास्त्येव एवं स्थिर रूपे विनाऽन्यं एवं विध प्रकारेण द्रव्य संभवं द्रव्याभावं ... य पश्चाद्दपरविचारं तनैरीयं
येत्। इति द्रव्योत्पाटन विधौ प्रथम विचारः॥ अथ द्वितीय विचारमाह इहभाविस्य द्रव्यं प्रगट भवे द्वौन इत्यत
य आह पूर्वोक्तस्य प्रश्न रमलस्य द्वितीय द्रूरूपीणं ६ गृह रूपीणा गुणयेत् ताभ्यां पं उत्पन्नो भ. तस्य रूपीण अ
22 ष्प गृहे रूपीणा सार्धं संबंध प्रकृति स्वभावं च पश्येत् तदाह कर्माणां मध्ये तथा चक्राणां मध्ये द्वौ रूपी
ग संबंध प्रति स्वभावैः समान रूपौ यदि स्यातां यथा वन्हि मुखादि प्र
कृतिभिः समानरूपौ ना प्रवेशादि स्वभावः समान रूपौ यदि तौ द्वौ रूपीणौ अथवा उभयास्मिन् रूपीणि वन्हि स्था
ने वन्हिबिंदुः स्यात् तथा वायुस्थाने वायुबिंदु जलस्थाने जल बिंदु भूमिस्थाने भूमि बिंदु एवं यथा स्थानं तदैव
न्यादृश्य वाञ्छित भवंति तथा ध्रुवं बिंदु विहीनं कुर्युः एवं विविध संबंध प्रकृति स्वभावे तौ द्वे रूपीणौ यथा
न रूपौ यदि ... तदा च एवं च कर्म द्रव्यं प्रगटं भवेत्। यद्येवं नास्ति तदा केन वाकेन भूमिस्थं द्रव्यं पाव
ति प्रश्न इदानीं सभ्यो नास्ति समभावात् भूमिस्य द्रव्यस्य चिंतनं कर्ति चेत् प्रश्नको। आस्मिन् स्थाने प्राचीन
भंये पूर्ववमेव कथितमास्ति रमलस्य २ गृह रूपीणं ६ गृहः रूपीणा गुणये ताभ्यां य उत्पन्नो भवे तस्य रूपीण
अष्टमं गृह रूपीणा सार्धं ... स्वभावं परश्येत यदि उभयास्मिन् रूपीणि वन्हि स्थाने वन्हिबिंदु तथा वायु

ह० ५९ स्थाने वायु बिंदु जल स्थाने जल बिंदु भूमि स्थाने भूमि बिंदु यदि स्यात् अथवा स्थानांतरे व स्थानं ... स्फुटं त ह० ५

भाष्यं बिंदु निर्णये कृते एवं भगं भवेत् । एवं ... नमेव भवति ॥ यदेतत् सर्वं ज्ञाने जातं भास्क

१९ मिताः द्रव्यमस्ति ग्रामं भवेत् तत्स्थाने स्थाने परि चतुरस्रं कोष्ठकं कारयेत् च स्थानं तारः कोणाभ्यां

तुर्दिक्षु सं वेधा स्फुटः अथ दिग्ज्ञानार्थं पुनरपि सम भागं पातयेत् अस्य ... तत्कोष्ठके स्थितं पश्येत्

म स्यात् दिशः स्थाने दिशः कोष्ठके ... मुखस्थे तर्हि पूर्वं दिशः कोष्ठकं गृह्णीयात् वायु दिश

स्थे नैऋत्य दिशा जल मुखस्थे तदा पश्चिम दिशः भू मुखस्थे तर्हि दक्षिण दिशः कोष्ठकं गृह्णीयात्

एवं तस्य स्थानस्य त्रिभागी तिरस्कृत्य च तुर्थांशं गृह्णीयात् अथ पुनरपि तस्य च तुर्थांशस्य चतुर्भागं कृत्वा

पुनरपि एवं पातयेत् अनापि तु ... एवं वारं वारं ताव कृतं ... निर्णय ... स्तादि

तत्परिमितं शेषं तिष्ठेत् पश्चात् ... द्रव्यं गृह्णीयात् ... प्रथम ...

यथा दिग्ज्ञानार्थं पाशं पातनं कृतं ... दक्षिण दिशः

निते अतः दिशः कोष्ठकं त्रयः कोष्ठकं तिरस्कृत्य ... भाग स्वीकृतः पुनस्तस्य

... भागं कृत्वा ... पातनं कृतं ... स्थितः त

... स्थानं दक्षिण स्यो ... दिशो वर्त

ते ... कोष्ठ ... भागत्रयं तिरस्कृ

... स्वीकृतः एवं वारं वारं

... द्रव्य स्था

पू	ह
उ	प

८	७	६	५	४	३	२	१

१४	१३	१२	११	१०	९

८	७	६	५	४	३	२	१	१६	१५

१६	१५	१४	१३	१२	[illegible]

द्रव्यस्थानं १९

... व ... विस्तत

स्थानं चतुरस्रं ...

... या ... द्रव्य स्था

द्रष्टव्य। अथाग्नित्रान्तार्थज्ञाधीन रमलाचार्यो प्रकारान्तरेण वदंति। [illegible] नार्थे रमलं पातयेत् तत्र

मिश्रित १।३।३।१३ ह्रतीनां युग्मकेवल विंदूनां समूहं कारयेत् तन्नाग्निकोष्ठानि [illegible] १।१३ वान्हिमुखसंज्ञकानि ज्ञा

यानि एवं २।६।११।१४ ह्रतीनां युग्मकेवल मिश्रित विंदूनां समूहं कारये [illegible] ते ग्रहाणि वायुमुखसंज्ञकानि ज्ञेयानि

पुनः ३।७।११।१५ ह्रतीनां युग्मकेवल मिश्रित बिंदुसमूहं कारयेत् एतानि गृहाणि जलमुखसंज्ञकानि ज्ञे

यानि पुनः ४।८।१२।१६ ह्रतीनां युग्मकेवल मिश्रित बिंदुसमूहं कारयेत् एतानि गृहाणि भूमुखसंज्ञकानि ज्ञेया

नि एतद्वन्हिमुख संज्ञान् ष्ठानां पूर्वोक्तं एवं वान्हिमुख प्रभृति ग्रहाणि तानां पृथक् पृथक् बिंदुसमूहं तानि तो

23 कयेत् एषां मध्ये च आधिक्यतरो भवेत् तत् दिशि द्रव्यं वदेत् यथा वन्हिः पूर्वे वायुः उत्तरे दिशि जलं पश्चि

मदिशि भूः दक्षिण दिशि एवं विधिना तस्य स्थान स्वभाग ज्ञेयं तथा च तु पर्शिं गृह्णीयात् पुनरपि तस्य

चतुर्थांशिं स्थापि पूर्व च आनुभागिं कृत्वा रमलं पातये तस्य तत्र वान्हिमुख प्रभृती ह्रतीनां पूर्ववत् बिंदुस

मूहं केला भूयात् तावत् पर्यंतं कर्तव्यं तावत् द्रव्य स्थानं नो प्राप्नुयात्। एवं पलाय मान मानवस्तुनस्तथा चो दृश्य

वस्तुना गुप्त वस्तुन स्थानं दिशं प्रजानत्। एतेषां मध्ये यत् वस्तु नमो पाय (प्रकारं) वर्तते तदपि कथयिष्यामि तं

स्तस्य षोडश गृह पर्यंतस्य षोडश ह्रतीनां केवल केवल बिंदुसहितं समूहं कारयेत् एवं तत्र केवल मिश्रित गृहे

बिंदुसमूहो अधिकः भवेत् तेषां ज्ञानं प्रथम ग्रहाधिपता पश्येत् यास्मिन् गृहे संख्या पर्याप्तं यत् तस्य गृहस्य

ह्रतीनां वक्ष्यमाण चक्रे पश्येत् तथा विर्वभूर्जलं ग्रहांकस्य मेरुणी संयुक्ते कोष्ठकांके गृह्णीयात् नाभि रेवसं

स्थापि तस्य द्रव्य स्थानस्य दृष्टिं [illegible] पूर्णम तस्य वा पुनः बिंदु समूहं युग्म केवल मिश्रितं का

र.ठ मास्येत् शेषांशाः भजेत् षेशांकान् अथ भागग्रहादि स्वस्थे ग्रहसंख्या पूर्णतां याया तस्य ग्रहस्य रूपेण षडिवा र.स.
चक्रे पश्येत तदहुं कसमे रूपी संमुखे कोष्ठकांकं गृहीता यावत्ते व संख्या पि देयु तस्य द्रव्य स्थानस्थिति
स्तवि तले न्यूनाता त्वंसंपूर्ण रसा स्व सुगके व ल लिखितं जन भज्यो विंदुसमूहं कारयेत् शेषे भ
२० के शेषांकान् अथ भागग्रहादि पुस्ता यास्मिन्न ग्रहसंख्या पूर्णतां या तस्य ग्रहस्य रूपेण चक्रे पश्येत् तत
कुहुं कसमे रूपी संमुखे कोष्ठकांकं गृहीयात् ताभि रेव संख्या पि स्याद्य द्रव्य स्थानस्थित तस्य गतलोभ
मातापृति द्रव्योत्पादन विधिः ॥१५ अथ कर्कोद्भव० ध्योर० ममायुर्दायः कति पारिमितो वर्तते यावत्तमाना यथ्या
अतः शेषेण तिथिलिखितं इत्यत आह प्रश्नलग्नतस्य ४ ग्रह रूपी जनयेत् तथा सा नरूपी कुत्रान्या देशो न
ति वा नास्ति इत्यपि पश्येत् ते ना न्या देशे रूपेण स्थान वा गतमष्टायुर्दायो वक्तव्यः एवं रूपोणा जन्मम
मानि धामी लघ्वायुर्दाय ध्रुवं केः प्रष्टुः शेषों युर्दायो वक्तव्यः। यथाहि यदि केन्द्र ट०१।७।८।७ अ०का० त हारूपी
जाउन्नमायुर्दायं व र्षैः प्रष्टुः शेषायुर्दायो वाच्यः। योक्षाणे त्रिमग० ४।८।२।१ अ०को० नव रूपीना काणक्षायुर्द
यवर्षैः प्रष्टुः शेषायुर्दायो वाच्यः यदि ४ ग्रहस्थी कुत्रापि भज्यां द्रष्टा रूपोनो भवेत् तदा त मेव चतुर्थ ग्रहस्
पी यदि स्थानादि वलं वा तरं स्थापयति तदा तस्य रूपीणः जो प्रायुर्दायो वर्षैः प्रष्टुः शेषायुर्दायो वक्तव्यः
पी यदि स्थानादि बलं वा तरं स्थापयति तदा मध्यमायुर्दायो प्रष्टुः शेषायु ... वाच्यः। यदि ८ स्थान... किंचित्
व दिक्स्थाने हा दिशके मध्यमं स्थापयति तदा तनिष्टशेषायुर्दायो वाच्यः। अथवा ४ अंशे रूपी ... पश्यते ग्रह मिति तथे ... २०
पि बलो स्थापयति तदा कनिष्ट शेषायुर्दायो ...

वयः क्रमं चौराद्दिनां वक्रत्वं। उ[illegible] कुमारी ना वाल्यावती वृषभा
वृद्धे शनिः सूर्यगुरुश्च सतां। स्त्रीकर्कशां भौमशशितो विधत्ते स्वेवं वयः
स्वाकुरुजेषु तत्त्वां ॥१॥ पुंस्त्री ति वयः क्रमापि पति पुत्रिवो वा च्यः स्त्रीरु
२४ रूपी निसत्ति वक्र क्रमस्या मीनी स्त्रीवाच्यं नाम संदेहः ॥१॥ अथ वम
न वर्णवगंथे प्रभुः शेषायुर्दाय ज्ञानार्थमाह [illegible] ममशेषायुर्दायाः कतिपु इति मतीन तते तदुद्देशे सम्यगी म
प्रस्तारं कार येत् तस्मिन् प्रस्तारे अ[illegible]मेण कति रूपी स्पष्ट इति बलि ले पांसु वर्णा रे खारहितानां मूर्ति दत्ता अवज्ञदस
संख्य तेन संख्यां कर्मणी जातीय शेषायुर्दायं वाच्यं यथा षष्ठे रेके ? [illegible] द्वितीयं र जलस्य वयं र वर्षे [illegible]
केनाड बिंदुनां गणना स्याद्याँ नतु रेखाणां कदाचित् अथ यादृशे कोपि रूपी प्रस्तारे अ[illegible] मतेन स्य हेनाति ह
तथाप्रभर म [illegible] प्रथमादि चतुर्थकेषु पर्वतेषु चतुर्णा मिव श कला ज्ञान म ० उद् मत संख्यां कं गच्छीया चावत्सार
मिश्रं रूपे वर्षे मे पुः शेषायुर्दायो वक्तव्यः गतायुर्दायो विचार्यः। अथवा ४ गृह प्रभृ ती ८ गृह पर्यंतानां रूपी
णी अवार मतेन संख्यां कं गच्छी या तावत्संख्यः प्रभुः शेषायुर्दायो वक्तव्यः। अवार कमः [illegible] (:)
अतो जैव क्रमेण शकलानां संख्यां कं गच्छीया तावत् संख्यानां प्रभुः शेषायुर्दायो वक्तव्यः। [illegible] मा तदुद्देशे समाप्ति
व्हह सरम तंपात येन तस्य ८ रूपीणो [illegible] मतेन संख्यां कं गच्छीयात् यथा वाह्नि स्थाने अकारस्य द्वयं र वायुस्थ
८ ने शून्य स्थाने ४ धाम स्थाने [illegible] केवाल बिंदुनां संख्यां कं ग्रहीता अस्य गृह धुणा केन योजयेत् युक्ते सति
यावत्संख्यं भवेत् तावद्देव प्रभुः शेषायुर्दायो [illegible] मतेन संख्या

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
८	वं /	२	१८	८०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	४	८८	८८	उ॰ आयुः
४३		२	४३	४०	४३	२४	३४	२२	२२	५३	[illegible]	५	३४	म॰ आयुः
११	२५	९	३०	३०	३	१५	३०	१५	३५	११	८	८	२७	२० क॰ आयुः

र० र६ अवहठ मते ऽ परिमित भना प्रश्न मह धुवांक ५० कुके जातं पंच चत्वारिंशति ४५ आयुर्दो पंचकं । यदि कोन्प्र० र० सं०
मम कति आयुरपि यात् इति १ ग्र० रूपीणं ८ ग्र० रूपीणा गुणयेत् ताभ्यां ३ हन्नो भवे तं भिन्नं स्थापयेत् एवं ६ ग्र०
रूपीणा गुणये ताभ्यां प ३ हन्नो तं भिन्नं स्थापयेत् भिन्नस्थयो द्वयोः रूपीणोः केन ऽ विहितो अवजह मतेन संख्यां
२२ कं गृह्णीयात् एवं संख्यांकं भिन्नं स्थापयेत् पुनस्तथैवावजह मतेन वमव ११ तुक्तार ग्रह रूपीणः केन लब्धः
संख्यांकं गृह्णीयात् अनेन पूर्वोक्तं भिन्नस्थं संख्यांकं गुणयेत् गुणितमङ्क संख्यांकं वा नवरिप तुल्या तावद्
न घर्षे गतायुः वक्तव्यं इति प्राची स्वतायाः समतं समाप्तं । प्र० कोन्प्र० मम मत्युः कदा भविष्यतीति तदु दृ
प्रस्तादे कथयेत् प्र० १ ग्र० रूपीणं ४ ग्रह रूपीणा गुणयेत् ताभ्यां प ३ हन्तः स यदि प्र० निर्गतो भवेत्तदा तस्य मत्यु
रनावासेन स्यात् य० अ० निर्गतो तस्य कष्टो मृत्युः मतुंशा भुवात् यदि प्र० भवेत् तदा सुखेन यदि अ० प्र०
तदा महताकष्टेन मृत्युंशा भुवात् । अथ केन कारणेन मृत्युर्भविष्यतीति तदा लिखा तुल अपर रूपीणं १२ येत्
प्रश्नस्य ४ ग्रह रूपीणा ८ ग्रह रूपीणा गुणितेभ्यः यः ३ हन्तो भवेत्तस्य नाम लिखा तुल पर इति कथयति
रमाकृशाः । यदि स १ ग्रहे आ प्रोक्तो भवेत्तदा शरीरादिकारणेन मृत्युः स्यात् । यदि र ग्रहे आ प्रो० तदा ग्र
मादीनां कारणेन मृ० स्यात् । यदि ३ ग्रहे आ प्रो० तदा भगिनी भ्रात स्वजनो वैकुंठं वा दीनां कारणेन मृ० स्या० एवं
वक्ते पि षोडश ग्रह पर्यंतं मृत्यु कारणं वक्तव्यं । यदि प्रश्न रमाते ऽपि ह [illegible] वी प्रकर्षं कारये तदा तीक्ष्णायुध २१
शस्त्रेण मृत्युभयं भवेत् । यदि कोन्प्र० द्वयो मृत्युयोः स्वासिद संमे [illegible] निश्चिता नास्तीति तदु देशं पाशं

25

चाऽप्येत् चतुर्थे ष्टहृकपी यदि प्रवेशी स्यात्तदा तयोः स्वास्थ्यं नेक[illegible] यदि निर्गमो भवेत्तदा समे
कं ने तो यात स्यात् यदि स्थिरं सदापि संमेलने स्थिर लं मा च यदि [illegible] स्थिर भवेत्तदा द्विविध लं वाच्यं
शुभे अनायासेन अशुभे स्वापि येन महता कष्टेन संमेलनं वक्तव्यं। श्री गी पि प्रनष्टस्य सापस्य हे चतु
प्रनिहस्य प्रश्न कथनं नाम चतुर्थोऽध्यायः॥ ४॥ .... ॥ अथ पञ्चमोध्यायः॥ आदौ प्रथमाध्याये अपृष्ट पृ
प्रश्नकथनं वर्तितो साधारण भयस्य प्रश्नस्य विचारः। मनुष्यो विचारः। हन्यमानस्य वि०। हतो दृष्टस्य वि०
जन्मगतस्य वि० प्रवासिनो दूतस्य वि० चोर हृत वस्तुनो विचारः। मनुष्य परोक्षे दू० वारीनां भाग यो
ग्यो न कश्चिद्दूवे तस्य दूत्वानि पृथिवी कोशयोग्यानि भवंति लोके भावो वे तल मा स बैवारशी भाग
इतु च्यते तस्य विचारः। मित्र गतस्य वि० पितृमित्राणां वि० मदस्तु नष्टे क्षीयमानं वस्था तस्य विचारः।
रुपस्थाधिपस्य वि० शत्रुमित्रलकरण स्य वि० येनौ पथेन शरीरीन स्यात्तस्य विचारः इत्यादि विचारी
कं ह विचारयेत्। प्र० को पृ० भय मनुष्यार्थं तथा मनुष्य परोक्षे स्वांश दृष्ट्वा धं प्रवासिनो दूतार्थे तत्र प्रश्नो
गृहे पश्येत् यदि शुभानि गतो भवे यथा इमे ⸪ ⸪ तदा भयात् क्रूर्यान्मुच्येत प्रवासिनो दूत्यं नो प्राप्नुयात् मनु
पर्य्ये भे स्वांशं न प्राप्नुयात् यदि मनुष्य प्रश्नं कार्ये तदा तस्य मनुष्ये द्वादशावस्थायां भविष्यति शुभ भाणि सर्वभोगान्
भुक्त्वा संवृद्ध्येन सुखं प्राप्नुयात् यदि चाशुभ निर्गमो यथा इमे ⸪ ⸪ तदा सर्वपूर्व स्थं तु किंचित् काठिन्येन साधने
त। यदि स्थ० प्रवेशी भवे यथा इमे ⸪ ⸪ तदा न्यस्य भयो भवापि स्वं स्यात् परं तु परिलाभं सुखं प्रवासी दूत्यं मनु
परोक्षे स्वांशं द्रव्यमपि प्राप्नुयात् सुगमेन मनुष्य बहु काठिन्येन महता कष्टेन प्राप्नुयात् काचि दपि आशा पूर्त्तिनो यावा
त। यदि अ० प्रवशी तदा [illegible] यदि [illegible] वे प्राप्नुयात् दूत्यं काठिन्येन भा
⸪

र० ल० प्नुयात् तथास्या राज्ञो विकष्टेन प्रा० मृत्युं महता कष्टेन प्राप्नो० यदि मृ० स्थि० भ० यथा ३ ॥ ३ ॥ भयंभवे तं तु पति मे

मृत्युं रोगिणः कृतं भयं वाच्यं द्रव्यं स्वांशं स्थिरत्वेन प्राप्नुयात् यदि कोपि न तु प्रश्नं कारयेत् तदा मृत्युरिति र० सं०

२२ तेन मृत्युं प्राप्नुयात् परं तु कोपि दृष्टिप्रश्नं पूर्णं निजो याचात यदि अ० स्थि० भ० यथा ५ ॥ तथा भयभासे भयः संयं

मं कारयेत् आशां न रक्षयेत् तद्वत् तु इदं प्रश्नः शरीरे रुधिरे प्रवाहः स्यात् । ~~मृत्युं कष्टेन मृत्युमाप्नुयात्~~ द्रव्यार्थ छैन

स्वांशार्थं स्थिरं तं वाच्यं । महता कष्टेन मृत्युं प्राप्नुयात् परं तु अजायासेन यथा रिपु द्वेषं वा कृतं चिंतितं तेन भयेन नका

रणेन मृत्युं प्राप्नुयात् । यदि मृ० द्वि० स्व० ३ ॥ ३ ॥ भयान्वि भयो भवेत् पुनरपि भये परं तु पुत्रियाश्च भुभं

वाच्यं द्रव्यं स्वांशं किंचित् प्राप्नुयात् किंचिन्न परं तु स्वापिये न अतिकष्टेनापि धनं प्राप्नुयात् कोपि चेत् प्रश्नपूर्व

तां जो याचात यदि अ० द्वि० स्व० भव तथा ३ ॥ ३ ॥ निर्भयो न स्यात् तस्मात् संयमं कारयेत् । द्रव्यं स्वांशं किंचित् प्रा०

किंचिन्न प्राप्नुयात् परं तु अस्वापिये न कुशादितो गौ किंचित् भयतो अति कष्टेन मृत्युं प्राप्नुयात् । अथ यदि को० पृ०

तस्य मृत्युः केन कारणेन भविष्यतीति तदा ८ गृह कृती कुमी का देशो वा तेते पश्येत् यस्मिन् गृहे भ० भ तेन

कारणेन मृत्युर्भविष्यति तथाहि यदि १ गृहे अन्या देशात् पो भयेन ह शरीरादि कारणेन मृत्युं प्राप्नुयात् यदि

२ गृहे अ० तदा द्रव्याणां कारणेन म० प्रा० यदि ३ गृ० अ० तदा गोभ कुटुंबानां कारणेन म० प्रा० यदि ४ गृ० अ० भ० तदा

पितुः कारणेन वा भूमि कारणेन वा मित्रितः जे स्थिति कारणेन म० प्रा० यदि ५ गृ० अ० भ० तदा संतान कारणेन

वा मित्र कारणेन म० प्रा० यदि ६ गृ० अ० भ० तदा रोगिणा कारणेन वा दासी दास कारणेन शोक कारणेन वा

चादि पत्नी कारणेन वा म० प्रा० यदि ७ गृहे अ० भ तदा स्त्रीणां कारणेन [illegible] कारणेन वा दुष्टानां कारणेन २२

26

मृत्युं प्रा॰ यदि ५ गृहे अ॰ भ॰ तदा प्रवासे सौख्य प्राप्तिकारणे न मृत्युः प्रा॰। अथ [illegible] जाति [illegible] द्वि र॰ भ॰ अ॰ भ॰ [illegible]
रणे न स्वधर्मत्यागकारणेन मृ॰ प्रा॰ यदि ७ गृहे अ॰ भ॰ भवे तदा मात्सर्यं कारणे [illegible] अथवा [illegible] विपरीत तेज [illegible] कारणे
न मृत्युं प्रा॰ यदि ७ गृहे भ॰ तदा मित्राणां कारणेन वा पैत्र्य कोः भार्या [illegible] वेषु स्नेषां का॰ मृ॰ प्रा॰ वा पै
वा॰ ८ कास्तु [illegible] भवेयु स्नेषां कारणेन मृत्यो ये मृ॰ प्रा॰ यदि ९ गृ॰ भ॰ तदा दुष्टानां कारणेन वा [illegible] वा [illegible]
कुला भस पंती व्याधि [illegible] चिकित्सकानां स्वस्तेषां कारणे मृ॰ प्रा॰॥ अथ [illegible] कोपि पृ॰ ऋण ग्रहणा र्थं [illegible] पृ
च्छां कारयेत् यदि ऋणग्रहणार्थं पृच्छे तदा ८ गृहे २ गृहे पश्येत्। यदि ८ गृहे निर्गमी भवे तथा द्वितीय गृहे प्र
वेशी भवेत् तदा यस्मात् ऋणमिच्छति प्रश्नस तस्मात् ददाति [illegible] तथा [illegible] याचनात् ग्रही प्याति [illegible] नं। यदा
[illegible] यदि ८ गृ॰ रूपी २ गृहे अन्यो देश रूपं कारयेत् प्रश्नस्तु [illegible] गृहे प्रवेशी भवे तदा [illegible] देव फलं [illegible]। अथ
यदि ८ गृ॰ रूपी २ गृहे [illegible] गृहे निर्गमी भवे तदा यस्मात् [illegible] ऋणं ग्रहीतुमिच्छति सऋणं नो दापये
द्वितीय गृही प्रवेशी द्वितीय गृहे निर्गमी [illegible] यस्मात् [illegible] ऋणं [illegible] द्वितीय [illegible]
[illegible] पिनो [illegible] यात्। यदि द्वि॰ स्व॰ वा स्थिरो भ॰ द्वितीये २ वा [illegible] ८ तदा [illegible] भवे द्विविधं [illegible]
[illegible] स्थिरत्वं। अत्र के चिद्वदंति द्विस्वभावस्य फलं निर्गम वत् स्थिरस्य प्रवेशवदिति॥ [illegible] यदि कोपि
प्रवासिनो [illegible] वा ऋण ग्रहणार्थं पृ॰ तदा १ प्रथम गृहरूपीणं [illegible] प्रथम गृहरूपी ना गुणयेत्। ताभ्यां मु
[illegible] गृहेपि प्रवेशी समागतः स्यात् अथवा ताभ्यां मुथशिलौ विधु [illegible] रूपी प्रवेश
प्रान्तो यदि प्रवेशी भवे तथा १४ गृहेपि प्रवेशी [illegible] ऋणं प्राप्नुयात् नान्यथा। अथ प्रष्टा [illegible] इच्छति
सुभद्धि स्वभाव स्यात् प्रवासिनो [illegible] तथा [illegible] प्राप्नुयात् [illegible] ऋणं दापये [illegible] ग्राहक ऋणं [illegible] यदि २ गृहे
तदा यदि २ गृहे निर्गमी भवे [illegible]

दृ॰ ल॰ प्रवदति तथा ष्टमगृहे जिगमिस्तर प्रयाणं कृतं जो र पथेन आगतकोपि न ऋणं गृह्णीयात् यदा दृ॰ वापि मुभोस्था र॰ सं
तां लग्ने ऋणदाने फलं अशुभे क्षीण भौ न स्त भवेत् एवमेव फलं प्रवासिनो द्रव्य प्रश्ने तथा क्रूरोपसो
स्वांश प्राप्ति प्रश्ने च प्रख्यात। यदि ७ गृहे शुभ प्रवेशो भवेत्तदा प्रवासी वो द्रव्यं प्राप्त स्वांश मपि सर्वं प्राप
२३ येत् शुभे स्वाधिपेन मुक्ते कालिम्ना। तथा प्रश्न ऋणमपि भवे परं तु अस्यायिनेन। यदि शु॰ नि॰ भ॰ तदा प्र
वासिनो द्रव्यं तथा स्वांशं च न प्रापयेत्। ऋणं न भवेत् स्वायिनेन। यदि अ॰ नि॰ भ॰ तदा प्रवासिनो द्रव्यं तथा स्वांशं
च नो प्रापयेत्। यदि शु॰ स्थिरो भ॰ तदा द्रव्यं स्वांशं च स्वस्थान एव लभेत लग्नगमप्यपि प्रा॰ परं तु स्थिरलेन।
ऋणमपि प्राप्येत द्रव्यं यथा स्थितमेव भवेत्। यदि अ॰ स्थि॰ भ॰ तदा द्रव्यं स्वांशं किंचिन्मात्र प्राप्य ऋणमपि न
भवेत् ऋणं वा दिनानि तिष्ठेत् न्यूनाधिक्यं न भवेत्। यदि शु॰ द्वि॰ भ॰ तदा प्र॰ द्रव्यं तथा स्वांशं किंचिन्मा॰
स्वल्पमेव ऋणं किंचित्प्रापयेत्। किंचित् न सप्यते प्रश्ने। यदि भ॰ द्वि॰ भ॰ द्रव्यं स्वांशं किंचिदपि नो प्रा॰ द्रव्य
पौ स्वांशमपि केनापि सह कष्टकं कारयेत् प्रश्ने। तद्द्रव्यं मन्यकोपि नोपयुञ्जन गृह्णीयात्। अथ यदि कु॰ म
म रवि द्वि लाकम्न जिघ्याति नरा ८ गृहे १ गृहे मु॰ नि॰ भ॰ तदा प्रश्ने कि द इति फलानां निर्दिष्टं। यदि अ॰
नि॰ भ॰ तदा सर्वभवस्था कष्टेन मुच्येत्। यदि शुभ॰ प्र॰ भ॰ तदा स्वल्पमपि प्रयत्नेन परं तु कष्टेन भवेत्।
यदि अ॰ प्र॰ भ॰ तदा भयं बहुतरं वाच्यं। यदि ७ गृहे कोपि न तथा १।८ गृहयोर्मध्ये शुभो भवेत्तदा यातं
स्य भयं च तत्रिविधि स्वच्छ हानिर्नि। अथना भयात् कोपि हन्या याव कृपि ... पतितो भवेत्। यदि ७ गृहे २३
आरः ॰ भवे तथा १।८ गृहे अमनुमापवे तदा तत्र फलं वाच्यं। यदि १ ग ... त्रि ... १।८ गृहरूपी दृष्टे वापि पे

अ॰ का॰ तदा प्रष्टुः पतिरेवोग्गि तं बहुतरं भवेत्। तथैव ॰ अ॰ भ॰ तत्र भाति [illegible] ज्ञो। यदि केन्द्रगतेषु शुभाः
स्युस्तथा धर्मे ॰ गृहे अशुभो पापैः कष्टपरिश्रमाख्य कुर्येत् तदा। अथ यदि प्रश्नांशस्थितो द्रव्य [illegible] स्येत् भा
गार्धितो ज्यस्य पुरुषस्य प्रश्नं कारये तदा ॰ गृहे पश्येत्. यदि बुधः भ॰ तदा द्रव्यं ग्रहं तुल्यमेव तथास्थी वः स
मीपे भागाढ्योऽत्र पुरुषस्य समीपे च बहुतरे द्रव्यं तत्र द्रव्यमिति वं। ग्रयमध्ये ॰ गृहे निर्गमोऽभवे. तदा तासां
तेषां समीपे किंचित् चिद्द्रव्यं नास्तीति ब्रूयात्। यदि ॰ गृहस्थे हृद्रू १ गृहे अ॰ का॰ अथवा ग्रहः स्थी 4 । १॰ ग्रहस्थी वा
कुत्रापि प्रश्ने अन्यादेशकं पंचारये तदा तस्मिन् द्रव्य मध्ये किंचित् लाभमात्र भवे। यदि ॰ ग्रहः कुत्रापि भ॰ नो ध
भवे तदा तस्मिन् द्रव्यमध्ये किंचित् द्रविणं लाभमात्रं स्या॥ अथ यदि भवास्तितो द्रव्यार्थेन स्वामुपरोधे लाभा भा पंचम
लुपपृच्छे तदा तेनैव प्रकारेण फलं ब्रूयात्। अथवा ॰ ग्रहस्थी कुत्रापि अ॰ न भवेत्तदा तदेव फलं अन्यान्यथ
कमष्टम ग्रहस्थी णो निर्गममये शीता च परये न्द्र। [illegible]
श्लोकाध्यायः॥ ॰ अथ [illegible] ध्यायो व्याख्यायते। अस्मिन्नध्याये ॰ ग्रह प्रश्नस्य विचारो वर्तते। तदा द्रग
त प्रवासस्य विचारः। तथा साधारण प्रश्नस्य वि॰। पथस्य कुश लादिक वि॰ प्रवासान्निवर्तनस्य वि॰ स्वस्थ तथा
गमस्य वि॰ स्थापितवस्तुनः वि॰ स्वमस्य वि॰ नाति दूरकुटुंबानि शालिकापभृतीनि तेषां वि॰ द्वित्रिकवमित्राणां
वि॰ पितृरोगस्य वि॰ प्रमाणवचनस्य वि॰ देवदत्तवचनस्य वि॰ देवीभक्तया वि॰ [illegible] या मानसी
भावीनी वार्ता ऽऽया तस्याः वीचारः। संध्यावंदनस्य वि॰ अन्यायकारके पुत्रे सार्द्धं कलह करणस्य वि॰ पुत्रकां
क्षमनस्य विचारः इत्यादि विचारोऽत्र ग्रहे विचारये तु॥ अथ यदि प्रवास विचार स्य [illegible] भाणव्यौ।

27

प्रश्नं कारयेत्तदा न च स्वगृहे पश्येत्। यदि मु· नि· भ· यथा इमौ ः ः तदा प्रवास प्रश्ने प्रवासः स्यात् कृते विश्रामं
र· ९ सुखं च प्राप्नुयात्। अध्ययन प्रश्ने विद्यां नो पठनीयात्। धर्मागमे भो लघनीति पायां तदा सो भवेत्। स्वप्न प्रश्ने र· सं
किंचित् स्वप्नस्य फलं नो प्राप्नुयात् स्वप्न मिथ्या सत्यं वाच्यं। यथ यमु· नि· भ· यथा इमौ ः ः प्रवासः स्यात् सुखं सुफ-
२४ लं न प्राप्नुयात्। विद्यां नो पठनीयात्। स्वप्न सत्यं नो भ·। यदि मु· प्र· यथा इमे ः ः ः तदा प्रवासं न कारयेत् परं
तु यदि प्रवासं कारयेत् [illegible] गते सति कष्टादि लाभो भवेत्। विद्यां पठनीयात्। स्वप्नं सत्यं भवेत्। अथ यदि भ· प्र·
भ· नेत्रा ः प्रवासो न स्यात्। विद्यां नो पठनीयात्। स्वप्नं सत्यं न भवेत्। यदि मु· स्थि· भ· यथा इमे ः ः ः
तदा प्रवास करणे। स्थिरत्वं यात्रा नर्हि तत्र गते समीचीनं स्यात्। विद्या पठनीयात्। स्वप्नं सत्यं भ·। यदि भ· स्थि·
भ· यथा यं ः प्रवास प्रश्ने प्रवासो नैव न स्यात् यदि स्यात्तदा मार्गे चौरादि भयं भवेत्। स्वप्नं सत्यं न भ·। वि
द्यां नो पठनीयात्। यदि मु· द्वि· स्व· भ· यथा इमौ ः ः तदा प्रवासः स्यात् गते सति द्वितीये वा निवृत्तिर्भवेत्।
स्वस्थे प्रति। विद्यां पठनीयात्। स्वप्नं सत्यं भ·। यदि भ· द्वि· स्व· यथा इमौ ः ः प्रवासो न स्यात्। विद्यां नो प
ठनीयात्। स्वप्नं सत्यं न भ·॥ [illegible] कौ· पृ· प्रवासो भविष्यति वा नास्ति इति तदा १।८।११ गृहेषु पश्येत् य
दि १ ल· स्वामी आपोक्लिमे ३।६।९।१२ गृहेषु सभा
दि निर्गमः समागताः स्युस्तदा ध्रुवं प्रवासो भविष्यति। यदि १ ल· स्वामी आपोक्लिमे ३।६।९।१२ गृहेषु सभा
दि निर्गमः समागताः स्युस्तदा ध्रुवं प्रवासो भविष्यति। यदि १ ल· स्वामी केन्द्र गृहेषु १।४।७।१० पतितः स्यात्तदा ध्रुवेण प्रवासो भवेत् परं तु दशम गृहे चेत्तदा
गतः स्यात्तथा ९ गृहे स्वामी केन्द्र गृहेषु १।४।७।१० पतितः स्यात्तदा ध्रुवेण प्रवासो भवेत् परं तु दशम गृहे चेत्तदा
ग· २४
शीघ्रमेव प्रवासः स्यात् प्रथम गृहे चेत्तदा स्थिरतया प्रवासः स्यात् सप्तम गृहे चेत्तदा समान कालेन कोपि
नाति शीघ्रतया नाति स्थिरतया प्रवासः स्यात् चतुर्थ गृहे चेत्तदा बहु प्रायेण प्रवासः स्यात्। अथ किंचिद्वि

28

शेषो च्चले नातव्यं भोमिन १ग्रह १ ग्रहवेता वे क एव तथा १५।१० ग्रहा वेतावे कोंप । अन्तरं ग्रहे १५ ग्रहे च परयेत् य
शुभयस्मिन् ग्रहे शनी तांशुः ३ भवेत्तदा मार्गः प्रवासो ह्येषः कुशल वेन यायात् । पुनः शनि प्रतमा स्वगृहं प्रसागतो स्थाने अ
ध नगरगतेसाति कतिदिनानि स्थिति भविष्यतीति ज्ञानार्थं ११।१५ ग्र प्रश्न ग्रहे अन्योन्य द ९ पश्यन् यदि भात्यकोर्ध्व ११।४।१०
अन्योन्यं स्यात्तदा वर्ष पर्यन्तं स्थिति भविष्यति इति ब्रूयात् यदि ग्रहे ग्रहेषु अ० ५।६।१० भवेत्तदा मास पर्यन्तं
स्थितिस्तत्र यदि दोहिनग्रहेषु ६।१०।११।१० अ भ० तदा ७ दिन पर्यन्तं स्थितिः । यदि सा ह्यौ ११।१०।११।१० ग्रहेषु अ० भ०
तदा दिनद्वयं तत्र स्थिति भविष्यति जानन्निदं हः । ग्रंथांतरे वरिष्ठ प्रवासो भविष्यति नानास्तीति यदि
१।४।७।१० स्थानिनो अयोक्तिभ १।४।७।१० ग्रहेषु समागतो स्यात् तथा १ ग्रहस्वामी केन्द्र १।४।७।१० ग्रहेषु समा
गतः स्यात् तदा प्रवासो न स्यात् यदि १।५ ग्रहे प्रवेशी भ० तथा सप्तम केन्द्र ग्रहेषु भ० का० तदा ध्रुवं प्रवासो न स्यात्
यदि ५ ग्रहे अ० नि० ग्र० भवेत्तदा प्रवासो भयेत्परंतु मार्गे को विनिषेध कार्येषु तेन कारणेन मार्गान्निवृत्तिः स्यात्
यदि ७।१०।१ ग्रहेषु सौरिः ३ भवेत्तत्र गन्तुं न शक्नोत । अथ यदि केन्द्र ग्रहेषु अस्कुतो भ० तदा अवश्यं १ ग्र
हे चेन्द्र ७ ग्रहे स्यात्तदा तनगतेसाति बहुदिनानि तिष्ठेत् । स्वगृहं प्रतिकदापी न आयात् परंतु लक्षस्थापदि
साधीभूत ग्रहेषु ११।१०।१।५।१८ व क्रान्वितः स्यु० नि ग्रा सुस्त हा यात् परंतु चन्द्रमा क्षीयमानं
नदुत्तरं भवेत् । अथ यदि ३।९ ग्रहयोः स्वामिनो भत्ते वलहीनौ स्यातां तदा उद्विग्न चित्तं भवेत् । तरवीअ
ग्रहे ४।१० तथा मुक्ताविल ग्रहे ७ वक्रान्वित अशुभो भवेत्स्वस्थानु उद्विग्न चित्तः प्रवासभवेत् परंतु व
ग्रहे ४।१० तथा मुकाविल ग्रहे ७ बलान्वित अशुभो भवेत् ... व्यतीनं तत्कुर्यात् रमस्येत् । अथ
क्रान्वितः सुभो मिलन दृष्ट्यायदि ...

१.ल यदि केंद्रगृहे शनीराहुकेतुनां एषां पस्वस्ति पी सा वा शुभग्रहे अ.कुर्या स्तदा प्रश्नागतप्रस्तो भवेत् प्रवास १.स
एवं यदि केंद्रगृहेषु भौम रूपी भवे न पा स एवं शुभग्रहे अ.का. तदा प्रवासकर्ता आत तापिभिः सह हतो
भवेत् नपाप। अथ यदि १।४।७।१० गृहेषु शुभ नि.भ. तदा कुशल क्षेन वांछित स्थानं प्राप्नुया पुनः
२५ शीघ्र तथा निवर्त्ती भवेत्। यदि तेषु १।४।७।१० गृहेषु शु.द्वि.स्व. भवेत् तदा कतिपय दिनानि नेतु तत्काले
स्थिति तिष्ठेत्। यदि तेषु गृहेषु शु.ग्र.वा स्थिरो भवेत्तदा प्रवासी बहुदिनानि तत्र तिष्ठेत्। तत्रास्थिति ज्ञा
नार्थं तस्यान्योद्देश रूपं पश्येत् यदि मातृगृहे भ. स्यात्तथा वर्ष प्रंकास्थितिः। यदि दुहितृगृहे अ.स्या त्तदा
मासपेकं। यदि देहितृगृ अ. स्यात्तदा सप्ता दिनानि यदि सा शीभून गृहेषु भ. स्या तदा तत्र दिनद्वयं
वा मयं प्रवासिनः स्थितिर्वक्तव्या। अथ यदि ९ गृहस्वामी १ गृहे पतितः स्यात्तथा धुवं प्रवासः स्यात्
यदि १।९ गृहरूपी २ गृहयो मध्ये समागमे तदा प्रवासः स्यात्। अथ यदि १।९ गृहरूपी ७।५।१५।१८ गृहे
पुअ.का. तदा प्रवासो न स्यात्। प्रयत्नजे ऽप्यसमर्थः स्यात्। अथ यदि ९।७ गृहयोः स्वामी नौ प्रश्न रमलेषु
वक्रनिर्गतो स्याता तदा प्रवासो हितकर स्तत्र लाभ नित्य बहुकाल प्राप्ति स्यात् परं तु यदि केंद्रगृहेषु शुभ स्तौ
पा.स्तु स्तदा शीघ्र तथा गमनं भवेत् स्व गृहे प्रति। अथ यदि ३।९ गृहयोः स्वामी नौ जन्मो वक्रहीनौ
स्याता तदा प्रवासो हितकरो न वा जः। धुवं यदि केंद्रगृहेषु अशुभाः स्या स्तदा क्षीयमानतां बहुतरं भ २५
वेत्तथा बहुदिनानि तत्र तिष्ठेत्। प्रवास करणे समये मनसि म्लानता बहुतरा भवता गमनं कारयेत्। अ
थ यदि प्र.१ गृहस्वामी ९ गृहस्वामिना सार्द्ध लिपाद तृतीयगृह स्वामिना सार्द्ध शुभगृहेषु समागतः स्या त्तदा

प्रवासो हितकरो वाच्यः। यदि लग्नतो भ्रांता र्थे नाशुभग्रहयुत समागतः स्यात्तदा प्रवासी वस्तूनां क्षीयमान
संपश्येत्। अथ यदि कोपि द्रव्याणां कुशलक्षीयमान तयोः प्रश्नं का॰ तदा यदि २ ग्रह स्वामी १ लग्नग्रहेषु
अन्यादिशा रूपं का॰ तदा द्रव्याणां कुशलत्वं वक्तव्यं तथा तस्माद्धन्यात्स्वातानमपि विभामप्राप्तिः स्यात् यदि
ग्रहस्वामी शुभो विमुखग्रहे पतितश्चेत्तदा तस्या व्ययमापि कुर्यात्। यस्मो अन्यादेशः केंद्रग्रहे शुभा ७
स्यात्तदा संपूर्ण कुशलत्वं विश्राम संभाव्यो द्रव्यसंच द्रव्याणांच। यदि लग्ने अन्या॰ प्रग्रहे शुभ युत समाग
तः स्यात्तदा समानं तं वाच्यं। यदि आपोक्लिमग्रहेषु ... अथवा ग्रहेषु अन्यादेशः स्यात्तदा सर्व कुशल
त्वं स्यात्। यदि १ ५ गृहे अशुभो भ॰ तदा द्रव्याणां न इहं वाच्यं। अथ यदि २ ग्रह स्वामी १ ग्रहं पश्येत् शुभ
भौ स्वामिन्निच तद्दृष्ट्या पश्यतो ध्रुवं शुभौ तदा द्रव्याणामागमनं कुशलक्षेमेण स्यात्। यदि दुष्टलदृष्ट्या
पश्येत्तदा काठिन्येन द्रव्याणामागमनं भवेत्। यदि २ ग्रहस्वा १ ग्रहं न पश्येद्वा १ ग्रहस्वामीनं न प
श्येत्तदा ... दृष्ट्या मिलितः स्यात्तदा द्रव्याणां व्ययत्वं च स्यात् चौरा राजतो विनाकारणेन
श्येन धाभौम रूपी दुष्टलदृष्ट्या प्रश्नरभले पुद्गलदृष्ट्या मिलितः स्यात्तदोपद्रवप्रसंगेन तथा अग्नीति
यद्दिशानि तथा राहुकेतोरूपी ... स्यात्॥ अथ यदि कोष्ठ॰ कस्यां दिशि गच्छतीति तदा १ ग्रहात्तत ७ ग्रहे पश्ये
मार्गेण द्रव्याणां क्षयत्वं स्यात्। यदि वह्निमुखो भवति तदा पूर्वदिशायां याव॰। वायुमुखो तदा पश्चिम दि
ग्लतत्र कोरूपी समागतो वर्तते यदि वह्निमुखोभवति तदा पूर्वदिशायां याव॰ ... भ्रमिमुखेन याम्यदिशायां यातां। ग्रंथांतरे १ ग्रहरूपीणं ३ ग्रहरूपी
शैयायात्रा जलमुखेन सौम्यदिशां भ्रमिमुखेन याम्यदिशां यातां। ग्रंथांतरे
जागुन ये ताभ्यां ३ प्रश्नं पुनर्नवमग्रहरूपी नागणिते कं रूपीण प्रत्ता व तं पश्ये यदि वह्निमुखो

29

र० र० भ० तदा पूर्वादिशि गन्तुमुत्सुकेन पश्चिमदिशि जय सुखेन उत्तरस्यां दिशि भूमि सुखेन दक्षिणस्यां दि
शि गमनं ब्रूयात्॥ यदि को० पृ० कस्यां दिशि समीचीनं वर्तते तत्र चेत्कारस्य भ ग्रहस्य दिशं भग्रहस्था मी र० सं०
नं च पश्येत् तदुक्तदिशि या बाल समीचीनं वर्तते। यदि सिद्धुभावि शुभग्रहे अ० भ० तदा विश्राम सुख
मतं च पश्येत्। यद्यशुभग्रहे अ० का० तदा कार्यव्यर्थं परिश्रम मतं च पश्येत्। यदि को० पृ० प्रवासो भवि
२६ ष्यति न वास्तीति तदा ४।८।१२।१५।१८ ग्रहेषु यदि मिश्रितः शुभस्त्र तदा प्रवासो भविष्यतीति ब्रूयात् शुभैः से
वा अशुभे ... यदि केन्द्रेषु ग्रहेषु प्रवेशी भवेत् तथा १५ ग्रहे संकटः ÷ समागतः स्यात् तदा प्रवासो न
भविष्यतीति वाच्यं॥ यदि को० पृ० प्रवासे कीदृशी सिद्धिः स्यात् प्रवासे ममान स्यात् समीचीना भविष्यती
न वास्तीति तदा १ ग्रहकुण्डी यदि ७ ग्रहे वा ८ ग्रहे भ ग्रहे अ० का० तदा प्रवासो बहुसमीचीनो भवति
यदि ५ वा १५ ग्रहे अ० का० तदापि न देवकानं ब्रूयात्। तन्नगतेषु बहुदिनानि तिष्ठेत्। यदि १ ग्रहकुण्डी ४ ग्रहे
८ पर ग्रहे १२ ग्रहे वा अ० का० तदा प्रवासे रोगादिस्य वाच्यं। यदि ८ ग्रहे अ० का० तदा भयादिकं ब्रूयात्
महद्भयं वा स्यात्। यदि ७ ग्रहे नयानां मध्ये ÷ ÷ ÷ एकोपि समागतः स्यात् तदा सप्तम ग्रहे अ० का० तदा ८ ग्रहे
हा तस्मिं प्रवासे रोगादिकं महद्भयं वाच्यं। यदि १५ ग्रहे मदगो ÷ भवेत् सप्तम ८ ग्रहे अ० भ० तदापि
तस्मिं प्रवासे रोगादिकं वाच्यं। यदि ... हितं ÷ ९ ग्रहे पतितः स्यात् तथा सप्तम ४ ग्रहे ... ग्रहे अन्यादेशे
रूपो भवेत् ... महद्दुःखं फलं प्रवासे ... सति वाच्यं। प्रकारांतरमाह ७ ग्रहकुण्डी यदि शुभो भवेच्च २६
हा प्रवासीयस्यां दिशि गन्तुमिच्छति तत्र शुभं समीचीनं वर्तते तन्नगतेऽसति सर्वाणि कार्याणि सिद्धा

निस्युः। यदि ७ गृहे निर्गमे भवेत्तदा प्रवासी यं नगरं प्रति गंतुमिच्छति तत्र चिरकालं न तिष्ठेत् शीघ्र
तया बहिः समागमेत् स्वाश्रमं याति। यदि ७ गृहे रूपी सप्त गृहेषु अन्यान्यरूपं का० तदा प्रवासी शीघ्रतया
स्वाश्रमं प्रत्यागमेत्। यदि दोषि योग ९ पुतथा अथवा क्लिमगृहेषु १।४।५।८।अ० भ० तदा तत्र किंचित्कालं वासं का
रयेत्। यदि ७ गृहे मंगलो ♂ वा सौरि ♄ रूपी भ० तथा पत्नी गृहेष्वन्यादेषु रूपका० तदा प्रवासी मनोभिमाव
स्थानं यायात्। यदि ४ गृहे शुभो भवेत्तदा प्रवासो नूनं बहु समीचीनं वर्तते। यदि २ गृहेषु पापं तदा यत्र गंतुमि
च्छति तस्मिन्देशे येन येन सार्धं प्रवासी कार्यं कर्तुमिच्छेत् ते सर्वे सहायोपकारं कुर्युः तत एव मनोभिप्रा
याभिसिद्धेत्। यदि ५ गृहे तदा तदेवलस्य स्थानस्य बहुजनाः प्रवासिनं सहाय्य दानं कुर्युस्तेन कारण
30 न मनोभिप्रायाभिसिद्ध्येयुः। यदि ५।७।९ गृहेषु शुभो भ० तदा प्रवासे कृते प्रवासिन अवस्था समीची
नो वा स्यात् यदि ४।८।१२ गृहेषु क्रूरेणावा स्थितो भ० तदा प्रवासिनो द्रव्यं व्ययं स्यात् अशुभे सार्वत्र्येनाशुभे अ
स्येच्छया। यदि १२ गृहे शुभः पापी समागतः स्यात् तस्य यत्र गंतुमिच्छति तस्मिन्स्थाने प्रसन्नतया तिष्ठेत् अशु
भे उद्विग्नमनसा तिष्ठेत् कानिचिदपि कार्याणि न सिध्यन्ति स्युः। प्रवासिन अवस्थायाः समाचारं सप्तमग
हरूपीणे ब्रूयात्। प्रवासिनो जीवनं च तृतीय ९ गृहरूपीणा ब्रूयात्। यदि को० मृत्यु प्रश्नं का० तदा १।४।७।१०
गृहेषु पश्येत् यदि एतेषु स्थानेषु शुभाशुभाः समागताः स्युस्तदा सुखसंवादं यदि अशुभास्तदा दुःखवृत्तं स्यात्
यदि स्वप्ने ९ वा ७ गृहे ५ गृहेशा० भ० का० तदा स्वप्नं सत्यं तस्य फलं पृच्छकाय सप्रीतं ब्रूयात्। यदि तस्याः
भ० के कृते शुभाशुभफलं गृहेषु स्यात्तदा प्रश्नात्तस्य स्वप्नस्य निश्चितफलं प्राप्नुयात् तत्स्थाने नारायणजपदाना

र. सं. दिग्भेकुर्यात्। यदि तस्यान्यादेशा आपोक्लिमगृहेषु ३।६।९।१२ स्यात्तदा तत्स्वप्नं तथ्यं तेन यायात् तस्य फलं धृच्छ र. सं.

२७ कायत्रिषिद्धनरं भवेत्। केन्द्रहत्वे स्वप्न प्रश्न फलं तत्रीय ३ गृहरूपीणा तस्यान्यादेशेनैवच केन्द्रेषु

तेनु रहेण स्वप्न प्रश्न कथनेवा समीचीनं परीक्षीतं वर्तेत। यदि १गृह केन्द्रे गमिष्यादिस्वभावो भवेत्तदा

प्रवासः स्यात् कृते प्रवासे समीचीनं। यदि प्रश्ने चौथा स्थिरो भवेत्तदा प्रवासः स्थिरत्वे पतेत् अथवा प्रवासो

नस्यात्। मार्गस्थ कुशलादिके ६ गृहरूपीणा ब्रूयात्। प्रवासान्निवर्तने ९ गृहरूपीणा अन्यादेशेन ब्रूयात्

प्रवासे रोगितं २ गृहरूपीणा ब्रूयात्तथा १ गृहरूपीणा प्रवासे रोगित्वकादर्थं ब्रूयात्॥ अथ को. पृ. प्रवासी

आगमेन स्थिर ... बहुतरा सुख ... यदि आगतिव्यतिगानास्ति तदा १३।१४।१५।१६ गृहेषु यदि प्रश्ने शितो बहुतरा सुखस्तस्य प्रवासी स्वागमनं प्रति

आगमनेननिगमा बहुतराः सुखस्तस्य प्रवासिनं आगमनं स्थिरत्वे पतेत्। यदि द्विस्वभावा बहुतराः सुखस्य

दागतांतागमनं स्यात्। अथ प्रवासिनः शरीरे कुशल रोगादिज्ञानं ७ गृहरूपीण अन्यादेशेन ब्रूयात्।

पुनरपि आगमनाय मार्ग यदि १० गृहरूपी २ गृह वा ९ गृह अन्यादेशं का. तदा प्रवासी मार्गेवर्तते प्रतिवाच्यं।

प्रवासस्य सुगम काठिण्य रूपा वस्या ११ गृहरूपीणा ब्रूयात् तथा द्विमागमवस्या द्वितीयगृहरूपीणा ब्रू २७

प्रवलतं ३ रूपीणा ब्रूयात्। यस्मिन्समये प्रवासा स्याग ? प्रति समाग मे तनग लेसति प्रसन्नमनो

भवेदाशोका तुरावं ततत्स्व ४ रूपीणा ब्रूयात्। यस्मिन्स्थाने यास्यति तत गतेसति रिक्तमनाना

प्रसन्नमना एतत्सर्वं ५ गृहरूपीणा ब्रूयात्। प्रवासे चकु १ दशनावि ६ गृहरूपीणा ब्रूयात्। यस्मिन्देशे गतु

विप्रजास्ति तगतो मुखा ... ८ रूपीणा ब्रूयात्। क्रमविक्रय १० गृहरूपीणा ब्रूयात्

प्रवासिनः परिणामे कीदृशं तथा च स्तु द्रव्यादिकं तस्य देशस्य कीदृशा मेल लब्धं ९ गृहे रूपीणां ब्रूयात्।
प्राप्तिव्ययं व्यापारं चैकादश गृहे रूपीणां ब्रूयात्। प्रवासस्य परिणामे मासा १२ गृहे रूपीणां ब्रूयात्। यदि को प्र-
सप्रथा कथं वर्तते - यदि १ गृहे शुभो भवेत्तदा तस्य पथं सत्यं वर्तते यथा शुभो भवेत्तदा तस्य पथमनृतं
वर्तते। इति श्री रमल रहस्य सारसंग्रहे नवम गृहस्य प्रश्न कथनं नाम नवमोऽध्यायः॥ ९॥ अथ दशमाध्यायो व्य
ख्यायते अस्मिन् अध्याये दशम गृहस्य विचारो वर्तते। राज्यस्य वि० नृपाज्ञाया वि० पृथिवीपतेः वि० परमपदवी
कस्य वि० नायकत्वस्य वि० प्रतिष्ठाया वि० गुरुत्वं पदवीकस्य वि० [illegible] नामोऽपि वि० नृपतेर्जलस्य वि० मंडु
31 तीकस्य वि० आचार्यस्य वि० श्रेष्ठजनस्य वि० स्वस्व जातिकर्मणो वि० गुरूणां वि० श्वशुरस्य वि० विदे
श बालकानां वि० स्वबालकानां गतिस्तस्य वि० मातु वि० स्त्रीणां स्वना भूमि वस्तुनो वि० प्रवासी हृदाय
मस्य योषाणां गृहस्थानस्य वि० प्रधिकारभ्रष्टस्य विचारः। परमं पदवी तः पतितस्य वि० स्वाज्ञाया वि० स
र्वकार्याणां पूर्णत्वस्य वि० जीविका विचारः इत्यादि दशमे गृहे विचारयेत्। एतेषां मध्ये कोऽपि प्रश्नकार
केन दशम गृहे प्रश्ने यदि शुभ गवेषीभ० तदा प्रश्न कार्य सिद्धिः नृपेभ्यो पतिते तेजतादि लब्ध फलं प्राप्नुयात्
सर्वे दशम गृहे विचारं दो-सह प्रश्न फलं प्राप्नुयात् स्थायित्वं तथा जप वस्थाम वस्थावीति शते तस्य वद्दीनो
ति तिष्ठेत् तद्वत्सद्विचारां शुभ्यः कीर्तिमाप्नुयात्। यद्यशुभ प्रवेशी तदा विपर्ययेण ब्रूयात्। यदि शुभे निर्ग
तो भवति तदा नृपतेजल न लाभ भवं तत्ते फलं पृथिवीपतेः सकाशात् भाग्यः पितव्य सुत गुरुभ्यः
सकाशात् दूरस्थे तिष्ठेत् धनागमनं स्यात् प्राप्नुयात् तच्छुभे तत्र कर्मनायकः कालं प्राप्नुयात् स्थिरत्वेन य

र॰ ल॰

२८ घसुभस्थितो भवेत्तथ प्रश्नभवनस्तोभवेत् सर्वेषां सिद्धिसंवाच्यं । अन केचित् चलास्थिरा आस्थि-

शमग्रहेषु असुभफलदा ज्ञातव्याः । तेन चतुर्भिस्थापि रूपीभिः सर्वेषां सिद्धिलं प्राप्यो यदि शुभादि स्वभावेन र॰ सं

वेत्तदा किञ्चित्फलं फलं वाच्यं अशुभे निविद्धलं फलं वाच्यं । [illegible] तरमाह ११।३।१।१४ चतारि रूपीणः

यदि प्रवेशिनः स्युस्तदा प्रदिहेनप्रनजलकर्मकावधीनां सिद्धत्वं तथा सर्वेषां ६ग्रह निवासांशानां सि-

द्धत्वं स्यात् । यदि निर्गमिस्तेषां न सिद्धत्वं यदि स्थिराः सकलाः स्युस्तदा स्थिरतया सिद्धत्वं यदि दिस्व-

भावास्तदा किंचित्सिद्धत्वं स्यात् स वचनेन शुभे सुगम मार्गनाशुभेन काठिण्येन ॥ यदि ला[illegible] नृप

पति जनको ना पितृभार्यावा पि [illegible] मनुतस्य तारक[illegible] प्रदा साहि सिद्धत्वं स्याप यति [illegible] तदा दशम-

ग्रहरूपी ण अन्या देशरूपं पश्येत् यदि ५९ प्रेन स्यात्तदा प्रथासार्द्धे संपूर्ण मिलनं स्यावयेति इतिवत्सात् ।

यदि ३।५ ग्रहे भ॰ भ॰ तदा धनिनलं यदि ७ ग्रहे भ॰ स्यात्तदा संपूर्ण दुष्टत्वं यदि ४।८ ग्रहे अर्धदुष्टत्वं यदि

२।१२ धन्न ।० ग्रहे अ॰ स्यात्तदा न मिश्रलं न दुष्टत्वं समानलं स्यात् ॥ यदि को पृ॰ आस्ति [illegible] तेन वादिके गणि

तहान समये तेन पतिनासार्द्धे कीर्तिसंवर्तते तदा १ ग्रह स्वामी ७ ग्रहस्वामी तस्मिन्दृष्टत दृष्ट्वा सामित्री

तो स्यातां तथा च चतुर्थ ४ ग्रहे अशुभो भवेत्तदा गणितदानसमये बहुनेष्टत्वं । यदि तदुष्टत्वात् लोकन भूते

सति ४ ग्रहे शुभस्य मागमः स्यात्तदा गणित तप न दानसमये अकस्मात् दुःखं भवेत् परंतु पतिया मंत्र भेभ

थयदितो स्वासि निमित्त तरुष्या मिलितो स्यातां तदा ग॰ दा॰ प्र संघे प्रसन्नता स्यात् मनो मि माया॰ मिथं २८

ति । यदि १ ग्रहस्वामी प्रश्नेषु बलहीनो भवेत्तदा फलं न प्रानुमात् । यदि ७ ग्रहस्वामी प्रश्ने बलहीनो वा प्राप्नो

क्लिम गेहेषु अथ पञ्चमभागतः स्यात्तदा तेजस्थानाद्दूरे भवेत्। यदि १४ गेहे स्थी अन्यादेशेन बलहीनो वा १५ गृह
स्वामी हीनबलो वा भवेत्तदा सर्वमंडली स्वेनिर्मल नमस्याय कुर्युः॥ यदि वर्तमान भावि व्यकार्य संबंधी प्रश्न
कार्यस्ते तदा वर्तमान कार्यस्य ७ गृहं भविष्य व्यवहार्य कार्यस्य ५ गृहं शेषं यत्र शुभं तेन कार्यं कारयेत्। यदि
तत्कर्मकार्यतेजला भ्यः फलप्राप्ति भर्ति व्यतिवा नास्ति तदा १।७ गृहन स्वामिनोरमले षु बलहीनौ स्यातां वा
पापक्लिम गेहेषु। अथ पञ्चमभागतौ चेत्तदा तत्कर्मकार्यं नृप व्यवहारेभ्यः किमपि फलं न प्राप्नुयात्। यदि ७
गृहे शुभ स्तथा ७ गृह स्वामी बलान्वितो भवेत्केंद्र पणफर गेहेषु समागतः स्यात्तदा कर्मकार्ये नृप व्यवहार
32 वे श्वः बहुतरं फलं वाच्यं यदि च १ गृहे शुभो भवेत्। कोः मू नृपकार्यं व्यवहारादिकं मा भाति समीचीनं तु
ल तिवा नास्तीति। तदा वस्तु समग्रहस्वामीनं पश्येत्। यदि सम प्रथम रूपीण सार्धं वा १ गृहस्वामी नासार्धं
मित्रत्वेन सम न्वितो भवेत्तदा कर्मकार्य नृप व्यवहारादिकं समीचीनं वर्तते यदि ७ गृहस्थी शुभो भवेद
मित्रत्वेन समन्वितो भवेत्तदा कर्मकार्य नृप व्यवहारादिकं केसमीचीनं वर्तते यदि ७ गृहस्वी सुभो भ वेद
हिम पूर्णकलश दूरस्व दृश्या संमिलितो स्यातां तथा ७ गृहपुण्य शुभ स्तदा न सफलं। यदि कोः मू नृपते
जलोपुपतिनामं की दर्शं तथा राज्ञ छत्रचामर देशादिकं सदैव दृढतया तिष्ठन्तीति तदा ७ गृह स्थी ७ गृह
स्वामी नाशुभायेत्। ताभ्यामु प्रश्नं १२ गृहस्थानागुन येत् तु प्रश्नं च प्रश्न वेत्। यदि मू प्रवेशति स्थिरोवाभवे
दसौ नाशुभयेत्। ताभ्याम् प्रश्नं १२ गृहरूपाणागुण येत् प्रश्नं च पश्येत्। यदि ह. प्रवेशति स्थिरो वा भवे
वा सर्व दृष्टं मंगलं परिणाम सम्यक् भवेत् राज्यं च भवेत्। प्रश्नं यदि केन्द्राणां मध्ये १।७ गृहे अं का ना
न्यथा। कस्यचि न्मस्ये। प्रकारांतर मा. १ गृहस्वामिनं तथा वस्तुसम गृहस्वामिनं पश्येत्। यदि तौ के
केंद्र गेहेषु वा पणफरगे पूर्व ला न्वितौ भवेतां तदा स्वदेशं छत्र चामरादिकं सदैव तिष्ठेत्। यदि ७ ग
केंद्र गेहेषु वा पणफर गेहे पूर्व ला न्वितौ भवेतां तदा स्वदेशे छत्रचामरादिकं सदैव तिष्ठेत्। यदि ७ ग
हेषु वस्तु सभागहे शुभो भ [illegible] पणफर गेहे वापि भ शुभो भवेत्तदा छत्र देशादिकं सर्वदा नति

२.७ ऽपि तेत भव्यायं बहुतरं भवेत्। यदि दशातुलयोः स्थितः कालये तदा केंद्रगृहेषु बलान्वितः शुभ न २.सं.
येवीवास्थिरोभवेत्तदा लक्ष्मी स्थिररूपा जायेत भाग्यो स्वयं यस्य गृहस्वामी बलान्वितः शुभगृहेषु
२९ न भागस्यात्तदा तथा १ गृहे पि शुभो भवेत यदि दशम रूपी गृहे स्थिता शुभो बलिष्ठो स्यात् ना
नूमिन दृष्ट्या पश्यन्तु सततं तेषु कार्येषु सहाय कारी भवन्तु यदि तो प्रवेशी नो स्थिरो भवेत्तो
यदि तो शुभो दुष्टदृष्ट्या स्वस्मिन्यस्य तत्र दृष्टि भ्रकर्तारो न स्युः य शुभो बलान्वितो दुष्ट दृष्ट्या स्व
स्मिन्पश्यत स्तदा भ्रकर्तारस्य बहु तनाः स्युः। अथवा अरूपी व इमे ः ÷ ः अस्य फलं सम्रस्तके
प्रवोपरि। अथ भ्रकावांतरमाह यदि को ज्ञातुमिच्छेदि हे तेज लं तस्य लिख्यतेति यदि गृहे ः वा ः
वा ः त ः वा ः भवेत्तथा ४ गृहे भगृहे ÷ वा ÷ भवे च दा तेज व्यादिकं न पलं न हस्तो प्रतिष्ठेत्। तस्मिन्नेव
कर्मणि परिणामं सम्यक् भवेत्। यदि कदाचित्तन्न फलं ना स्ति स प्रतिवांछित भवेत्ता पापित्व मेव फ
लं प्रसादात्। शुभमाने जात अप्रापुयात्। यदि प्र.१ गृहेऽशी तां शुः भविष्यन्तो ः वक्रो ः भवे तथा ५।७
गृहे पितृ द्वव रूपी स्यात् तस्य तलं तेज लं तस्य हस्तो कृजेत् अत्र साक्षी भूतमानश्चके न विलोकयेत्
तद् हस्तगृहरूपीणां च गृहसंकीर्णगुणयेत् ताभ्यां च प्रश्नांशकालं साक्षी भूतं ज्ञेयं। [illegible] द्विवादि
नपुंनी तीक्ष्णतां मध्ये कस्य जयः केवलवानिलाह १।७ केंद्रगृहेषु वश्ये तत्र १ गृहे प्रशुः ७ गृहे
प्रतिनः ७ गृहे नीति कर्तुः॥ यस्मिन् गृहे शुभरूपी स्वामी च बलान्वितो रत्नशुभ चेत् तथा केंद्र १ पणफ २९
रे वा तिनः ७ गृहे नीति कर्तुः॥ यस्मिन् गृहे अशुभ स्वामी च रत्न शुभ बलहीनी तथा पो
पुच्छा अ. का. तदा तस्ये व जयः सततं बलवान्॥

क्रिमेषु अ रूपो भ तदा तस्य पराजयः हीनबलः ॥ प्रकारान्तरमाह १ प्रथमेन ७ रूपीणां गुणयेनाभ्यां युत
नंति नं स्यापये तथा ७ मेन ४ रूपीणां गु० रयुक्त नं चभिन्नं स्या० तथा ७ मं क मेन गुणये तं भिन्नं स्या० नवानां प्रथ्येव
नवकान्यत्र मलेषु तस्यैव जयः । यदि विवादिनो मध्ये लाव श्रके न क्रियायां यदि प्रष्टृ विवादिनो स्तावा युक्तन रूपी
णो शुभो स्यात् तंतद्धा ग्योर्मध्ये कं चिं स्यात् यच शुभो तदा परस्परं कलह भवेत् । यदि ७ गृहे दृ स्वभावो नासो स्या
यनुर्णा तं मध्ये तु कोपि स्यात् तदा तयोर्वादिनो मध्ये येकोपि मीति कर्तुनिकटनो या यात् सौम्यादि ≡ ⁝ ꣸ ≑ । यदि
ग्रहरूपी स्वामी विवादिनो रूपीणं भिन्नं तु हस्या पश्येत तदा शत्रुपक्षा सभापान्तः स्यात् । यदि हृ ४ । ७ स्या जा दु
ने तदा फलियां तेन सभायानं । यदि रमलेषु यानि योग्यो सेनुखा वनलोकनं भवेत् तदा क्षट कंट युद्धं ग्युत्युत्यं भ
स्यात् वेत् । यदि नान्या दृ शो वल हीना शुभग्रहे युत्यात् अत एव विवादक्षक टके भ्यः संयमं कारयेत् तत् कुशले । यदि को०
९३ पृ० यदि हांना स्व स्वामिनः सेवां करोभी सम्मे किंचि दृ पयिति व्यालाना स्तीति तदा १ । ७ गृहे शुभो भवे तदा प्रभु
कृपा तांना स्व स्वामिनः सेवायां स्यात् तेभ्य संशय प्राप्ति धना दिलाभश्च भवेत् । यदि तो रूपीणो ५ भ्य गृहे अ० कु
रच स्या समीचीनां सेवायां स्यात् तेभ्य सहाय प्राप्ति धनादि न भवेत् । यदि १ । ७ गृहेषु प्रवेशी भ० त दना ज्य भावि । यदि ४ गृहे प्रवेशी भवेत् तदा
तदा नेभ्यो य वहिच्छेत लाभः । यदि १ । ४ । ७ आशुभा भवेत् तदा व्यसनं कारो । यदि १ । ७ मेषु प्रवेशी
तास्मिन् राजे स्थिर रूपेण तिष्ठेत् । यदि १ । ४ । ७ गृहेषु निर्गमः सभागतः स्या तदा स्वयं मे
४ गृहे अ शुभ स्तदा ता स्मिन् राजे परिणामं शुभं । यदि १ । ४ । ७ गृहेषु निर्गमः सभागतः स्या तदा स्वयं से
न राज्यं न प्राप्नुयात् ॥ को० पृ० अस्मिन् राज्ये ममा न स्थानीति दूरीभू० तदा १ गृहे यदि दीस्वां वादि ग्रहाणां मध्ये
न राज्यं न प्राप्नुयात् ॥ यदि १ । ७ मेष अनयो ≟ ⁝ मध्ये कः स्यात् तथा ४ गृहे शुभ प्रवे
꣸ ≡ ⁝ एकोपि भवेत् तदा अवस्था समीचीना

र० १३० शीघ्रमागतः स्यात्तदा तस्मिन् राज्ये स्वल्पं फलं प्राप्तिः स्यात्। यदि १।३।७ गृहेषु निधाधिपत्याणां मध्ये ☉ ☾ ♃ चैकः
स्यात्तदा तस्मिन् राज्ये बहुतरं फलं प्राप्तिः। यदि ८।१० गृहेषु इमौ ☉ ☾ समागतौ स्यातां तदा समयं प्रतिप र० सं०
३० रिश्रमान्वितो भवेत्। कार्यसिद्धि मानभङ्गस्तः स्यात्। यदि १।१०।४ गृहेषु इमौ ♂ ♀ समागतौ स्यातां तदा तेन
राज्येन प्रसन्नचित्तो भवेत् परन्तु प्रतिसमयं चिन्तान्वितश्च स्यात्॥ यदि को० पृ० अहमस्मात् पदाच्च्युतो भवि
तो भविष्यामि वा नेत्याह तदा १०।४।१२।१ गृहेषु यदि शुभग्रहा भवेयुस्तदा स्वेच्छया तद्राज्यं त्यजेत् अशुभे भवि
च्युतः। यदि १०।४।७।१ गृहेषु प्रवेशी समागतः स्यात्तदा तस्मात् पदात् च्युतः न च पिशाचेन भवेत्। यदि
लग्नगृहेषु स्थिरः स्यात्तदा न स्तम्भ च ११।७ अ० को० तदा प्रवेशिन उक्तं फलं। यदि ते ग्रहचतुष्टयाः पतिताः
स्यात् तदैव १।७ ग्रहा० को० तदा तद्ग्रहाणां साक्षीभूता निर्गमा यदि स्वभावाः स्युस्तदा तस्मात् पदाच्च्युतो
भवेत्। लग्नं राज्ये प्रश्नलग्नात् तदपि प्रश्नं द० ७ गृहरूपीणां शुभाशुभांकितेन तस्मात् च्युतो न च भवेत्॥ व
भवेत्। लग्नं राज्ये प्रश्नलग्नात्तदपि प्रश्नं द० ७ गृहे पश्येत्। यदि प्रवेशी वा संक्रमौ ♀ वा लग्नेशो ☉ भवेत्तदा तस्मिन् राज्ये
स्थिरता प्रश्नं कारयेत् तदा ७ गृहे स्थिता अशुभकारका ग्रहाः यदा स्वभावाः शुभफलप्रदा ह्या
किञ्चिन्मात्रं सिद्धं। अस्मिन् दशमगृहे स्थिता अशुभकारका ग्रहा दुःस्वभावाः शुभफलप्रदा इत्या
दायः। को० पृ० अयं राज्यधनादिकं प्राप्स्यति वा नेति तदा १ गृहरूपीणं ७ रूपीणां गुणयेत्
तस्मात् शुभस्थाने रूपीश्च यदि प्रवेशी वा स्थिरो भवेत् तदि तस्मात् प्राप्स्यति धनादिलाभः स्यात् शुभस्थाने नाशुभे
ताभ्यां शुभस्थाने रूपी यदि प्रवेशी वा स्थिरो भवेत् तदा धनादिलाभोऽनन्तः स्यात्। अथ तस्मिन् राज्ये ग्रहदुष्टत्वमि ३०
स काठिन्येन यदि निर्गमो वा द्विस्वभावो भ० तदा धनादिलाभो न स्यात्। को० मातुरवस्थायाः प्रश्नं का० दशमगृहे ७ यदि शुभग्रहा० तदा मातु
र्बलं ज्ञानाय ७ गृहे रूपीणां स्यात्॥

र नस्थास्तुभा अस्तुभे अस्तुभावात्या। मातृप्रि: सह दुष्टल स्थिरलग्ने गृहरूपीण अन्नादेशेन प्रयातु।। को०
फ० अभ्वो: सैन्ययो र्मध्ये कस्य जय: यदि १ गृहे शुभो भवेत्तदा ७ गृहे अशुभ: स्यात्तदा प्रथमजय:। यदि १ गृ
हे अशुभ: ७ गृहे शुभ स्तदा द्वितीय सैन्यस्यैव जय: परंतु यदि ७ गृहे ऽशुभोभवेत्। यदि १ गृहे शुभो भ.
तदा प्रथमस्यैव जय:। यदि १ गे ७ गे चैकत्वरूपी स्यात्तदा महत्परस्परं युद्धं भवेत्। को० पृ० मार्गविस्ताने किं
भविष्यतीति तदा १५ गृहे पश्ये यदि शुभेशुभं अशुभे ऽशुभा। को० पृ० अभ्यो: सैन्ययो र्मध्ये तथा तयोर्द्व
योर्मध्ये को बलवान् कस्य जय इति तदुद्देशं रमलं पातयेत् तस्मिन्नपार्थ रमलं प्रदृष्टीयं तद्यथाहि १।२।३।४। रमल १२
34 एनमुत्तमार्थरमलं द्वितीय सैन्याधिपत्यज्ञेयं तथाहि ५।६।७।८।०००।१४ तत्र पञ्चदशी गृहनीति कर्द्धं मध्य स्वजं
नस्पृशे यं।१५ गृहं शुभं पूर्णमस्य रमलनाज्ञेयो। यस्मिन् अधिमागे बलाधिका रूपी ण: शुभ: सदेव बलवानस्य
नस्पृशेयं। १५ गृहं शुभं पूर्णमस्य रमलनाज्ञेयो। यस्मिन् ... को रूपी ण: सतु: स एव बलवानस्य
विजयो वाच्य:। यदि गुरुलब्धिवाक्यरूपी १५ गृहे तत्र गृहे समागत: स्यात्तदा भयो: सैन्ययोर्मध्ये संधि: स्यात्। यदि
चेत्रवमले पुर्नोपित ० = मह्यथोभये रक्त क्षो: सैन्य यो र्मध्ये रुधिर प्रवाह: स्यात्। प्रकारांतर माह तदुद्देशं रम
लं पातयेत् तत्र १।२।३।४ १।३।१५ गृहाणि प्रथमे ज्ञेयानि तथा ५।६।७।८।१०।११।१४ द्वितीय सैन्याधिपत्य
एतानि ज्ञेयानि। यदि प्रथम: पक्षोनिर्गम: बलवान् स्यात्तदा प्रथमस्यैव जय: स एव बलवान्। यदि द्वितीय पक्षे नि० ग०
स्युस्तदा द्वितीयसैन्याधिपस्य जय: स एव बलवान्। प्रकारांतरमाह कुद्दुशं रमलं पातयेत् स प्रथमधिप्रस्वं दा
तमंडतराधं शत्रो: कस्मिन् पक्षे को रूपी स्यात्तितं दद्यात तस्यैव जय: तत्र यो रूपी स्यात्तस्मिन् गृहे समागत:
स्यात्तस्य च हार: साधीभूतान् ... वर्णकिमतेन स्वगृहे स्व

र. सं मागतः स्यात्तस्य द्वौ साक्षिभूतौ ज्ञेयौ । तथा यो रूपी दिवाकन्नमलेन खगृहे समागतः स्यात्तस्यैकत्व साक्षीभवोऽपि र. सं.
केवलं ग्रस्वर मन्वेषु साक्षी भूतान् विलोकयेत् यदि प्रष्टुः पक्षे साक्षीभूता बहुतराः स्युस्तदा प्रष्टुरेव जयः यदि
३२ शत्रुपक्षे साक्षीभूता बहवः स्युस्तदा शत्रोर्जयः । प्रकारांतरमाह इति यस्मिन्पक्षे बहुतराः साक्षिणः स्युस्तस्यैव जयः ।
प्रकारांतरमाह द्वयोः पक्षयोः केवलं बिंदून् गणयेत् यस्य पक्षे केवलं बिंदवो बहुतराः स्युः तस्यैव जयः । यत्र च
यस्मिन्पक्षे केवलबिंदवः समानसंख्याकाः स्युस्तत्र द्वयोर्विवादिनोर्मध्ये संधिः । प्रकारांतरमाह यस्मिन्प
क्षे शुभाबलं तरां तस्यैव जयः । यदि द्वौ पक्षौ अपि समानरूपौ स्यातां तदा ९ गृहे यदि शुभो भवेत्तदा गृह
नियोर्वीर्यः अशुभे शत्रोर्नृपः । प्रकारांतरमाह १।५।९।११ गृहाणि प्रष्टुः स्थानानि तथा ७।८।४।२।१२ स्थानानि श
त्रोर्ज्ञेयानि यस्य पक्षे बहु बलयुता रूपिणः स्युस्तस्यैव जयः ॥ प्रकारांतरं उभयोर्मध्ये संधिर्भविष्यति नाना
स्तीति तदा प्रष्टुः अनुभवो हि ११२।९।११ यदि पृच्छकपक्षस्य रूपी वा शत्रुपक्षगृहेषु ७।८।४।२ गृहेषु
अं का तत्र पृच्छकपक्षात् संधिः । यदि शत्रुपक्षगृहस्य रूपी पृच्छकपक्षे भं रूपं का तदा शत्रुपक्षात् संधि
स्यात् अन्यस्य गृहस्थरूपी या संधिः । द्वयोर्मध्ये कस्य जय इति प्रश्ने १।५।३।४।९।७।११।१५ गृहा प्रष्टुर्ज्ञेयानि
~~जयः इति~~ पूर्वार्द्धे ॥ तथा उत्तरार्धे ५।६।७।८।१०।१२।१४।१६ गृहा शत्रोः यस्य पक्षे बहुब
लोन्विता रूपिणः तस्यैव जयः स एव बलवान् । प्रकारांतरमाह ९।१४।५।३ प्रष्टुर्गृहाणि तथा ७।८।१०।१६
गृहाणि शत्रोः यस्य पक्षे बहुबलान्विता रूपिणः तस्यैव जयः । उभयस्मिन्पक्षे रूपं स्युस्तदा तयोर्मध्ये सं ३१
धिः । अथवा यदि तृतीयगृहे १५ स्थाने पंक्तिर्वा बोधनः स्यात्तदा द्वयोर्मध्ये संधिः । प्रकारांतरमाह

तत्र १।४।५।१३ गृहाणि चतुर्थीयानि तथा ७।८।११।१२ षष्ठमोऽष्टमानि एवं कवोः प्रश्नं विभाव्य १।२।६।८ गृहरूपीणं
पश्येत् यद्येतेषु रमलेषु तस्तीसदृष्या वा नसहीसदृष्या संमिलितौ स्यातां तदा युक्त्या लाभेन द्वयोर्मैत्र्येण सं
धिः स्यात् परंतु यदि सुभाना द्वितीयभावानामेते न तदा। यदि १ गृहरूपी ३।५।९।११ गृहेषु अ-का- तदा शत्रुः पश्चात्संधिः
यदि ३।५।९।११ गृहेषु ७ गृहरूपी अ-का- तदा शत्रुः पश्चात्संधिः स्यात्। यदि १।७ गृहरूपीणौ रमलेषु तास्मिन्न
अंतरवीम दृष्या वा मुकाबिल दृष्या संमिलितौ स्यातां तदा युक्त्या तेषां सतिपश्चात्संधिः स्यात्॥ को-प्र-
द्वयोर्विनाहिनो मध्ये समाधानकर्ता को भविष्यतीति तदा प्रथमलिसा तु ल अ मरूपीणं तथा सप्तमं च पश्ये
35 तालस्य दृश जनो मध्ये समाधानं कारयेत् यदि स एव १५ गृहे अ-रूपं कारितं स्यात् तस्य रूपीणां गृहानुरूपेण
मध्यस्थजनस्य देशस्यानुप्रकृतिस्वरूपादिकं ब्रूयात्॥ को-प्र- दुर्गभंगो भविष्यति वा नास्तीति तदा केंद्र
गृहेषु १।४।७।१० मध्ये को विशुभो भ- तदा दुर्गभंगो क्षतियेवगणीयाजायी यदि केंद्र गृहेषु सर्वे शुभा स्तदा
तं दुर्गं कदापि ग्राह्यं तु समर्थ निर्भवेज्जायी। परंतु संधिस्या नि शत्रोश्च तथा व्या यदि शिष्य दुर्गग्रहणाभावः। यदि के
द्र गृहेषु बुध रवी सम्मागतः स्यात् तदा लस्य तथा कापट्येन च दुर्गग्रहणा भावो वाच्यः दुर्गग्रहण असमर्थी जायी
भ-। प्रकारां तरमाह तदुद्देशं रमलं पातयेत् १।४।७।१० गृहरूपीणां मालग्रहं विरच्य द्वितीय प्रश्न रमलं कारयेत्
दा केंद्रगृहेषु १।४।७।१० गृहेषु यदि प्रवेशिनः स्युस्तदा तं दुर्गं प्रदिशेत् सही याज्जायी। को-प्र- स्वेदा पुंगिन्या मिमा
द्विभविष्यति वा नास्तीति तदुद्देशं रमलं पातयेत् तदनंतरं ७।५।१ गृहरूपीणां मातृ गृहं संपास्थ्य द्वितीय रमलं
कारयेत् यदि केंद्रेषु सही रूपी वा द्व्या ... ... यांजी वानां प्रसिविरी

र. ल. पाणांप्राप्तिः स्यात्॥ इत्यो र. र. सा. संग्रहे न ष्टो ध्यायः॥ अथ भ अध्यायोत्पारभ्यते अस्मिन्नेका दशाध्यायेरु कुलि र. सं.
३२ तग्रह प्रश्न कथनस्यास्यानं न तति॥ आशाया नि चारः। भाग्योदयस्य चि. स्वाभिक लिताणां वि. प्रसत्पद्धीपा सनि.
तत्वं न सतु दृष्यातिष्ठेतस्य चि. धर्मनीतीक्षकस्य चि. पारशीन चनेअभीत दृष्टे स्वन्ते॥ प्रथम पुरुषेण जातो बाल स्तस्य
बालकस्य चि. प्रथम स्त्रिया सहयात बालकस्य चि. मातृप्रजा सस्यतया हस्य तस्य चि. भूस्वको रा स्य चि. स्त्रीणाम प्रश
कताया चि. स्त्रीणां संभेजनस्य चि. भाग्यस्य चि. लह्म्यात्र्च. धनकरणस्य चि. अकोडस्य चि. ईश्वर स्तुते विचारः
दुःखादीनि विचारयेत्॥ नाशयोः प्रश्ने का. च दशम गृहे यदि भ्र प्र नेशौ तदा सर्वाशाः सिद्धिः मित्राणाम न
स्था समीचीना स्यात्। मित्रेभ्यः प्रष्टुमनो भिप्रायाः स्वामिलेन सिध्यंति। यदि अ. प्र. भ. तदा विपर्यं यथा चा अव
स्थाति जिधनतरा। अभिप्रायाः काठिन्येन सिध्यंति। यदि भु. नि. ग. शो भ. तदा मित्रादयः सोत्सयुक्ताः सुः प्रष्टा तेभ्यः
सुखं न प्राप्नुयात्। यदि अ. नि. भ. तदा अवस्थानि निकृष्टतरा तेषु पृथक् तं स्यात् प्रष्टा किंचिदपि फलं न प्रा. केषांचि
त्प्रमनोभिप्रायाः न सिध्यंति। यदि भु स्थि. भ तदा अवस्था समीचीना मित्रादीनां। तेभ्यः फलं प्रा. प्रष्टा। सर्वे मनो
भिप्रायाः सि. परंतु स्थिर तया। यदि अ. स्थि. भ. तदा मित्रादीना मवस्था नि बिडतरा। तेभ्यः प्रष्टा किंचन मनोभ.
तेभ्यः फलं नं प्राप्नुयात्। अभिप्राया न सिध्यंति। परंतु काठिन्येन। य. भु. द्वि. स्व. भ. तदा द्विविधलं चायं ते कदाचिदे
धासार्धे संमेलनं कुर्युः कदाचि दूरतरं गच्छेयुः। परंतु स्वेच्छया। प्रष्टा तेभ्यः सामान्यं फलं प्राप्नुयात्। य. अ. द्वि. स्व. तदा
अवस्थानि निकृष्टतरा प्रतिसमयं मित्रादयः अवस्थांतरं प्राप्नुयुः। प्रष्टा तेभ्यः किंचिदपि फलं न प्रा.। केचित् मनोभि ३२
प्रायाः सिध्यंति केचिन्न भवंत्यस्य मित्र त्वद्विविध तातु। को. प्र. स. मया सार्धं मित्रत्वं करिष्यति वा नेति यदि
अ ग्रहरूपी ३।५।१२ गृहे अ. का. तदा स हि ते मित्रत्वं परम प्रीतिं च करिष्यति। यदि ७।४।१०।११ गृहे अ. कालो

३६

हा प्रश्नार्थ सहितो ऽ दृष्टं कुर्यात्। यदि शेषगृहेषु अ॰ का॰ तदा स्वाहितो मिलनं दुष्टं प्रश्नार्थं कुर्यात्॥ श्री॰
पृ॰ समाप्ति प्राया॰ सिध्यंति वान तदा ल्को दृष्टा भ॰ गृहस्वामीनं भ॰ गृह रूपीणं वा परगेत् यदि स १ गृ॰ स्वामिनं मि
त्रं च दृष्ट्वा पश्येत् सुगमेन मनोपि प्राया॰ सिध्यति यदि दृष्टं स्वा परश्येत्तदा काठिन्येन। अथ मनो मित्र वासि
ध्यर्थं प्रश्न कुर्यात्तदि ग॰ लग्नेन अगतेस ति म॰ सिध्यतिवानेति तदा ७ गृह रूपीणं भ॰ गृह रूपी स्वात्मा देया रूपं पश्येतदा
हि सुभ गृहेषु पतितस्या तदा तत्र गतेस्याति मनोपि प्राया॰ सिध्यंति परं कष्ट काठिन्येन। यदि केचापि अ॰ रूपेण भवे
तदा केषि चि म॰ नासिध्यंति। का॰ पृ॰ मित्रादिभ्यो मनोपि प्राया॰ सिध्यंति वा नास्ति तदा १ गृ॰ रूपीणं भ॰ गृह रूपीणा रूपी
ताभ्यां युत्तो यदि द्वितीय गृहे समागत स्यात्तदा ध्रुवं तेभ्यो म॰ सि॰ अथ अयवश्यकं तस्यरूपीणो मित्रं मिलतं प्रव
शितं स्थिरत्वं द्विस्वभावत्वं तथान्यादेशं वा विलोकयेत्। तादृशं फलं भूयात्। अथांतरे को॰ व॰ मित्राणि मित्र लंकरि
ष्यति वा नास्ति तथाते भ॰ शुभ फलप्राप्ति भविष्यति वा नास्तीति तदा ७ गृहे पश्येत् यदि शु॰ भ॰ तदा मित्रा दृष्टो
ध्यति वा नास्ति तथाते भः शुभ फल प्राप्ति भविष्यंति। यदि स्वाव १ वा ९ गृहे अ॰ रू॰ का॰ तदा प्रश्न मित्रयोर्मध्ये मि
त्रत्वं करिष्यति मित्राणि बहुतराणि भविष्यंति। तथैक स्थान स्थित लाल तत्स्मि मध्ये प्रसन्नत्वौ स्यातां। यदि च भ॰ गृहे शुभ
त्वं हितत्वं संभोऽनलं भवेत् तथापि दृष्टं मित्रादयो मित्रवे स्याप्ति लक्स्थान भवेत् युः अपि तु मित्रत्वे ऽपटस्याः
वेत पुनः सप्तवध। अथवा भ॰ का॰ तद प्रदृष्टमित्रादयो मित्रवे स्याप्ति दिनं वर्जये तादृशं मित्रे विषकुंभ पयो मुखं॥ १ तावेते मित्रास्य
स्यु॰। उक्तं च परो मेवार्य हंतारं प्रत्यक्षे प्रियवादिनं वर्जयेत् तादृशं मित्रं कारणेन प्रश्न परिभ्रमान्विते तोभवेत् यसलवं ५ गृहे अ॰
स्यु॰। यदि भ॰ गृहे भ॰ ऽदे अशुभो भवेत्तदा मित्राणां कारणेन प्रश्न परिभ्रमान्विते तो भवेत् यसलवं ५ गृहे अ॰
स्युः। यदि भ॰ गृहे ८ भ॰ ऽदे अशुभो भवेत्तदा मित्रादयो ऽदुष्टं त्वं कुर्युः। यदि १२ अ॰ का॰ मित्रादयो ऽदुष्टं त्वं कुर्युः। यदि ६ ग्रो
का॰ मित्रादिभ्यो निषिद्ध तां नास्ति शुभ मानतेभ्यः सुखं न प्रा॰ यदि १२ अ॰ का॰ मित्रादयो ऽदुष्टं त्वं कुर्युः। यदि ६

र० ल (८) गोवस्थान दापित हस्त फलं भ्रूयात्। यदि १ ग्रह रूपीण ७ स्पर्शरूपी भ ग्रहे समागतः स्यात् तदा चिह्नित मित्रे र० सं०
साद्धि कलहः स्यात्तथा तेभ्य यथा केशं प्राप्नुयात्। अथम तो मिथ्या न सिध्य धर्म क्रमांतरमार १ ग्रहे पश्चे तु
३२ यदि शुभ ग्रहे दृष्टी भ० तथा स एव केंद्र स्थित भ ग्रहे अ० पूर्व० क० स्थान तदा शुभं मनो भिप्रायाः सिध्यंति शुभेषु
ग्रहभागणिशुभे कष्टेन। यदि स्थिरो वा दि स्व० भ० तथा यथा पर्वत्ति विषा पाश्चिम देशीया नां धर्म कथयो
भाये त देवकर्म भ्रूयात्। एवं १।७।१५।१८ रूपीण अपि विलोकयेत्। अनेन मनोभिप्रायाः सिध्यंति वा नो सि-
ध्यंति इति भ्रूयात्। तदा एवं पुंसाक्षी भूता नु दृष्या तेषां वाडं प्राप्य फलं भ्रूयात् तदा प्रश्नानि सत्यरूपा
णि स्युः॥ इति मो[...] रहस्ये सासंग्रहे भवरस्य प्रश्न कथनं नाम एकादशो ध्यायः॥ ११॥ अथ द्वादशाध्यायः
आरभ्यते द्वादशाध्याये दुष्टानां वि० निर्णय न कुर्वि० वहि चतुष्पदानां वि० तथा तपो कयाविक्रय यो वि० कोपीत
भूमि। एषां चतुष्पदानां स्तुतानि वृत्ता निष्पत्ति तेषां चतुष्पदानां विचारः कर्तव्यः। वंपरत्य तथा वध मत्स्य वि० दुध
स्य वि० धार्मिसतुनो वि० अभाग्य स्य वि० कार्येभ्यो भिन्नता या चि० रामध एस्य वि० पृथक स्वत्व वि० नपाप
तपरम पत्नीतस्य पृथक भूतस्य वि० इत्यादि विचारो ग्रहे विचारयेत्॥ को[...] हानौ च हस्तचतुष्पदानां तथा
बहुपुरुषाणां प्रश्नं कारयेत् तदा ग्रहे वश्येत् यदि स्थि० धनसीभ० तदा दुष्टाः बहुतराः संति परंतु नेष्योऽपि
दविभयं न स्यात् स्वामिनेन तथा च हस्त चतुष्पदानि बहुतरा स्युः बहुमान पुरुषः सेवन बद्धत्वे तिष्ठेत्। यदि ३२
अ० प्र० भ० तदा दुष्टा संमिलित असा चितेन दुष्टत्वं कुर्युः। तान् दुष्टान् कोपि निषिद्धः शीघ्रं कर्तो ति अतएव नि
जिद्धकर्मणि निरता स्ते दुष्टाः संति च दातेभ्यः वंचमं कारयेत्। यदि स्थि० नि० भ० तदा दुष्टाः सीघ्र मानाः स्युः
तेभ्यस्या चितेन दुष्टत्वं लिख्कामं कुर्युः [...] तांनि भय तंभयेत् बहुकुक्षाणां नाशं स्यात्।

37

शुभमार्गेण। यदि अ॰ जि॰ भ॰ च स्य दुष्टा दुष्फलं निरकारं कुर्युः परंतु भ स्वामियेन। क॰ भ॰ राजा नृपिक्षीभ मान
नस्यात् बंधगतानां मोक्षं स्यात् अस्या विलंबेन। यदि मु॰ स्थि॰ भ॰ तदा दुष्टाः बहुतरास्युः तेषां मध्ये समीचीना स्यात्
दुष्फलं प्रगटं जो कुर्युः व्याजेन प्रष्टः कदापि दुष्फलं कुर्युः। तथ्यः प्रश्नकर्त्तीन भ्रंशुयात्। क॰ च॰ यद्यपि बहुतराः स्युः। तेषां
मध्ये मानता स्यात्। बंधगतानां निरुद्धो दुष्फलं स्यात्। यदि मु॰ द्वि॰ स्व॰ तदा दुष्टाः सप्तम भवं रूपांतरं भजेयुः कद
चिद् दुष्फलं कुर्युः कदाचिन्न प्रष्टुः किंचिद्दुःखं न भवेत्। क॰ च॰ द्वि॰ स्व हस्ते गृहचक्रेषु पुनश्चित्ते वा मा गमनं भवेत्
परं तु स्वामिसेन। बंधवान् बंधान्मुच्येत् पुनर बंधगतः स्यात्। यदि अ॰ द्वि॰ अ॰ त्रि॰ तदा दुष्टा स्वामि येन दुष्फ
लं कुर्युः। को॰ प्र॰ मम अयो वा राज्ञो वेति ११।१२ प्रष्टुः स्थानि तथा ७।८।७ राज्ञो मृ॰ व स्यप सेवीनु बलाल्ली ता रुपी
न स्तस्यैव जयः। यदि १५ गृहे जो॰ ३ भू॰ ३ रूपी वा तौ स्वामि ३ मुष्भभ॰ तदा तयो मध्ये संक्षेप समाधानं स्यात्। यदि
प॰ संक्षेप तः स्थिररूपो भवेद्धान तदा १२ गृहरूपी जं १ गृहरूपी जं गुणवे तयोर्मध्ये जो यदि मु॰ स्थि॰ भ॰ तदा सक्षेपेण
स्थिररूपो बहुदिनानि तिष्ठेत्। नान्यरूपी भि॰ को॰ प्र॰ दुष्टाः प्रतिज्ञा भंगं करिष्यति तदा स्वामी भजेयुः ११।१ २।१५।१८
गृहेषु यदि मु॰ प॰ राशिजस्यु स्तदा दुष्टाः प्रष्टः पति दुष्फलं कारयेत् परं दुष्टा किमपि न कुर्याति। यदि मु॰ भ॰ स्यु स्तदा
दुष्फलं कर्तुमिच्छेत् कारयेच्च। यदि मु॰ त्रि॰ तदा दुष्टो दुष्फलं त्यजेत् संधिस्यात्। अ॰ त्रि॰ मे दुष्टो दुष्फलं प्रेत्। यदि मु॰ स्थि॰
दुष्फलं कर्तुमिच्छेत् कारयेच्च। अ॰ स्थि॰ तदा संक्षेपो न स्यात्। यदि मु॰ द्वि॰ स्व॰ तयोर्मध्ये
नाः स्युः तयोर्मध्ये संक्षेपो न स्यात् दुष्टो दुष्फलं कारयेत्। अ॰ द्वि॰ स्वभाव वे तयो मध्ये युद्धं स्यात् इति हम नेम। को॰ प्र॰ बंधवान्
संक्षेपो न स्यात् कदापि कतिपयदिनानि। अ॰ द्वि॰ स्वभाव वे तयो मध्ये युद्धं स्यात् इति। को॰ प्र॰ बंधवान्
संक्षेपो न स्यात् कदापि कतिपयदिनानि यदि १ गृह रूपी वा प्रथम गृहस्वामी केन्द्रेषु समागतः स्यात्तदा बंधन बहुदिनानि तिष्ठे
त्तो मोक्षं प्राप्नुयात् इति यदि १ गृह रूपी वा प्रथम गृहस्वामी केन्द्रेषु समागतः कतिपय दिनोपरि मोक्षं प्रा॰ यदा पणफर गृहेषु स्यात्तदा शीघ्र मोक्षं प्रा॰
यदि पणफर गृहेषु समागतस्तदा कतिपयदिनोपरि मोक्षं प्रा॰ यदा पोक्लिम गृहेषु स्यात्तदा शीघ्रमेव मोक्षं प्रा॰
यदि पणफर गृहेषु समागतस्तदा कतिपयदि... मोक्षं ... यदि ... स्थि॰ भ॰ तदा तस्मिन् बंधने
यदि षष्ठ गृहे निर्गमो भवेत् स्यात्...

र.क बहुदिनानि तिष्ठेत्। शुभे विना येनाशुभ कुर्यात्। अ॰ क्लिस्तभावे मोक्षं प्रा॰ पुनरपि बंधनं भ॰ यदि [illegible] र. सं.
ग्रहे शुभाः स्व [illegible] स्तु लग्न के पंचित [illegible] न मो क्षं प्रा॰। प्रश्नांतरे को॰ कृ॰ बंधनान्मोक्षो [illegible] सुर्वि [illegible] केशा
३४ न्मुक्ता भविष्यंतीवा नास्ति तदा ११२। ५ [illegible] लग्नानि ग्रहाणि भाग्योदयस्य [illegible] यदि लग्नेषु प्रवेशिनः शुभ
ग्रहास्तस्मा केशा न्मोक्षं प्रा॰ तथा भाग्योदयः स्यात् परं तु यदि [illegible] ग्रहेषु [illegible] शुः [illegible] नि नेत तस्या
अभाग्य परिभ्रम कुतादीनां [illegible] नि। अथान श्यके [illegible] दातारं पश्येत् तत्र तेषां भाग्योदय [illegible] भा॥१॥
तृतीय [illegible] ग्रहे सहाय दातारौ [illegible] यवन यो मध्ये निर्गमः स्याच्च दा [illegible]। यदि भाग्यो दय ग्रहे शुभ [illegible]
तस्य सुगमेना मुक्ता [illegible] न। यदि भाग्यो दये पुनातिपञ्च प्रवेशी कतिपय [illegible] मो भवे तदा यो बलवान [illegible]
दि तत्फलं। पृच्छ [illegible] स्यास्यौ स्यातां तत्र तौ गुणवे [illegible] त्वेन फलं वाच्यं [illegible]। प्रकारांतरमाह यदि
[illegible] यदि [illegible] भेषा [illegible] शुभे सुगमे नाशुभे काठिन्येन। परं तु [illegible] सीयर
[illegible] ग्रहे नि॰ भ॰ तदा बधान् मुच्येत् शुभ॰ शु॰ भ॰ का॰। यदि प्र॰ भ॰ न [illegible] लिष्टेन शुभ॰ शु॰ अ॰ दुःखेन। स्थिरस्ये [illegible]।
तेषु [illegible] भ॰ [illegible] बंधान् मुच्येत् [illegible] अशुभे बंधः। [illegible] ग्रहेषु [illegible] स्यात्तत्र बंध [illegible]
ंधार क्लिस्त॰ मुच्येत् पुनरपि [illegible] भ॰ [illegible] ग्रह रहित [illegible]। प्रश्नांतरे [illegible] स्याद
वा केनापि प्रकारेण मत्सुन। अनकोपि [illegible] स्थिराभ्यां बंधनं वाच्यं। प्रकारांतरमाह [illegible] ग॰ [illegible]
[illegible] क्लिस॰ निर्गमाभ्यां [illegible] स्थिराभ्यां बंधन गतं क्लिस्तभावे मोक्षं पुनः बंधनं। प्रकारांतरमाह [illegible]
[illegible] यदि निर्गम [illegible] तथा [illegible] भ्यां [illegible] पुनः [illegible] तेन [illegible] ३४
[illegible] तत्र [illegible] तदा बंधात् [illegible] मोक्षः सुगमेन। अ॰ नि॰ [illegible]
[illegible]

38

तदा के पीचित्साहायेन बधं मोक्षं मा प्नुयात्। कारिण्येन। यदि मु॰ प्र [illegible] स्थिरलग्ने मोक्षप्रा॰ अ॰ भवेत्। शी [illegible]
लग्नमप्युप्रा॰ यदि स लोहितो [illegible] तथा स १ ८ ग्रहे स्यात् तदा न स [illegible] बंधवान् तादिले [illegible] सव्ये [illegible]
ग्रहे समागतः स्यात् [illegible] बंधनं कोपि हन्यात्। यदि सौरि [illegible] वा [illegible] मंगलो भ॰ स [illegible] ग्रहे समागतः स्यात् तदा बंधन
मप्नुयात्। यदि सपातः [illegible] तदा बहुकष्टेन मोक्षं प्रा॰ यदि [illegible] शोधनपीगः स्युस्तदा सु॰ मार्गेण मोक्षं प्रा॰ [illegible]
[illegible] कीदृशा संति तदा [illegible] ग्रहे [illegible] समागतः स्यात् तदा दुष्टा बलान्विता वक्तव्याः। परेषु प्र [illegible]
[illegible] कुर्युः तस्मादिमे रूपोण अप्युप्लवमेव न द [illegible] यदि तेषां मध्ये कोपि १२ ग्रहे समागतः स्यात् तस [illegible]
ग्रहे वा अ॰ का॰ [illegible] द्वयोर्मध्ये संक्षेपमसमाधानं स्यात्। यदि ७ ग्रहे [illegible] ग्रहे [illegible] अ॰ का॰ तदा [illegible]
[illegible] कालं भवेत्। मध्ये [illegible] चेत्को [illegible] १२ ग्रहे समागतः स्यात् तदा दुष्टा [illegible] बहुकुर्युः। यदि [illegible] ग्रहे शुभः
समागतः स्यात् तदा दुष्टा [illegible] सार्धं नो विजयो भवेत्। यद्येतेषां मध्ये [illegible] १२ ग्रहे पतितः स्यात् तदा दुष्टानां
बाणहीनत्वं वाच्यं। यद्येतेषां मध्ये [illegible] १२ ग्रहे समागतः स्यात् तदा दुष्टानां बलं बलं समानं। यदि [illegible] ११५ कस्य
ग्रहे [illegible] अ॰ का॰ तदा उभयोर्मध्ये संक्षेप समाधानं यदि [illegible] ।१३।१०।९।१० ग्रहे अ॰ का॰ तदा तयोर्मध्ये
कलहः स्यात्। यदि १२ [illegible] ग्रहे अ॰ का॰ तदा दुष्टा बलहीना भवेयुः। यदि [illegible] सौम्यपतितः स्यात् तदा प
[illegible] अशुभा भ्यां यदि मु॰ द्वाभ्यां समुत्पन्नः तदा दुष्टानां भाग्योदयः [illegible] विक्रयं। यदि अ॰ भ्यां
समुत्पन्नः स्तदा दुष्टानां बलहीनत्वं भ [illegible]। यदि [illegible] भ्यां समुत्पन्नः स्तदा तेषां मि [illegible] स्तदा [illegible]
समुत्पन्न [illegible] अ॰ १२ ग्रहे यदि मु॰ तदा बृ॰ च॰ स्वामी [illegible] यदि सप्ते १। ६ ग्र॰ अ॰ का॰ तेषां [illegible]
। यदि [illegible] बहूनां [illegible] अ॰ १२ ग्रहे [illegible] तदा [illegible] अ॰ का॰ क॰ वि॰ न फलप्राप्तिः स्यात्
[illegible] यदि ७।५ अं॰ का॰ [illegible] बहुकाल प्राप्तिः। यदि शोध [illegible] अ॰ का॰ क॰ वि॰ न फलप्राप्तिः स्यात्
[illegible] अनवस्थानि [illegible] १२ [illegible] अशुभ ग्रहे अ॰ का॰ अशुभ [illegible]
यदि [illegible] शुभः समागतः तदा [illegible] वाच्या। [illegible]
ति ग्रहे पुअ॰ फ [illegible] पूर्वकिवत् १२ ग्रहे [illegible]

र० स०

२५

मृत्युभयमस्तिवानास्ति १२ गृहे यदि ३ भवे तदा ते च० पक्ष मृत्युभयमुत्पु० । यदि १ गृहे सोदि ३ पतिःसा निहापि
मृत्युभयं योगपी १ गृहे समागतः स्यात् तस्य त्वेव रिस्वगृहात् ७ गृहे अ० का० तदाजन्कुपद दीनी सर्वेषां मृत्यु
भये एवं नराणामपि मृत्युभयं भूयात् यदि मुखोपभेन तन्नो मृत्युभयं यथशुभो भवे तदा ध्रुवं मृत्युप्राप्नुया
त्। मृत्युविचारे ५८ गृहे अवश्यकेन पश्येत् शुभाशुभेन तस्योन्वादेशेन कथं भूयात् । इति श्रीरमल रह
स्यसारसंग्रहे प्रश्नरहस्य प्रश्न कथनं नाम द्वादशोऽध्यायः ॥१२॥ ॐ॥ वैशाख वा० १८ सोमवासरे समाप्तः ॥
लि० स० स्वामी मु० काशी विंदुमाधव घाट॥ शके १८३२ ॥ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥

र० सं०

39

२५